

Ostrůvky teplomilné květeny

ŠLAPANICKÉ SLEPENCE

ŠLAPANICKÉ SLEPENCE

Ostrůvky
teplomilné květeny

1

Text a foto

**Josef a Karla
MARTIŠKOVÍ**

Český svaz ochránců přírody
ZO 54/14 Brněnsko
Pustiměřské Prusy 103, 683 21 Pustiměř

2009

Publikace
byla zpracována na základě Smlouvy o dílo s
Jihomoravským krajem

OBSAH

001	CESTA K OCHRANĚ	10
002	OSTRŮVKY V KRAJINĚ	17
003	TISÍCILETÁ HISTORIE	22
004	KULMSKÉ SLEPENCE	22
005	ZVÍŘENA	26
006	BEZOBRATLÍ	29
007	KVĚTENA	73
008	PŘEHLED DRUHŮ	73
009	VÝZNAMNÉ DRUHY	112
010	VYMIZELÉ DRUHY	112
011	DEGRADACE	114
012	MANAGEMENT JE TŘEBA	116
013	HROZBY TRVAJÍ	117
014	BUDOUCNOST	121
015	KAŽDÉ JARO JE JINÉ	122
016	LITERATURA	122

Část 2

017	ANDĚLKA A ČERTOVKA	3
018	ANDĚLKA	9
019	Česnek žlutý	18
020	Plamének přímý	19
021	Zlatovlásek obecný	20
022	Zvonek broskvolistý	21
023	Rozchodníky	22
024	ČERTOVKA	25
025	V LESE	27
026	Jarní aspekt	31
027	Javory	44
028	Tis	46
029	Kapradiny	48
030	POD PUŠTOREM	54
031	U PARKU	56
032	Velký rozchodník	59
033	Čistec přímý	60
034	Mahalebka	62
035	VYCHÁZKY	64
036	KOUZLA PODZIMU	66
037	ROZMANITOST	68

Část 3

038 VELKÝ HÁJEK	3	
039 MEZI STALETÝMI DUBY	10	
040 Záplava kokoříků		18
041 PESTROBAREVNÉ POROSTY	20	
042 Krívatce		32
043 Bílé koberce		34
044 Kakost krvavý		35
045 Tolita lékařská		36
046 Záhořanka žlutá		37
047 Chrpa chlumní		38
048 Šípák		39
049 Klokoč zpeřený		40
050 ROZMANITOST	41	

Část 4

051 NÁVRŠÍ	3	
052 ORCHIDEJE	8	
053 NA TEMENI	10	
054 Kostřava walliská		14
055 Zvonek klubkatý		16
056 Modřenec		17
057 ROZMANITOST	19	
058 Violky		21
059 Rozrazil		24

Část 5

060 HORKA	3	
061 VE SKALÁCH	10	
062 Zvonek sibiřský		16
063 Hadí mord rakouský		18
064 Jarní mochny		19
065 Hlaváče		20
066 Zárazy		22
067 Vousatka		25
068 NOVÁ LOUKA	26	
069 Růže		38
070 Svída krvavá		43
071 Oskeruše		45
072 Mišpule		46
073 Moruše		48
074 Mandloň		49
075 Dřišťál		50
076 PAHOREK	51	
077 Koniklec velkokvětý		55
078 Rozrazil klasnatý		57
079 POHÁDKOVÁ LOUKA	58	
080 Kavyl vláskovitý		69
081 Rozrazil rozprostřený		74
082 Bělozářka větevnatá		76
083 Silenka ušnice		78
084 Řebříčky		79
085 Chrpy		80
086 Kopretina okoličnatá		81

087	Čilimníky	82
088	Hrušeň polnička	84
089	ROZMANITOST	87

Část 6

090	VINOHRADY	3
091	OSTRŮVKY V POLÍCH	9
092	TEPLOMILNÉ TRÁVNÍKY	11
093	Pryšec prutnatý	20
094	Pipla osmahlá	21
095	Voskovka menší	22
096	Bilojetel	23
097	Mateřidoušky	24
098	Ožanka	28
099	ZRÁNÍ KOSTŘAV	29
100	ROZMANITOST	31
101	TRNKY	34
102	DIVOKÉ JABLONĚ	36

Část 7

103	VELATICKÁ SLEPENCOVÁ STRÁŇ	3
104	PESTROBAREVNÉ JARO	9
105	JARNÍ EFEMERY	13
106	Lomikámen trojprstý	19
107	Pochybek prodloužený	21
108	TEPLOMILNÉ POROSTY	23
109	Kavyl tenkolistý	33
110	Strdivka sedmihradská	35
111	NA SKALKÁCH	36
112	Zvonek moravský	38
113	STINNÉ ROKLE	39
114	NADVLÁDA DIVIZEN A SESELŮ	41
115	Divizna rakouská	43
116	Sesele	44
117	Bukvice lékařská	46
118	V ÚPATÍ SVAHŮ	47
119	ROZMANITOST	49

Část 8

120	SANTON	3
121	PROMĚNY SANTONU	9
122	REKONSTRUKCE	12
123	VÝSLEDKY REKONSTRUKCE	22
124	SOUČASNOST	23
125	PAMÁTNÝ SANTON	24
126	PĚŠINAMI	28
127	PAHOREK	31
128	Čas večernic	48
129	Pryskyřník ilyrský	50
130	Divizny	52
131	Zvonek boloňský	56
132	Slézy	57
133	Česnek kulatohlavý	59
134	Mochna stříbrná	60

135	Tolice nejmenší	61
136	Pýr prostřední	62
137	Pestrobarevné koberce	64
138	Ptačí zob obecný	65

Část 9

139	VÝCHODNÍ HŘBÍTEK	3
140	Žlutá záplava	11
141	Kozince	12
142	Pryšec mnohobarevný	14
143	Sasanka lesní	16
144	Šalvěje	17
145	Řešetlák	19
146	POD MLÝNEM	21
147	Česnek horský	26
148	Orsej blatoucholistý	27
149	Tušalaj	28
150	ROZMANITOST	29
151	Kozí brady	32
152	RÁJ ROSTLIN	33
153	SEVERNÍ SVAHY	37
154	Břeky	39
155	Ptačí třešně	43
156	Jilmy	45
157	Dřín obecný	47
158	Brsleny	49
159	Skalníky	53
160	Lišti	55
161	Hlohy	57
162	SKALNATÉ HŘBETY	59
163	Jetel podhorní	63
164	PODZIM NA SANTONU	64

Část 10

165	HYNČICOVY SKÁLY	3
166	ROZKVELTÉ TEMENO	8
167	Třešeň křovitá	13
168	KRÁLOVSTVÍ NETŘESKU	15
169	Kosatec pestrý	18
170	Lnice kručinkolistá	19
171	Ostřice nízká	20
172	POD SKALOU	22
173	HVOZDÍKY	26
174	ROZMANITOST	30

Část 11

175	DALŠÍ MÍSTA	3
176	V OKOLÍ ŠLAPANIC	4
177	V OKOLÍ VELATIC	8
178	V OKOLÍ TVAROŽNÉ	29
179	VE STRÁNÍCH NAD ŠUMICEMI	46

Část 12

180	V POLÍCH	2
------------	-----------------	----------

Odkvetlý kavyl vláskovitý na Horce

Oblast Šlapanicka východně jihomoravské metropole Brna je tradiční po tisíce let zemědělsky využívanou oblastí. Jde o mírně zvlněnou krajinu charakterizovanou dnes především rozlehlými polními lány s více nebo méně sporadicky roztroušenými plochami zeleně. Jde o krajinu během dlouhé lidské historie z gruntu přetvořenou. Odlesněnou, zorněnou a odvodněnou. Na první pohled jde o krajinu chudou na jakékoliv přírodně cennější prvky. Při bližším průzkumu však lze i v takto na první pohled nehostinné krajině dodnes objevit nejedno přírodně cenné či malebné místo, nejednoho přežívajícího významnějšího zástupce fauny. S ohledem na dochovaný stav krajiny jsou z hlediska ochrany přírody na Šlapanicku nejčinnější ostrůvky teplomilných společenstev. Přírozenější plochy mokřadního či lesního charakteru byly během historie v zásadě totálně likvidovány.

Na teplomilná společenstva porůstající zpravidla skalnaté výchozy kulmských slepenců byla již od druhé poloviny 19. století zaměřena pozornost přírodovědců, botaniků. Od poloviny století 20. pak logicky nemohla uniknout postupně se prosazujícím zájmům ochrany přírody a dnes je zde vyhlášeno 8 zvláště chráněných území (přírodních památek) s celkovou výměrou 15,17 ha (jde pouze o mizivě promile celého zájmového území). Některé z nich byly dokonce zařazeny mezi evropsky významné lokality v rámci soustavy NATURA 2000. Tato síť maloplošných zvláště chráněných území však územně zajišťuje pouze část zdejších dochovaných přírodních hodnot. Některé z dalších, neméně cenných, lokalit teplomilných společenstev byly koncem minulého století registrovány jako významné krajinné prvky. Ovšem ani tato rozšířená síť významných přírodních lokalit není stále zdaleka kompletní. Ukázaly to i aktuální průzkumy zájmového území během posledních dvou let provedených autory publikace za účelem jejího doplnění informací o teplomilných společenstvech. V některých případech lze dokonce hovořit i o přírodně cenných rozsáhlejších oblastech desítek hektarů (stráně nad Vinicemi, okolí Velatic a Tvarožné). Jak zvláště chráněná území a významné krajinné prvky, tak zmiňované větší oblasti dodnes hostí velké množství druhů teplomilné flóry. Nejen bylin a trav, ale i dřevin. V dotčených lokalitách se aktuálně vyskytuje až kolem 200 rostlinných druhů zařazených mezi zákonem zvláště chráněné nebo na Červeném seznamu flóry České republiky jako druhy ohrožené.

Po dlouhá staletí a tisíciletí doprovázela člověka společenstva polní plevelů nacházející optimální podmínky v průběžně obdělávaných polních plochách. V souvislosti s intenzifikací zemědělství v uplynulých více než 50 letech se mnohé z původních druhů ocitly na pokraji vymizení. Mnohé další jsou dnes neznámé a některé z nich snad vymizely již zcela. Značná část polních plevelů je proto dnes zařazena mezi ohrožené druhy Červeného seznamu naší flóry. Dodnes mnohé z nich přežívají i zde na Šlapanicku.

Je vcelku logické, že v dnešní krajině Šlapanicka není příliš místa a podmínek pro přežívání ohrožených druhů obratlovců. Zvláště s ohledem na jejich plošnější nároky na vhodné biotopy. I přesto zde některé z nich stále přežívají. Na druhé straně jsou i menší přírodně cenné plochy mnohde charakterizovány ještě stále bohatými a rozmanitými společenstvy drobných bezobratlých živočichů. Především hmyzu. Byť jsou zdejší ostrůvky teplomilných společenstev po dlouhých desetiletích degradace a půso-

bení řady negativních vlivů v souvislosti s intenzifikací zemědělství, změnami ve využívání krajiny nebo její fragmentace značně ochuzeny. Dodnes tu přežívají desítky zvláště chráněných či ohrožených a na Červených seznamech zařazených druhů.

Přírodní bohatství zdejších ostrůvků teplomilné květeny je stále ještě obrovské, ale stále rychleji se v souvislosti s působením nejrůznějších negativních vlivů či samovolnými změnami lokalit v souvislosti s absencí vhodných forem jejich využívání zmenšuje. Daleko rychleji v případě zdejší zvířeny, která je za současného stavu a vývoje daleko zranitelnější.

V současné době je dostatečně a perspektivně postaráno o všechny zdejší vyhlášená zvláště chráněná území. V uplynulých zhruba 15 letech v nich proběhly rozsáhlé rekonstrukce a dnes je v nich průběžně zajišťován systematický management. Daleko horší je situace významných krajinných prvků, které sice byly již před více než 10 lety orgány ochrany přírody registrovány, ale poté byly v zásadě ponechány samovolnému vývoji a nic nenasvědčuje tomu, že by se tento přístup měl v dohledné době změnit. Mnohá ostatní místa, která by stála za povšimnutí ochrany přírody jsou na tom ještě hůře. Na druhé straně lze v území registrovat i některé ojedinělé záměry ve prospěch zdejších dochovaných přírodních hodnot. Město Šlapanice třeba zahájilo práce ve věci zatravnění rozsáhlých ploch orné půdy mezi přírodními památkami Velký hájek a Návrší.

Takže jaká budoucnost zdejší ostrůvky teplomilné květeny čeká. Snad lze i do budoucna očekávat průběžné zajišťování managementu vyhlášených přírodních památek. Je však třeba si uvědomit, že ne všechny zde dodnes se vyskytující druhy organismů tak mohou v zájmovém území přežít. Některé z přežívajících rostlinných druhů v nich nerostou. V rámci zvláště chráněných území nebude plně reálné uchovat ani dodnes přetrvávající bohatství polních plevelů. A snad nejhůře se bude vyvíjet situace společenstev živočichů. Patrně jen velmi malá část dnešního bohatství bude mít ve zvláště chráněných územích šanci na přežití. Pouze zahájení systematické péče i o významné krajinné prvky a promyšlené aktivity ve čtyřech vymezených rozsáhlejších oblastech by mohla tuto neodvratnou budoucnost zvrátit.

Stěžejním obsahem předkládané publikace je představení 8 vyhlášených zvláště chráněných území, což bylo i obsahem smlouvy o provedení díla. Autorům publikace však nedalo nepředstavit Šlapanické slepence daleko šířeji a komplexněji. Proto byly zahrnuty i ostatní přírodně cenné lokality, bohatá fotografická kolekce zde žijících bezobratlých živočichů, letecké snímky dokreslující převratné změny krajiny Šlapanicka během posledních více než 50 let nebo přetrvávající bohatství polních plevelů.

Snad tento působivý a barevný přehled přírody zdejších slepenců by mohl podnítit nějaké nové aktivity na poli ochrany přírody nad rámec managementu zvláště chráněných území. Pouze ten pro její úplné přežití stačit nebude.

Publikace obsahuje 2.154 pro tuto publikaci speciálně pořízených barevných fotografií, zahrnující mimo jiné vyobrazení minimálně 260 druhů bylin, kapradin, trav či dřevin.

Součástí publikace je dále 68 mapek, náčrtů nebo leteckých snímků.

Všechny fotografie ze zdejších přírodně cenných území byly pořízeny v letech 2008-2009 a představují tak obsáhlý doklad o jejich stavu v těchto letech.

001 CESTA K OCHRANĚ

Již více než 100 let poutají zdejší druhově pestrá teplomilná rostlinná společenstva porůstající zdejší výchozy kulmských slepenců pozornost botaniků. První zvláště chráněné území zde bylo vyhlášeno již v roce 1951 (tehdy Ministerstvem školství). Šlo o Velatickou slepencovou stráň. Do vyhlášení dalších přírodních skvostů zdejšího území však došlo až po dalších téměř 30 letech v roce 1979 (Santon, Hynčicovy skály) a následně v roce 1981 (Vinohrady) a 1984 (Andělka a Čertovka, Návrší, Velký hájek, Horka). V případě Santonu je dnes jen těžko pochopitelné, z jakých důvodů nedošlo k vyhlášení daleko většího území včetně přímo navazující Hrubé skály, která patří tradičně mezi nejčinnější lokality teplomilné květeny na výchozech zdejších kulmských slepenců.

Všechna vyhlášená zvláště chráněná území jsou v terénu vyznačena tabulemi se státním znakem, případně hraničníky.

Vinohrady

S výjimkou Hynčicových skal jsou všechna ostatní území vybavena informačními panely se základními informacemi.

Území však nezřídka navštěvují vskutku kulturně založení lidé. Prostřílet, rozmlátit, ohnout, vyvrátit, vyvrátit a shodit ze svahu nebo alespoň vylepšit sprejem. Jinak by asi neměli z návštěv těchto míst dostatek potěšení.

Horka

Na cestě k Santonu od bývalého mlýna

Po roce 2000 byla nejen na území Jihomoravského kraje vymezována síť evropsky významných přírodních lokalit v rámci soustavy NATURA 2000. Výsledkem bylo, že do soustavy byly zahrnuty pouze 4 zdejší území (Andělka a Čertovka, Veký hájek, Návrší a Horka) nacházející se jižně pod dálnicí na Vyškov. Pod jednotným názvem jako EVL (Evropsky významná lokalita) Šlapanické slepenčice č. CZ 0620051 za účelem ochrany stanovišť: vápnitých nebo bazických skalních trávníků *Alyso* – *Sedion albi* a subpanonských stepních trávníků. Je neskutečné, že geografická hranice Panonské provincie byla ztotožněna s trasou dálniční komunikace. Výsledek je velmi pochybný a diskutabilní. Z těch skutečně nejvzácnějších zdejších území se do celoevropské soustavy dostalo jediné – Horka. Další skvosty zdejší teplomilné květeny zůstaly mimo (Santon, Velatická slepenčová stráň nebo Hrubá skála). Samozřejmě, že Evropská unie s NATUROU 2000 není samospasitelná, ale o něčem to jistě svědčí. Především o „profesionalitě“ tvůrců soustavy u nás a nepochybně také o soustavném podceňování zdejších, byť plošně značně omezených, ostrůvků jedinečné teplomilné květeny.

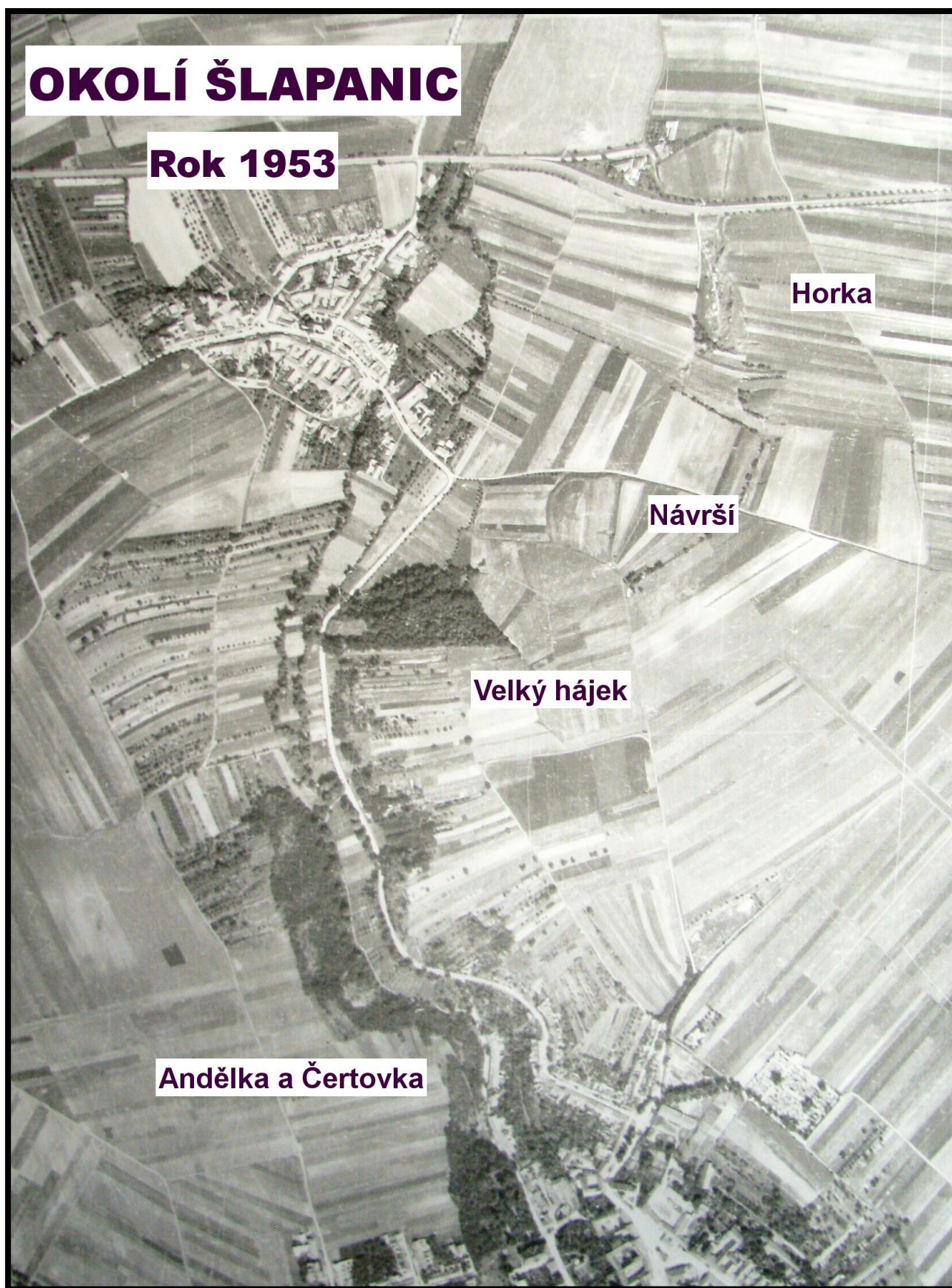
Prakticky až do roku 1980 nebyly ani v jednom ze zdejších zvláště chráněných územích činy jakékoliv zásahy ve prospěch dochovaných a postupně degradujících a zanikajících přírodních hodnot. Dokonce ani v již dávno vyhlášeném území u Velatic, které bylo v zájmu ochrany přírody ponecháno samovolnému vývoji. V 80. letech minulého století pak byly prováděny příležitostné zásahy ve Velatické stráni. Ovšem nepřiliš systematicky, profesionálně, efektivně či v žádoucím rozsahu a intenzitě. Proto se nedobrý stav tohoto území poznamenaného dlouhodobým spontánním rozvojem dřevinného patra stále významnějším způsobem neměnil. Podobně byly již v 80. letech realizovány zásahy v nejbližším okolí kapličky na Santonu ve prospěch uvolnění vrcholových partií pahorku. Ani zde však nebyl jejich výsledek dostatečně perspektivní.

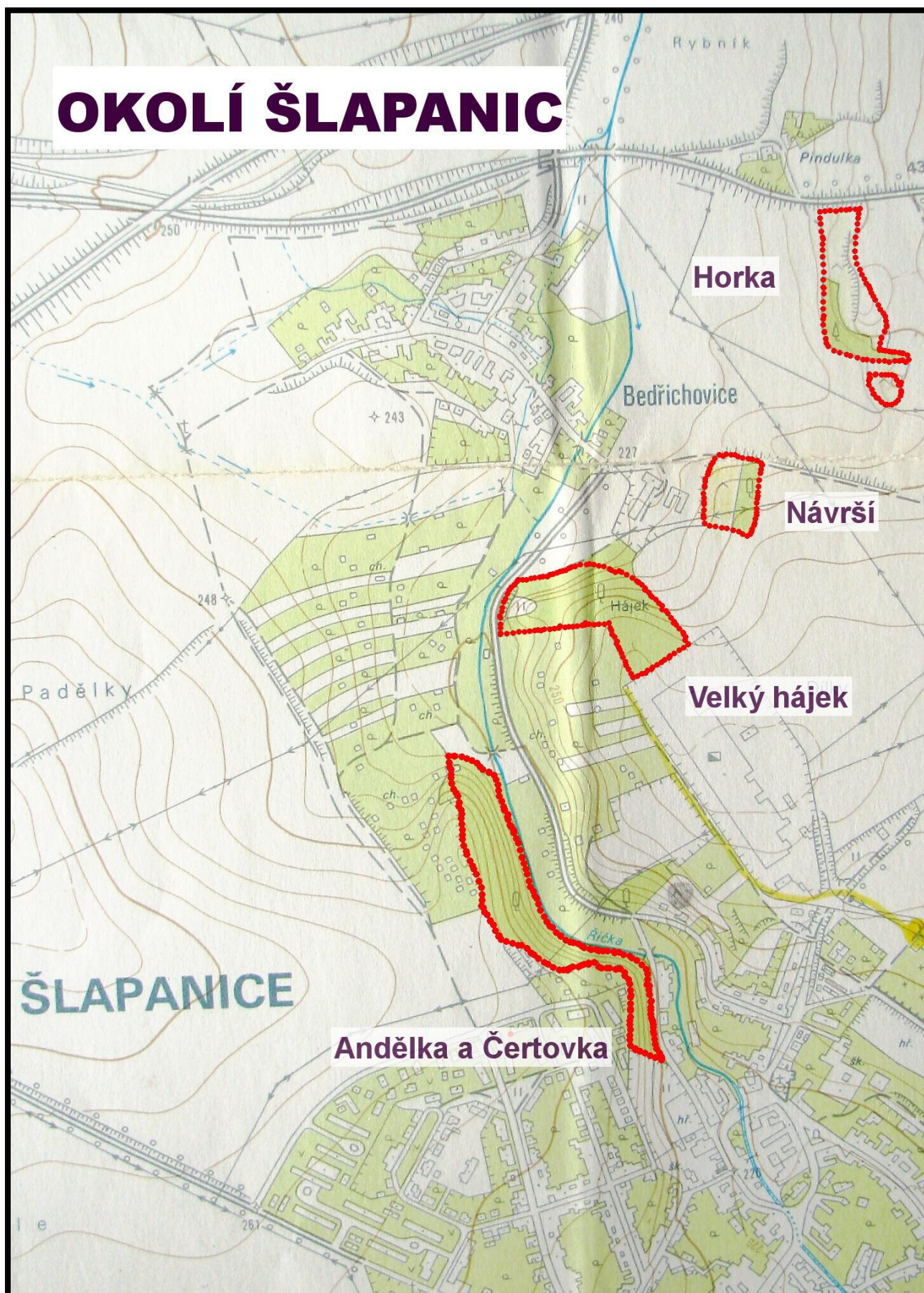
Začátkem 90. let minulého století již byl stav mnohých území velmi problematický. Zejména v souvislosti s dlouhodobým rozvojem některých cizorodých (hlavně akátu, ale také šeríku obecného, pámelníku bílého nebo javoru jasanolistého) či nežádoucích (bezu černého, jasanu ztepilého nebo některých druhů keřů) druhů dřevin. Největší přírodní hodnoty některých z nich již byly na pokraji zániku nebo fatálně degradovány. Nejvíce byla postižena Andělka a Čertovka, Horka nebo Santon. Právě o Santonu se začínaly dokonce vést diskuse o jeho případném zrušení, protože hlavní předměty ochrany rychle degradovaly a zanikaly. Ochrana přírody však byla stále v takové pozici, že úvahy o nějakých razantnějších či rozsáhlejších zásazích ve prospěch zachování již vyhlášených území byly odsouzeny k nezdaru, respektive nemohly být ani zahájeny. Chyběly nejen finanční prostředky, ale ani personální zajištění případných realizací nebylo ještě dostatečně zajištěno či připraveno.

Až po roce 1989 se v souvislosti se změnami politických poměrů začala situace rychle měnit a ochrana přírody začínala být brána skutečně vážně. Nový zákon č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny situaci definitivně zvrátil a dotčené orgány ochrany přírody konečně mohly začít konat. V případě zdejších slepenčů sehrál klíčovou roli referát životního prostředí tehdejšího Okresního úřadu Brno-venkov. Byly provedeny botanické průzkumy s nastíněním základních nezbytných managementových opatření. Následně byly zpracovány plány péče a v roce 1995 byly práce zahájeny. Koncem 90. let minulého století se navíc přidaly finanční možnosti na provádění managementu zvláště chráněných území v rámci Programu péče o krajinu Ministerstva životního prostředí. Sice jen na několik let, ale i to zásadním způsobem pomohlo se stabilizací a záchranou zdejších přírodních skvostů. S koncem roku 2002 byly v souvislosti s reformou státní správy okresní úřady zrušeny a orgány ochrany přírody odpovědné za zvláště chráněná území byly delimitovány na nové krajské úřady. V našem případě na Krajský úřad Jihomoravského kraje, respektive odbor životního prostředí. Vstřícný přístup k managementu zvláště chráněných území byl zachován a na předchozí zásahy bylo kontinuálně navázáno. Mohly být realizovány další a další nezbytné rekonstrukční zásahy, byla zahájena systematická běžná údržba reagující průběžně na vývoj jednotlivých území a také pravidelné kosení travobylinných porostů.

Výsledky zhruba 14 letého úsilí jsou dnes zjevné. Všechna zdejší zvláště chráněná území byla stabilizována. Je třeba připomenout, že rozsah rekonstrukcí na Andělce a

Čertovce, Horce nebo Santonu, byl nevídaného a bezprecedentního rozsahu. Nejen na poměry v péči o zvláště chráněná území v druhé polovině posledního desetiletí 20. století. Zvláště na Santonu je třeba považovat výsledky komplexní rekonstrukce za bezprecedentní. A to i ve vztahu k ještě ne zcela komplexními zásahy pokrytí celého rozsáhlého území. Další překvapení nás zde jistě ještě v dalších letech čekají.

OKOLÍ ŠLAPANIC

Rok 1990

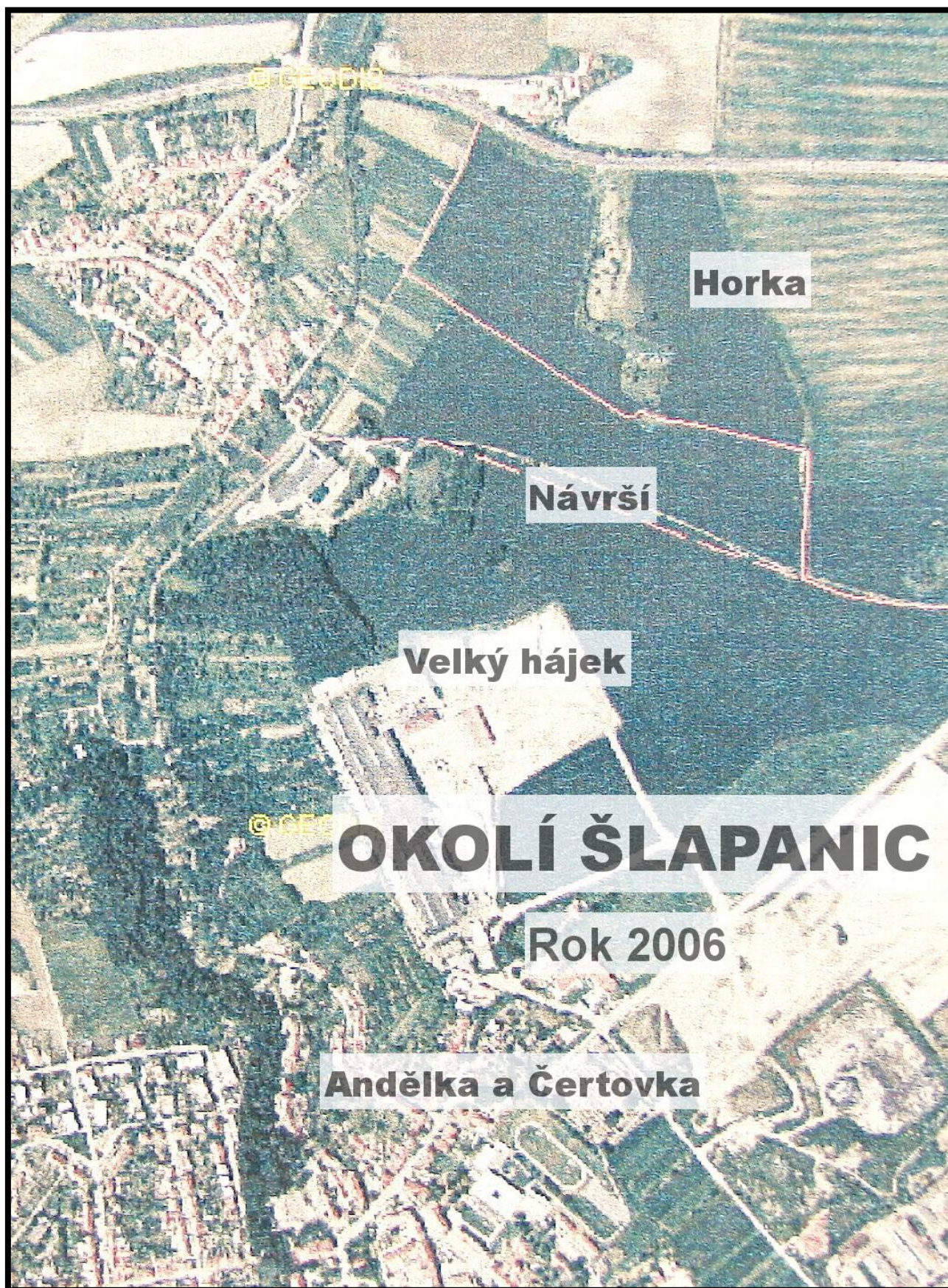
Horka

Návrší

Velký hájek

Andělka a Čertovka

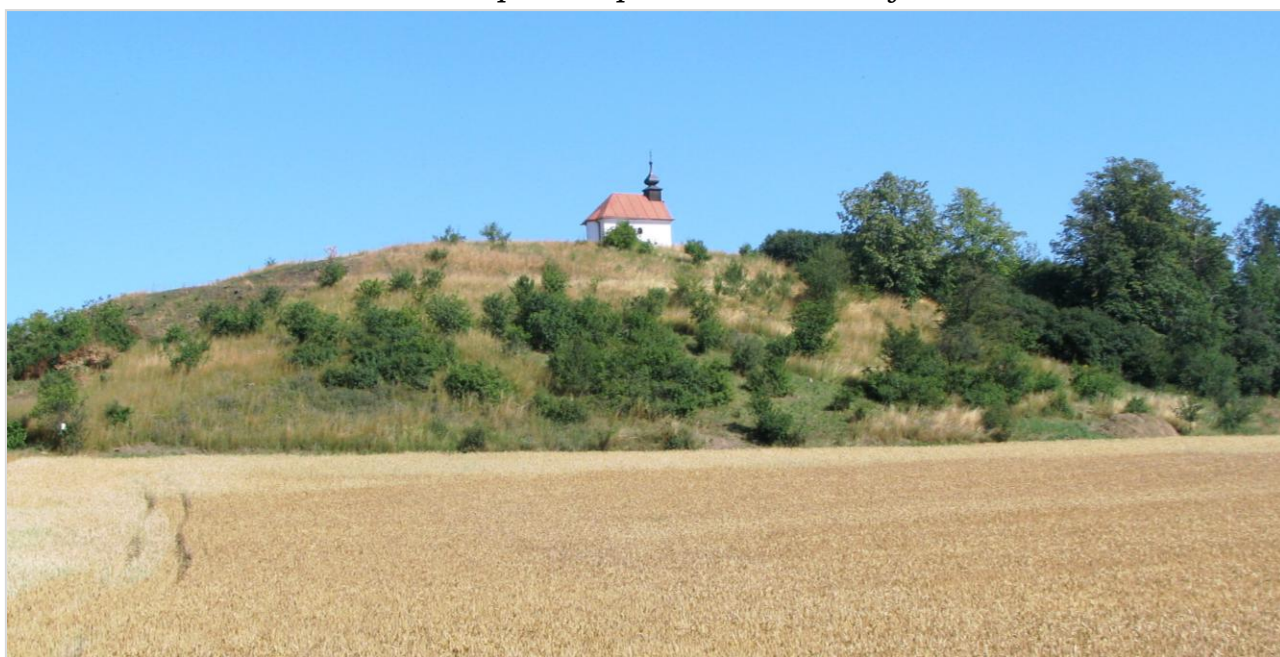

002 OSTRŮVKY V KRAJINĚ

Mírně zvlněná krajina Šlapanicka východně od jihomoravské metropole je tradiční starosídelní oblastí. Již před tisíci lety se tu usadili první pastevci a zemědělci a začaly tehdejší převážně lesnaté území přetvářet v krajinu charakterizovanou pastvinami, loukami, poli a roztroušenými dřevinami či jejich plošněji ostrůvky. Výsledkem uvedeného dlouhodobého ovlivňování je dnešní stav, kdy převažuje bezlesí v podobě rozlehlých pravidelně obdělávaných polních kultur. Plochy původního přirozeného charakteru jsou dodnes dochovány jen v ojedinělých maloplošných fragmentech. Zvláště pokud jde o plochy přirozenějších lesních porostů. Pouze v dílčích partiích Andělky a Čertovky a v rámci Velkého hájku lze navštívit dubohabrový les. Les, který v dávné minulosti patrně pokrýval velké části dnešního Šlapanicka.

Pohled na přírodní památku Horka od jihu

Pohled na přírodní památku Santon od jihu

Přežívání teplomilných společenstev s památnou květenou je dnes omezeno na poněkud četnější, ale zpravidla jen minimální, ostrůvky obklopené rozrůstající se zástavbou zdejších sídel nebo intenzivně zemědělsky využívanými polními plochami. Fragmenty teplomilné květeny jsou situovány výhradně do míst výstupů skalního podloží – kulmských slepenců. Tedy do míst, které nebylo možné nikdy využívat intenzivnějšími formami včetně klasického obdělávání. Zvláště v souvislosti s neblahým vývojem zemědělsky využívané krajiny po roce 1948, kdy byla snaha krajinu maximálně zorat a intenzivně využívat. Tomu „problematický“ charakter dnešních přírodních klenotů zdejší oblasti samovolně zabránil. V minulosti byly plochy dnešních teplomilných porostů patrně využívány hlavně jako pastviny, ale také jako vinice, ovocné sady nebo kosená travnatá lada. Takové formy využívání zdejší krajiny bývaly v minulosti značně rozšířené a plošné. Každý metr byl za účelem získávání obživy nějak využíván. Ovšem bez aplikace jakýchkoliv chemických prostředků. Takže i po případném ukončení aktivit pak mohlo samovolně docházet k plnohodnotné regeneraci přirozených či přírodě blízkých porostů. Postupně však taková místa zpravidla dříve nebo později samovolně znovu opanovaly divoce rostoucí dřeviny po dobu využívání až „existenčně“ potlačované. Volné travnaté plochy tedy bývaly v minulosti v krajině daleko rozšířenější a tak je možné konstatovat, že i podmínky pro rozvoj přirozených či přírodě blízkých společenstev byly ideální a jednotlivé plochy nebyly natolik vzájemně izolované jako je tomu dnes. Na druhé straně je třeba připomenout, že byť zpravidla extenzivní způsoby využívání zdaleka ne vždy vyhovovaly celému rostlinnému spektru. Některé z druhů byly takto podporovány, jiné zase omezovány. Extenzivní polaření zase jistě velmi vyhovovalo polním plevelům.

*Pohled na
přírodní památku
Horka
od jihu*

Rozhodující části Šlapanicka se soustavou zvláště chráněných území teplomilné květeny jsou charakterizovány nekonečnými polními lány s jen minimem přírodních prvků

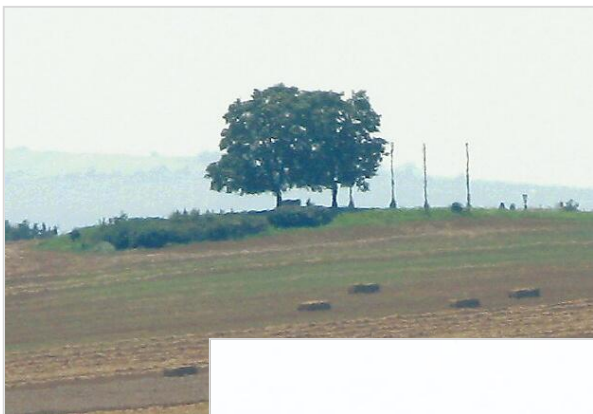

V okolí Velatic (částečně i nedaleké Tvarožné) je situace z hlediska ochrany přírody příznivější. Přírodně cenné prvky jsou zastoupeny daleko častěji.

Již během druhé poloviny 19. století se tradiční zemědělsky využívaná krajina začala v souvislosti s počínající průmyslovou revolucí, počátky intenzivnějšího zemědělství a proměnami životního stylu postupně měnit. Ke zvláště razantním změnám v tradičním využívání krajiny došlo v našich podmínkách po roce 1948. Pastviny začaly být opouštěny, rozšiřovaly se zorněné plochy, postupně ubývalo vinic či ovocných sadů, dříve pravidelně kosená travnatá lada byla opouštěna. Opouštěná místa byla často ponechávána samovolnému vývoji. V nich docházelo k opětovnému rozvoji dřevin. Z keřů šlo hlavně o

V zemědělsky využívané bezlesé mírně zvlněné krajině Šlapanicka se soustavou zvláště chráněných území teplomilné květeny jsou dvě nepominutelné krajinné dominanty viditelné ze všech koutů území. Kopec Santon s nepřehlédnutelnou kapličkou na vrcholu je na předchozí straně.

Druhou dominantou je kopec Žuráň se vzrostlými javory viditelnými z velkých vzdáleností. Právě zde bylo v roce 1805 polní velitelské stanoviště francouzského císaře v první fázi bitvy u Slavkova.

trnku obecnou (*Prunus spinosa*), svídu krvavou (*Swida sanguinea*) nebo růži šípkovou (*Rosa canina*). Velmi často byla ladem ponechaná stanoviště s extrémními nepříznivými podmínkami, vyhovující právě teplomilným společenstvům, spontánně atakována stále se rozšiřujícím cizorodým akátem. Jindy docházelo k zalesňování, které bylo již koncem 19. a během první poloviny 20. století velmi oblíbené a módní. Bývalé pastviny se rychle dostaly na černou listinu a začaly být takto zušlechťovány. K nejoblíbenějším dřevinám při výsadbách náležela borovice černá (*Pinus nigra*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*) nebo akát (*Robinia pseudoacacia*). Usilovným opakovaným snahám o výsadby nakonec nemohly odolat ani relativně stabilnější plochy snad i původního bezlesí s krajně nepříznivými půdními podmínkami. K další vlně vysazování došlo po roce 1950. Zvláště ve jménu myslivosti. Oblíbenou dřevinou se stal jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) a také cizorodý javor jasanolistý (*Acer negundo*). V obou případech začalo navíc postupně spontánními nálety semen docházet k obecné expanzi po celé naší krajině. Mnohé plochy však byly osazovány i za účelem jejich zkrášlování. Na Šlapanicku především cizorodým šeríkem obecným (*Syringa vulgaris*), kustovnicí cizí (*Lycium barbarum*) nebo pámelníkem bílý (*Symphoricarpos rivularis*). Vše se dalo bez ohledu na jakékoliv přírodní hodnoty. Ochrana přírody se teprve formovala. Výjimkou byly pouze skalnaté stráně nad Velaticemi, jejichž ochrana byla vyhlášena již v roce 1951. Ale v souladu s tehdejšími přístupem a situací byly ponechány samovolnému vývoji, který nakonec vedl po dlouhých desetiletích k jejich nemalé degradaci.

Výsledkem uvedeného dynamického a bouřlivého vývoje byla postupná degradace a zánik, ještě v polovině 20. století daleko četnějších a plošnějších, přetrvávajících fragmentů památné teplomilné květeny. Dodnes se jich dochovalo jen nemnoho a navíc zpravidla ve značně omezených plochách. Mnohé z nich již zcela zanikly nebo jsou natolik degradovány, že je jejich případná obnova dnes již téměř nemožná.

003 TISÍCILETÁ HISTORIE

Původ dnešní sucho a teplomilné květeny zdejších slepenců je třeba spatřovat již v dávné minulosti. Před mnoha tisíci lety v souvislosti s koncem poslední doby ledové a následným osídlením území pastevci a zemědělci. Po poslední době ledové prodělal vegetační kryt naší krajiny zásadní změny. Původní tundru a chladnou step postupně nahradila tzv. světlá tajga s nesouvislými porosty bříz, osik a lesních borovic. Až s dalším oteplováním a zvlhčováním podnebí se začaly stále více uplatňovat a rozšiřovat další listnáče. Právě v té době, výrazně teplejších poměrů oproti dnešku, se do střední Evropy a tedy i na jižní Moravu začala od jihu rozšiřovat také teplomilná flóra. Docházelo tomu někdy před 6-8 tisíci lety. V krajině původně převažující bezlesé formace začaly být postupně nahrazovány lesem. Rozsah bezlesí klíčový pro přežívání světlo a teplomilných společenstev se rychle zmenšoval. Pouze ta stanovištně nejextrémnější místa si stále zachovávala charakter bezlesí. A právě na nich teplomilná společenstva přežívala. A zhruba v tomto období, kdy vhodných stanovišť začalo ubývat, začal sehrávat snad až nezastupitelnou roli člověk.

Někdy před 6-7 tisíci lety se během neolitu usadili i na Šlapanicku první zemědělci a začaly převážně lesnatou krajinu postupně přetvářet do podoby kulturní krajiny s postupným rozšiřováním bezlesí na úkor původního lesa. Teplomilná společenstva tak začala dostávat další a další příležitosti k rozvoji. Z ohnisek přežívajících na plochách původního primárního bezlesí se začala rozšiřovat do stále se zvětšujících ploch bezlesí sekundárního. Bezlesí podmiňovaného lidskou činností. Pravidelným vypásáním, kosením, vypalováním či vyřezáváním. Je otázkou jaké typy bezlesí představují zdejší výchozy kulmských slepenců. Zda jde o bezlesí původního přirozeného primárního charakteru daného extrémními stanovištními podmínkami nebo o bezlesí sekundární vytvořená v dávné minulosti lidskou činností. V každém případě však lze počítat historii a uchycení zdejší teplomilné květeny na tisíce let.

004 KULMSKÉ SLEPENCE

Zdejší zvláště chráněná území leží v jižním výběžku Drahanské vrchoviny pocházející z mladšího paleozoika, která zasahuje do Dyjsko-svrateckého úvalu tvořeného převážně horninami neogenního stáří. Jsou budovány převážně račickými slepenci myslivo-vického souvrství (tzv. drahanského kulmu), které se ukládaly v prvohorách během karbonu někdy před 345 miliony let. V následujících desítkách milionů let trvajících vývoje se pak díky nejrozličnějším horotvorným, erozním nebo periglaciálním pochodům ocitly při samém povrchu v té či oné podobě. Dílčí partie toho kterého území pak jsou překryty geologicky mladšími vápnitými jíly a písky nebo nejmladšími pokryvy pleistocenní (čtvrtohorní) spraše z poslední doby ledové. Půdy jsou převážně hlinitého rázu a bohaté na minerální živiny. Jsou sice hluboké, ale chudé na vodu. Zvláště v letním období pak teplé a značně vysychavé. Obecně jsou značně nestabilní - sypké. Tedy mimořádně náchylné k erozi.

Obnažené skalnaté podloží kulmských slepenců má ve zdejších územích nejrůznější charakter. Od docela drobných skalek po mohutné skalní útvary. Ať přirozeného nebo lidskou činností ovlivněného charakteru.

Skalky ve stráních nad Velaticemi

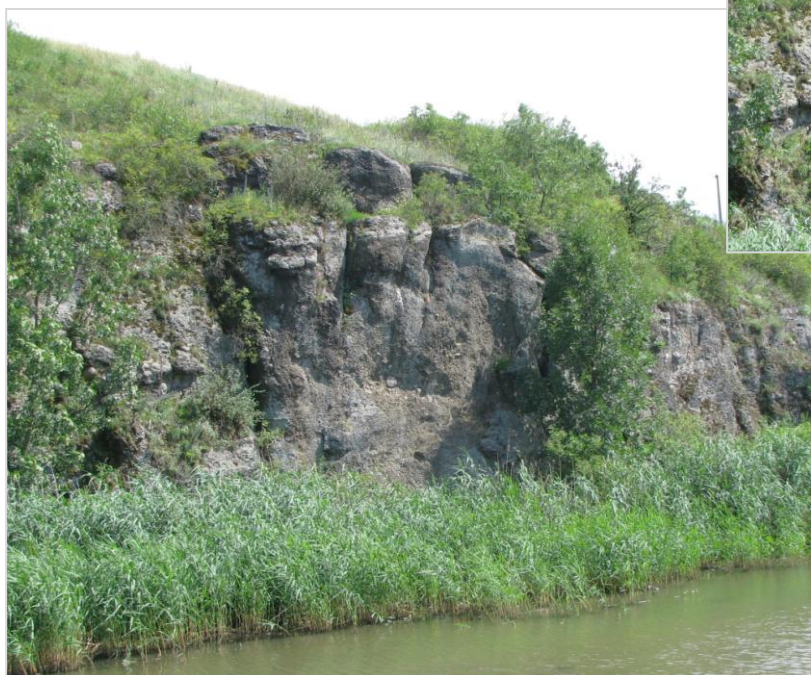

Vysoká kolmá stěna tvoří východní okraj Hynčicových skal

Několikametrový skalní stupeň na Santonu vznikl v minulosti lámáním kamene

*Mohutná Hrubá skála
v sousedství Santonu*

Mnohametrová Čertovka spadající do vod Řičky

Závěrná stěna bývalého kamenolomu na Horce

Zdejší slepence jsou hrubozrnné s velikostí zrn od 1 až do 40 cm (s průměrem 3-10 cm). Na Velatické straně přesahuje velikost rulových klastů po délce jeden metr. Jednotlivé valouny (zrna) jsou dobře opracované a zakulacené. Zhruba z poloviny jsou valouny tvořeny metamorfovanými horninami (rulou, dvorem, fylitem, kvarcitem nebo migmatitem), zhruba z třetiny horninami sedimentárními (břidlicí, pískovcem, slepencem, vápencem nebo rohovcem) a v minimální míře také horninami magmatickými a křemennými valouny. Valouny ve slepencích výrazně převažují nad hrubozrnnou drobovou základní hmotou, která vyplňuje mezery mezi valouny.

Střídání vrstev různé zrnitosti ve stěně Hynčicových skal

005 ZVÍŘENA

Významné přírodní lokality (nejen vyhlášená zvláště chráněná území) výchozů Šlapanických slepenců jsou nejen nezastupitelné z hlediska zachování zdejší flóry (čemuž je věnována naprostá většina této publikace), ale jejich význam je dnes zcela mimořádný i z hlediska zoologického. Byť je tento logicky s ohledem na převažující malé výměry lokalit, jejich izolovanost nebo bezprostřední sousedství s komunikacemi či zástavbami významně omezen. Přesto na zachování alespoň současného stavu všech dotčených lokalit závisí přežití mnoha a mnoha živočišných druhů žijících v zájmové oblasti Šlapanicka. Jde samozřejmě především o druhy teplomilné a vázané na otevřené terény teplomilných porostů s roztroušenými dřevinami, případně skalnatými partiemi.

Prakticky ve všech zdejších územích žije ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), která byla v minulosti rozšířena po krajině víceméně plošně. Dnes je její výskyt jen značně roztroušený až ostrůvkovitý a početnější populace jsou stále vzácnější. Například na Santonu dnes žije poměrně početná populace tohoto druhu.

Samec

Samice

Na Hynčicových skalách je možné spatřit příbuznou a podstatně větší ještěrku zelenou (*Lacerta viridis*). Přírodní památka je totiž nedílnou součástí rozsáhlého komplexu jižně exponovaných výslunných svahů nad Viničnými Šmicemi při okraji zalesněného území Dražanské vrchoviny, který je tradičním areálem výskytu tohoto druhu. Žije především podél okraje lesa, ale početněji proniká i do volných ploch navazujících svahů. Zde nachází mnohde ideální místa k životu doplněná četnými fragmenty bývalých kamenných tarásků.

Samice

Samec

Na více místech žije slepýš křehký (*Anguis fragilis*). Nejen v lesních územích Velkého hájku nebo Andělky a Čertovky, ale také ve starých ovocných sadech nebo křovinatých stráních. Ve stráních nad Šumicemi nebo v okolí Velatic bychom mohli zastihnout i užovku hladkou (*Coronella austriaca*).

Šlapanické slepenice jsou také hnízdišti některých významných druhů ptáků. Ptáci lesa nacházejí vhodné podmínky pro hnízdění na Santonu, ve Velkém hájku nebo v porostech Andělky a Čertovky. Z významných druhů můžeme zastihnout při hnízdění lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*), žluvu hajní (*Oriolus oriolus*) nebo krahujce obecného (*Accipiter nisus*). Druhy obývající na Šlapanicku jak lesní, tak nelesní prostředí, jsou pak ještě zastoupeny lejskem šedým (*Muscicapa striata*), krutihlavem obecným (*Jynx torquilla*) nebo strakapoudem jižním (*Dendrocopos syriacus*).

Ptáci obývající volné plochy s roztroušenými dřevinami nacházejí vhodné podmínky na Horce, Vinohradech, v jižních svazích Santonu, ve vyšších partiích Velatické stráně, v prostoru Velatického lomu či Podsedků u Velatic nebo v prostoru Vinohradu u Tvarožné. Jedinečným územím těchto ptačích druhů je však rozsáhlý komplex jižních svahů nad Viničními Šumicemi. V těchto místech hnízdí především tuhýk obecný (*Lanius collurio*). Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), bramborníček černohlavý (*Saxicola torquata*) nebo koroptev polní (*Perdix perdix*) již hnízdí ve zdejších územích jen vzácně. Přesto pěnice vlašská třeba hnízdí zcela pravidelně na plošně omezených Vinohradech. Ve stráních nad Viničními Šumicemi patří setkání s některými ohroženými druhy k poměrně běžným. Podmínky zde mají ideální. Jde o pěnici vlašskou, tuhýka obecného, lejska šedého, strakapouda jižního, rehka zahradního nebo krutihlava obecného.

Volné travnaté plochy zdejších lokalit jsou vyhledávanými lovišti dravců, především poštolky obecné (*Falco tinnunculus*), ale také káně lesní (*Buteo buteo*). Trvalé travní porosty v nich představují stabilní prostředí pro život drobných hlodavců – jejich hlavní potravy, v rámci převažujících polních lánů. Podobně bývají zdejší keřové porosty s nejrozličnějšími plody v mimohnízdním období od podzimu do předjaří s oblibou vyhledávány drobným ptactvem, nezřídka v početnějších hejnech. Často jde o početnější skupiny či hejna strnadů obecných (*Emberiza citrinella*) a zvonků zelených (*Carduelis chloris*).

Přírodně cenné ostrůvky v rámci intenzivně zemědělsky využívané krajiny poskytují samozřejmě útočiště tzv. polní zvěři, s kterou se tu můžeme pravidelně setkávat. Zvěř s oblibou tato místa vyhledává pro potravu, úkryt nebo rozmnožování v rámci převážně nepříliš pohostinné intenzivně zemědělsky využívané krajiny. V těch větších lesnatých územích se pravidelně zdržuje srnčí zvěř (*Capreolus capreolus*), ve všech patří k pravidelným setkáním se zajícem polním (*Lepus europaeus*) nebo bažantem obecným (*Phasianus colchicus*). Stále častěji se v území objevuje černá zvěř – divočáci (*Sus scrofa*).

V některých větších územích lesnatého charakteru pak mohou při návštěvách zaujmout veverky obecné (*Sciurus vulgaris*). Nejspíše v severních svazích Santonu, ve Velkém hájku nebo na Andělce a Čertovce.

Ani skutečnost pravidelných návštěv Šlapanických slepenců srnčí nebo jinou zvěř nikoho neopravňuje k degradaci těchto unikátních území zakládáním míst pro jejich přikrmování. Takových vhodných míst, kde nebudou na škodu, je v nejbližším okolí vždy dostatek.

006 BEZOBRATLÍ

Společenstva bezobratlých jsou sice v převážně plošně omezených a značně izolovaných územích značně ochuzena, ale přesto stojí za to věnovat při návštěvách pozornost i této skupině živočichů. Pro návštěvníky jsou nejnápadnější denní motýli nebo rovnokřídli – zjednodušeně nejružnější kobyly či sarančata.

Teplomilné trávníky jsou charakterizovány společenstvem rovnokřídleho hmyzu. Jejich každoroční život vrcholí až během teplého léta s tím, že je možné se s nimi pravidelně setkávat ještě během teplejších podzimních dní. Největším zástupcem je kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*), která dnes žije prakticky ve všech zdejších územích. Nejen ve zvláště chráněných územích, ale také ve významných krajinných prvcích, starých ovocných sadech nebo ve stráních nad Viničními Šumicemi.

Dalším charakteristickým obyvatelem naprosté většiny zdejších lokalit je nenápadně vybarvené (nápadná světle modrá pole v křídlech nám saranče ukáže až při vyplašení – výletu) saranče modrokřídle (*Oedipoda coerulescens*). Zatímco kudlanka preferuje spíše bujnější travobylinné porosty, případně křoviny, tak tento druh nachází optimální podmínky k životu v plochách s jen sporadickým, případně zcela chybějícím travním drnem. Zvláště hojně se proto vyskytuje ve skalnatých partiích jednotlivých území. Samo-

zřejmě, že jsou zdejší území osídlena i řadou dalších druhů nejrozmanitějších „kobylek“, kterých se při procházení porostů mnohde zvedají nemalá množství.

Saranče modrokřídlá

Kudlanka nábožná

Byť je kudlanka velkým druhem hmyzu, tak je v teplomilných trávnicích či křovinách velmi nenápadná. Nejspíše ji zahlédneme koncem léta při vzletu po vyplašení. V letu je totiž naopak nepřehlédnutelná, ale pokud usedne do porostů, tak musíme místo velice pozorně prohlížet, abychom ji spatřili.

Ještě před 20 lety byla kudlanka považována po celé jižní Moravě za velmi vzácný druh. Dnes patří ke zcela pravidelným členům entomofauny teplomilných společenstev s místy velmi vysokou početností. Nejinak je tomu i na Šlapanických slepencích.

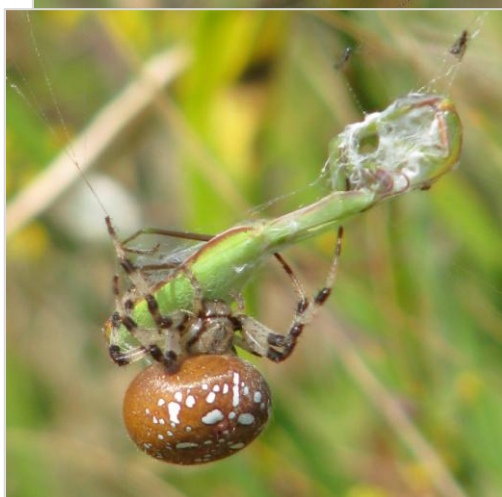

Kudlanka je ve světě hmyzu teplomilných trávníků „obávaným“ dravcem.

I tak obávaný predátor, jakým kudlanka ve světě hmyzu bezesporu je, musí být neustále ve střehu. Smrtelná nebezpečí pro letící jedince představují pavoučí sítě. Stejně jako hmyz jsou i pavouci nedílnou součástí teplomilných společenstev. Společenstva pavouků žijící v teplomilných trávnících bývají druhově pestrá. Početnost pavoučích sítí bývá v porostech až nečekaně vysoká. Mnohde jsou plochy téměř souvisle pavučinami pokryté.

Křížák čtyřskvrnný (Araneus quadratus)

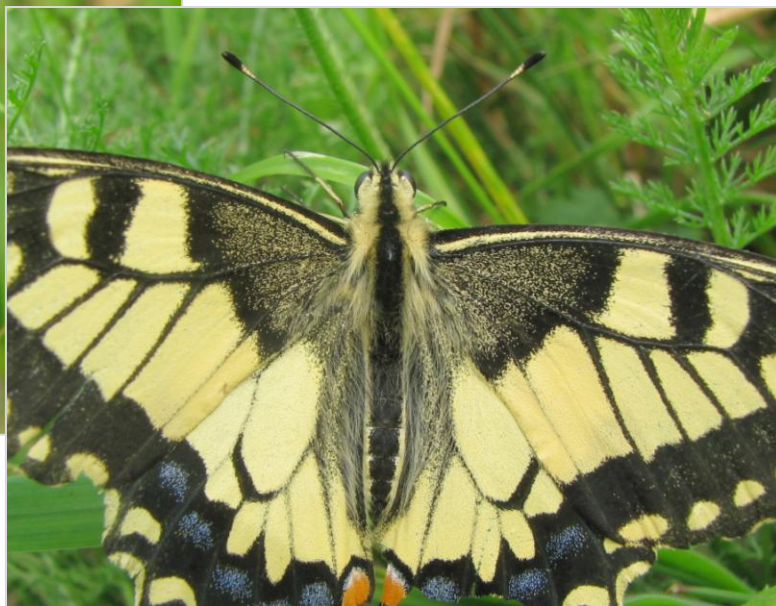

Pro běžné návštěvníky zdejších lokalit jsou samozřejmě nejvýznamnější a nejvděčnější denní motýli, které lze snadno spatřit. Je třeba, aby bylo pěkně, teplé a slunečné počasí. Především od května do začátku září pak můžeme v oblasti Šlapanických slepenců zastihnout desítky těchto barevných klenotů naší přírody. Stačí se jen pozorně dívat.

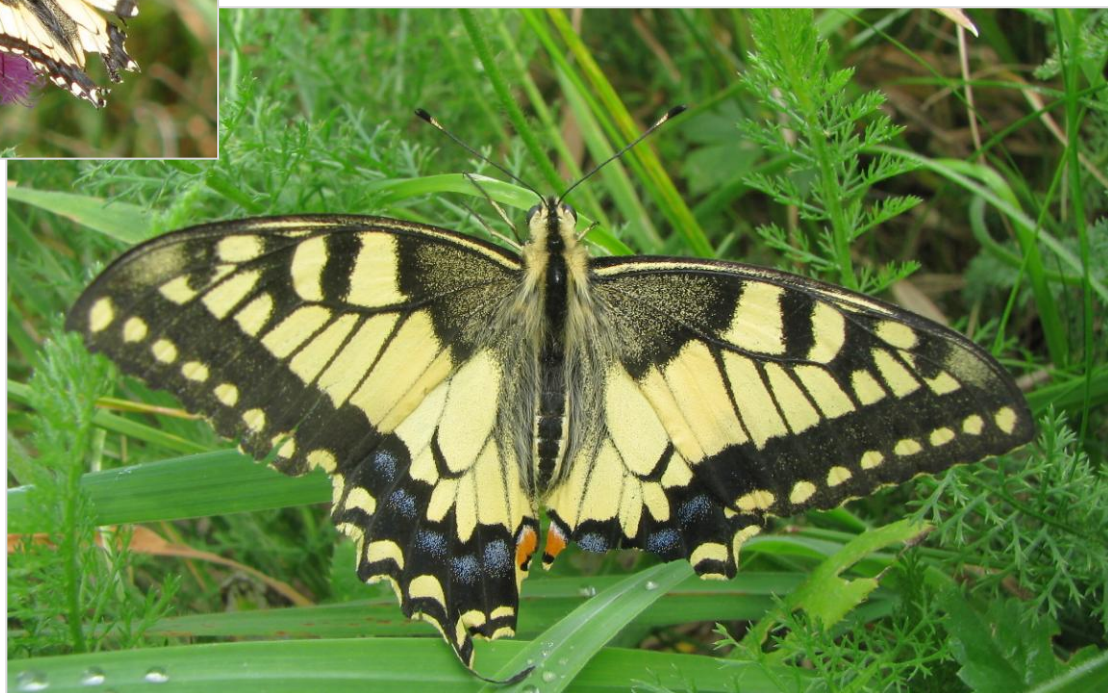
Zvláště na Santonu poutají pozornost oba naše druhy otakárků pořadajících zde pravidelně svatební lety ve vrcholových partiích pahorku v okolí kapličky. V některých slunných dnech je zde možné současně pozorovat až několik desítek poletujících jedinců.

Otakárek ovocný (*Iphiclide podalirius*) je nejen na Santonu daleko početnějším než otakárek fenyklový (*Papilio machaon*). S nějakým otakárkem se ale můžeme setkat téměř v kterémkoliv ze zdejších území. Nejpravidelněji však v rozsáhlém komplexu strání nad Viníčními Šumicemi.

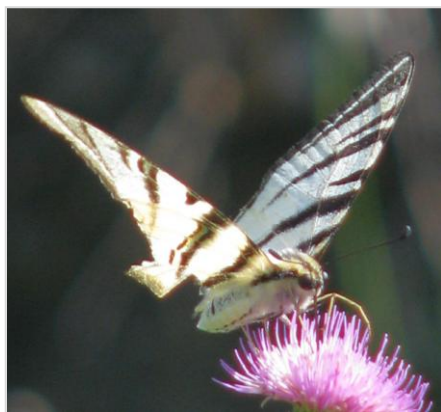

Otakárek fenyklový

*Otakárek
ovocný*

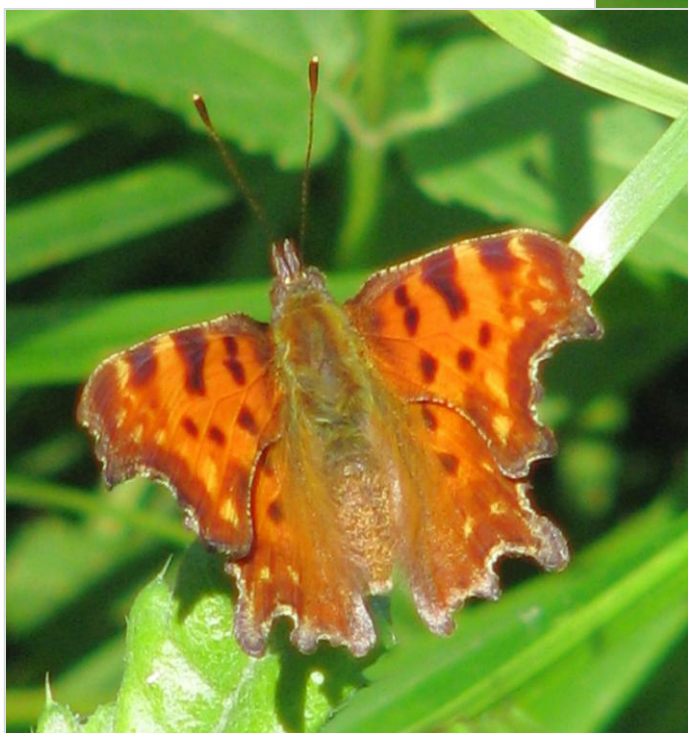
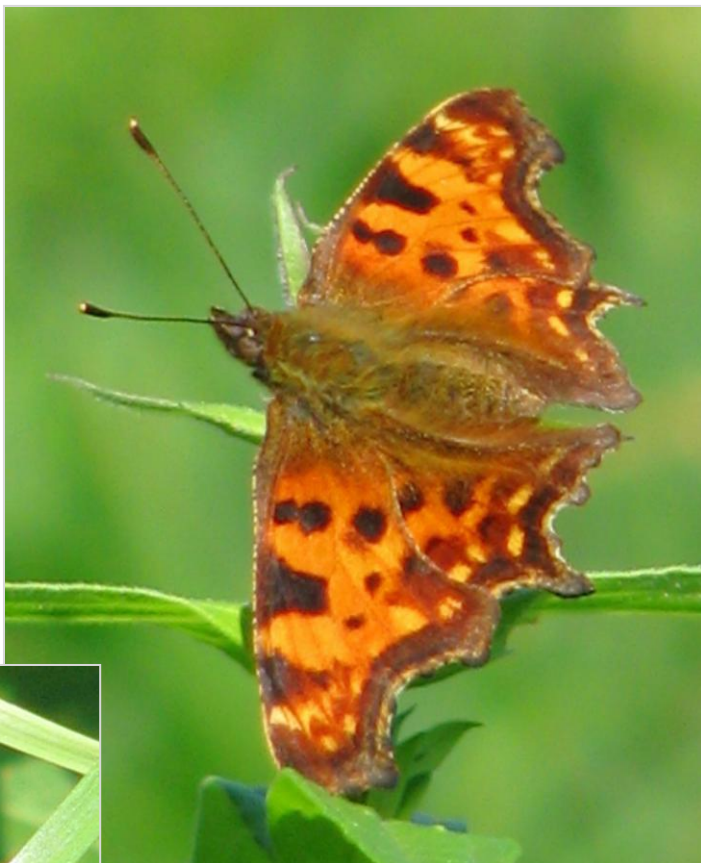

Snad nejbarevnějšími motýli běžně obývajícími zdejší krajinu i jednotlivá významná území jsou babočky. Zcela pravidelně můžeme narazit na babočku paví oko (*Inachis io*), babočku bodlákovou (*Vanessa cardui*), babočku kopřivovou (*Aglais urticae*), babočku admirála (*Vanessa atalanta*) nebo babočku sítkovanou (*Araschnia levana*). Přece jen vzácnější je babočka bílé C (*Polygonia C-album*), případně babočka osiková (*Nymphalis antiopa*).

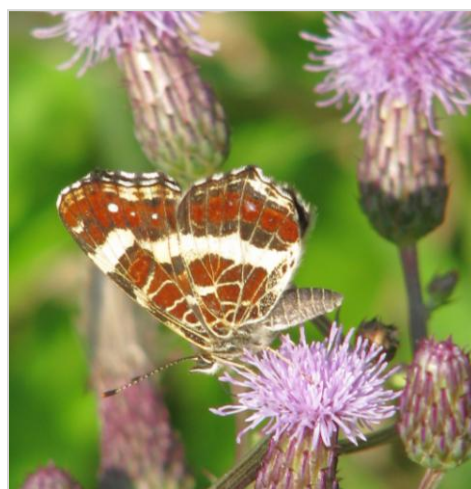

Babočka paví oko

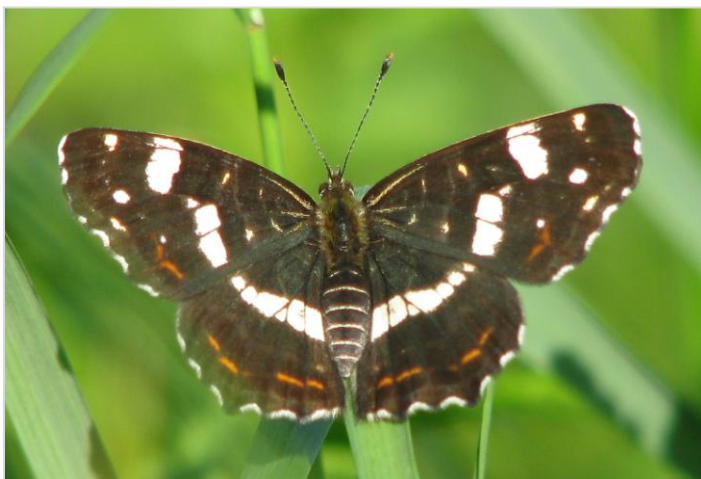
Babočka bílé C

Babočka sítkovaná

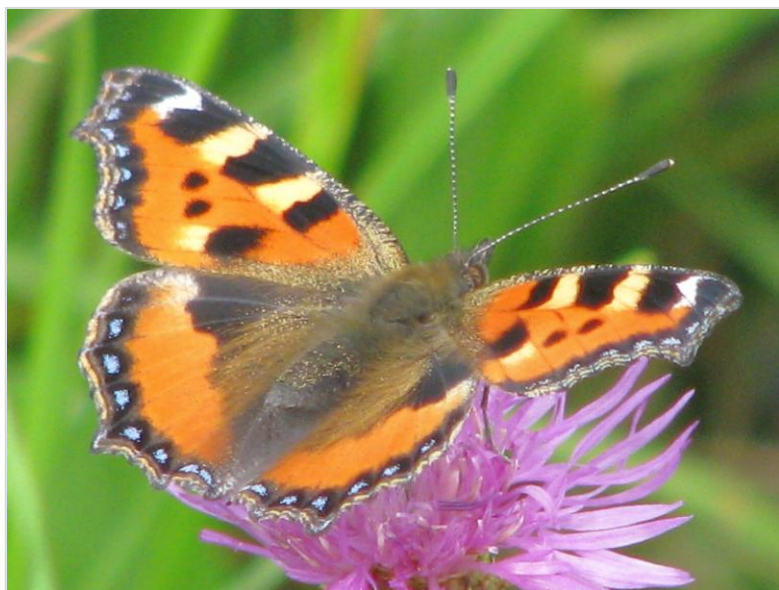
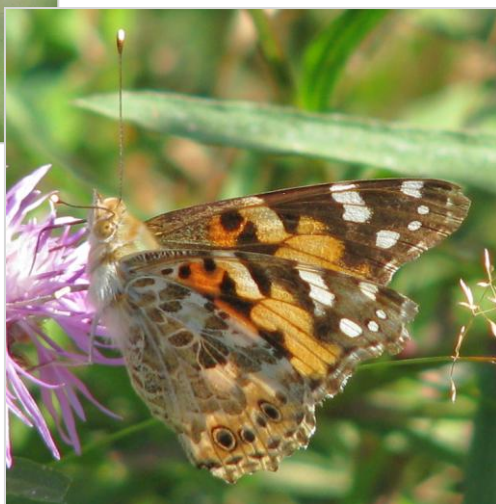
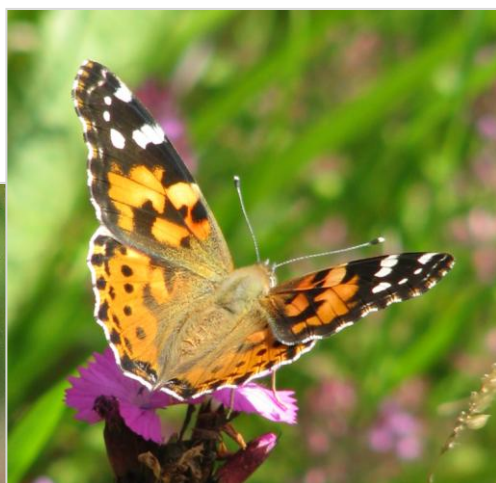
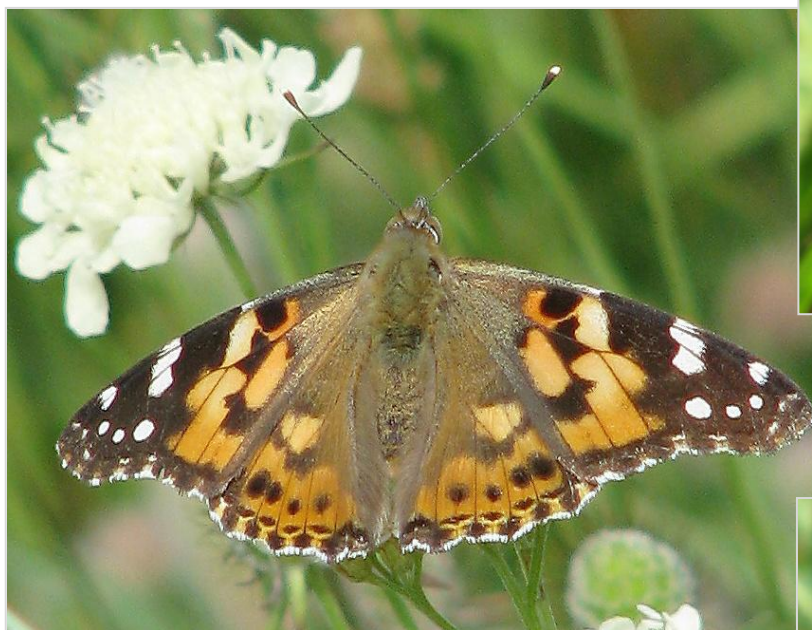

Jarní generace

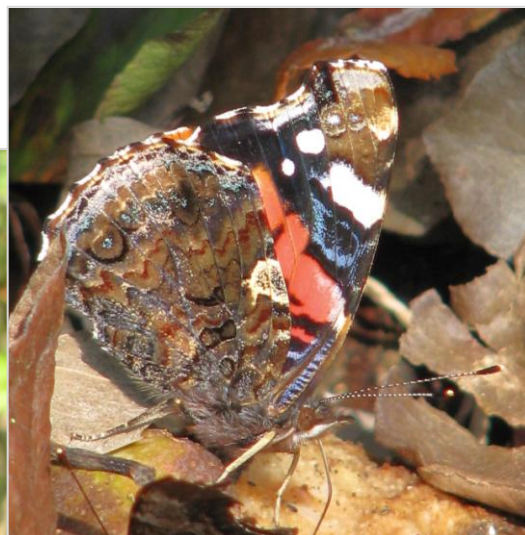
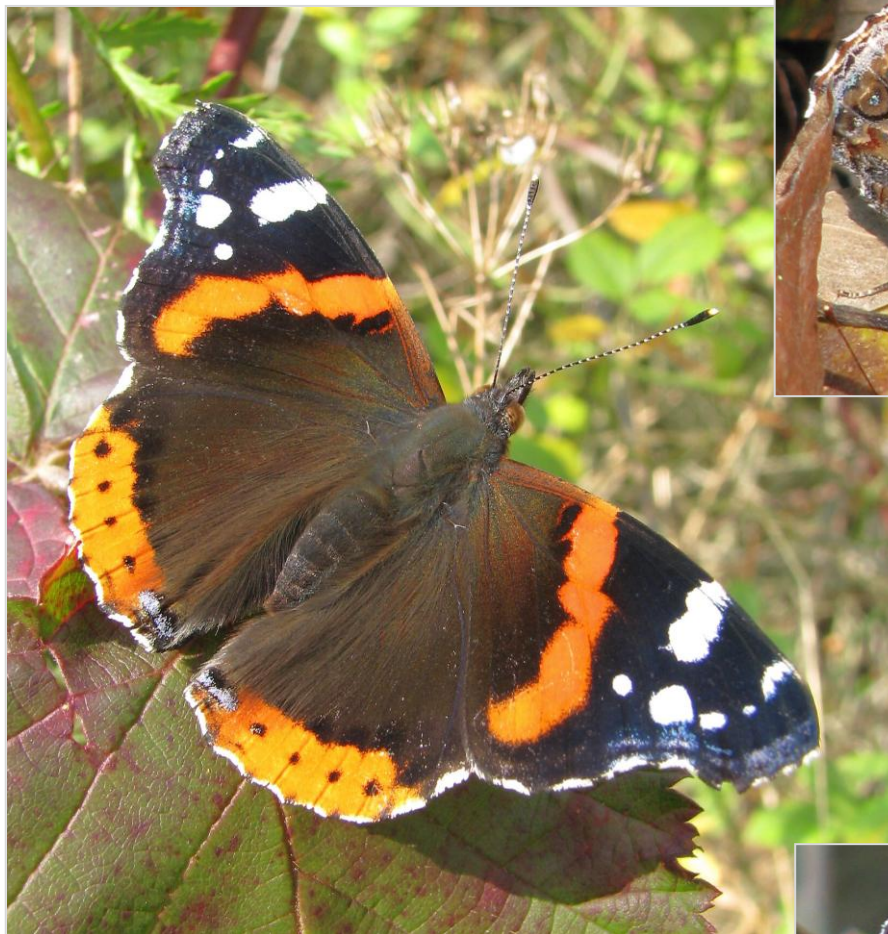
Letní generace

Babočka bodláková

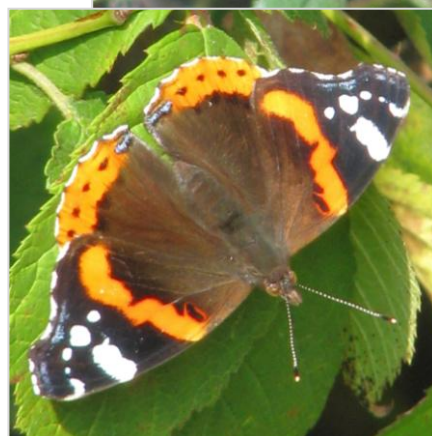
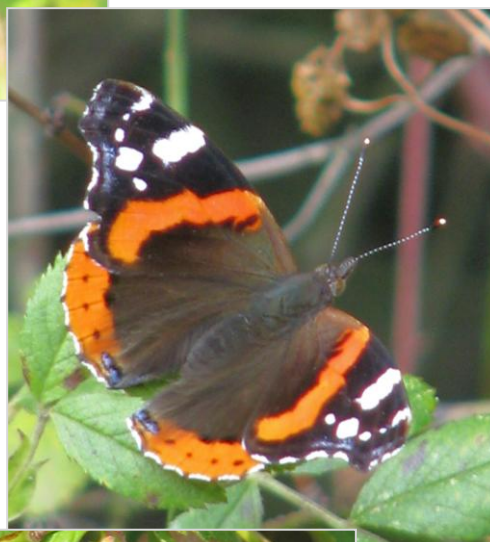

Babočka kopřivová

*Babočka
admirál*

Nepřilíš často se nám podaří spatřit drobné a rychle poletující ohniváčky. Nejspíše půjde o ohniváčka černokřídleho (*Lycaena phlaeas*) nebo ohniváčka černoskvrnného (*Lycaena tityrus*). Nejpočetněji se snad objevují podél horního okraje strání nad Viničnými Šumicemi – podél lesního komplexu.

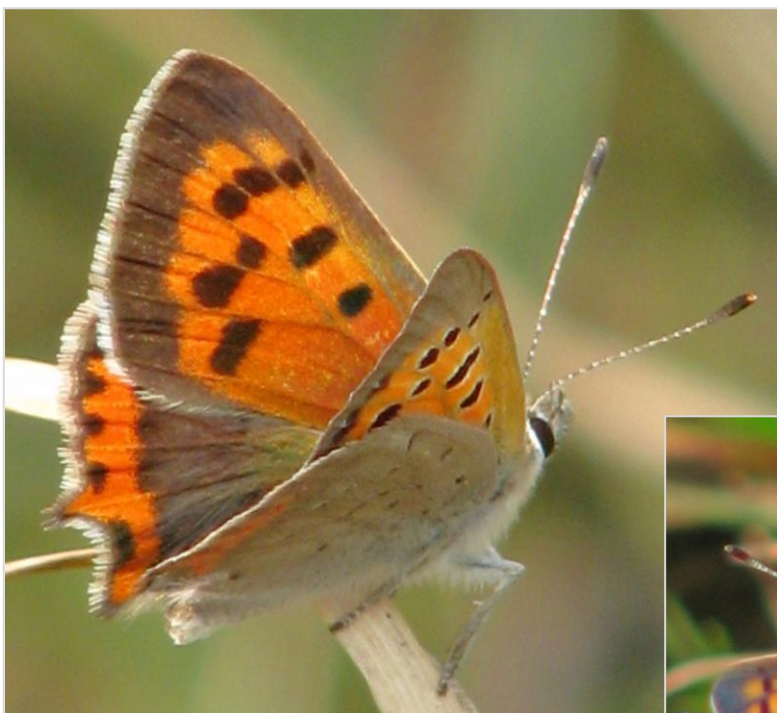
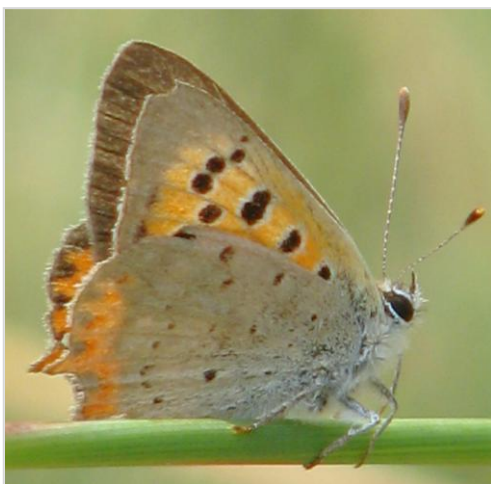

Ohniváček černoskvrnný

Sameček

Samička

Ohniváček černokřídlý je skutečným krasavcem. Byť docela drobným.

ŠLAPANICKÉ SLEPENCE

V zájmovém území Šlapnických slepenců žije dodnes alespoň 10 druhů z další skupiny denních motýlů. Jde o okáče. S drobným okáčem poháňkovým (*Coenonympha pamphilus*) se lze setkat prakticky kdekoliv, kde jsou travnaté porosty. Velmi podobný a stejně drobný okáč třeslicový (*Coenonympha glycerion*) je však již daleko vzácnější a ne v každém území ho tu můžeme spatřit.

Okáč poháňkový

Okáč třeslicový

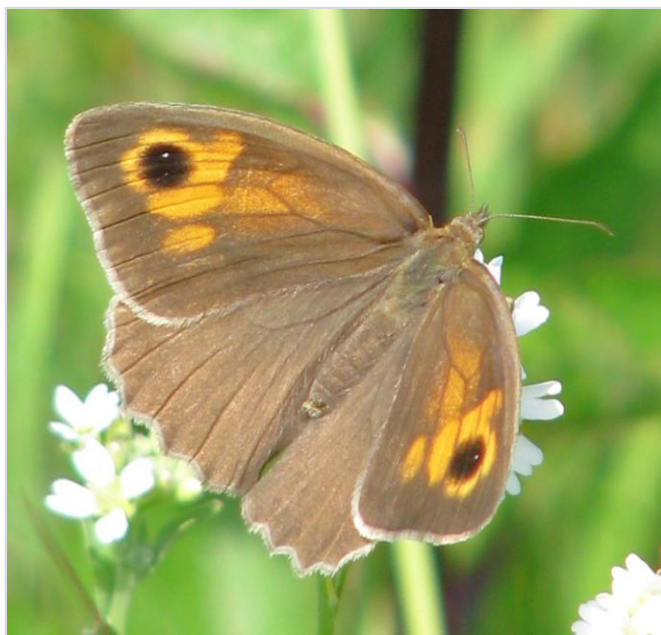
Okáč třeslicový

Ve většině zdejších významných přírodních lokalit se můžeme setkat s dalšími třemi druhy okáčů: okáčem lučním (*Maniola jurtina*), okáčem bojínkovým (*Melanargia galathea*) nebo okáčem zedním (*Lasiommata megera*).

Okáč luční

ŠLAPANICKÉ SLEPENCE

Okáč luční

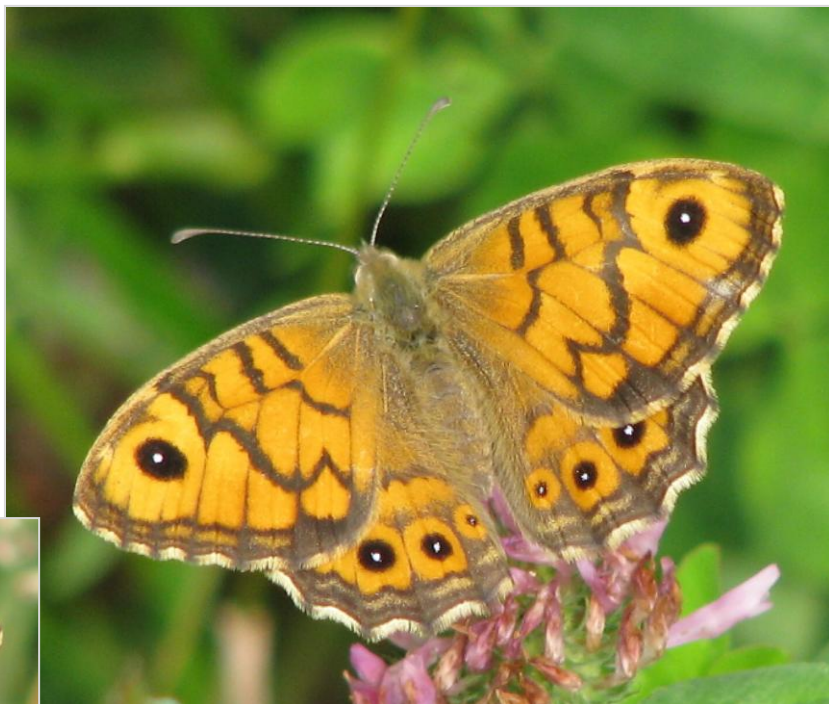
samec

samice

Okáč bojínkový

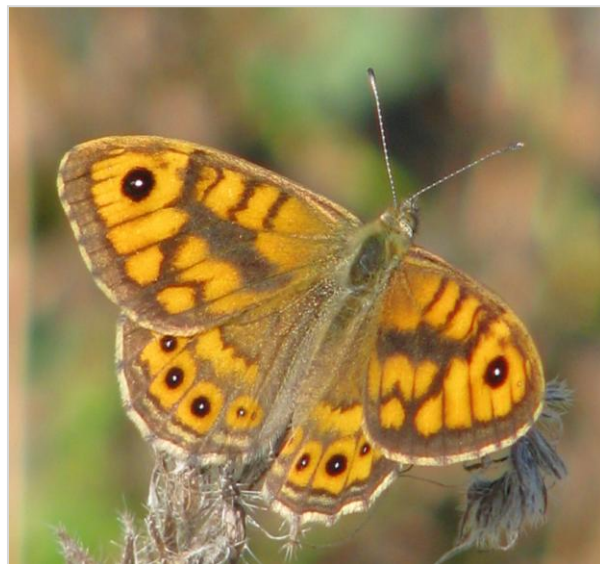

Samice

Okáč zední

Samec

Okáč strdivkový (*Coenonympha arcania*) je dnes na Šlapanicku již velmi vzácným druhem.

Okáč strdivkový

Nápadně větší motýl - okáč ovsový (*Minois dryas*) dodnes ještě přežívá v rozsáhlém komplexu jižních strání nad Viničnými Šumicemi.

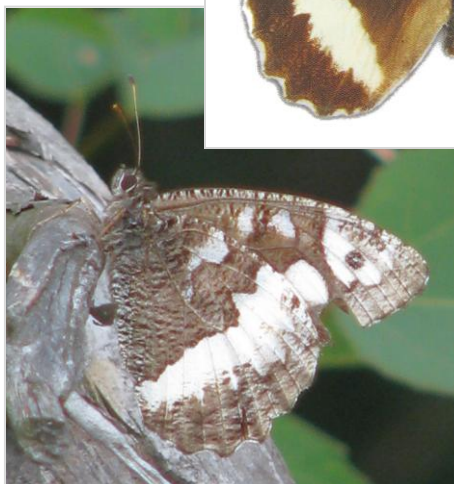
Samec

Samice

Velký okáč voňavkový (*Brintesia circe*) žije především v rozsáhlém svahovém komplexu nad Viničnými Šumicemi, kde můžeme potkat i mizejícího a velmi podobného okáče medyňkového (*Hipparchia fagi*). Pestré zbarvení svrchu křídel nám okáč voňavkový ukáže pouze za letu. Jakmile usedne, tak křídla sevře.

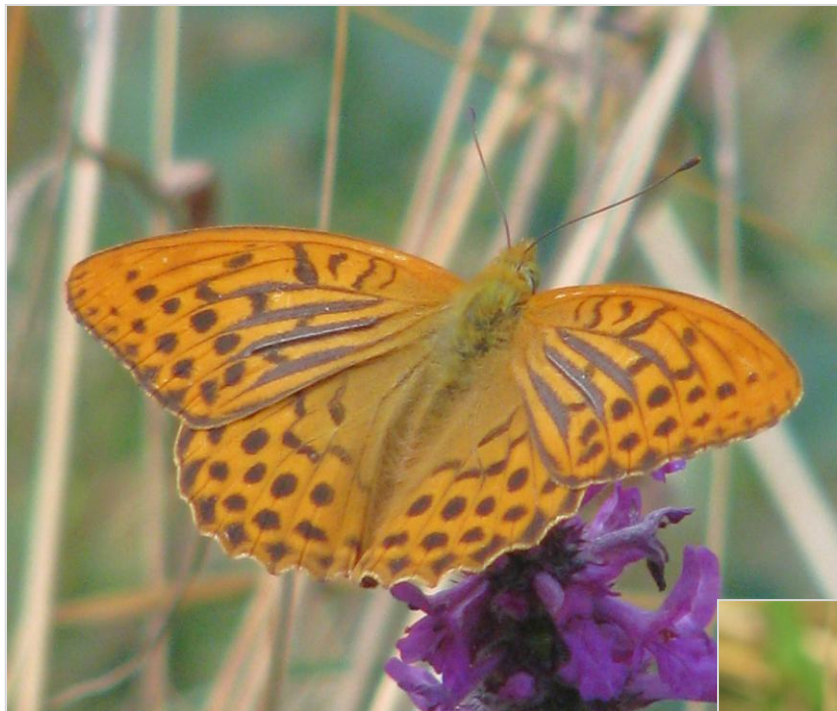
Okáč medyňkový

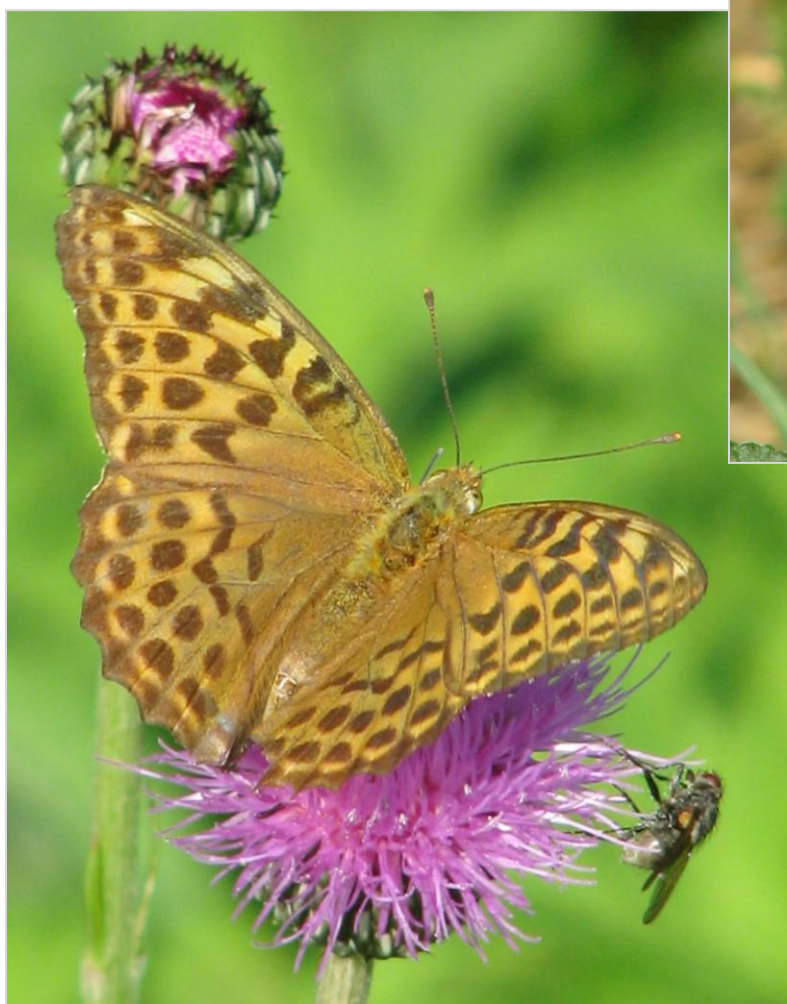
V lesním prostředí Santonu, Velkého hájku nebo Andělky a Čertovky můžeme ještě narazit na okáče pýrového (*Pararge aegeria*).

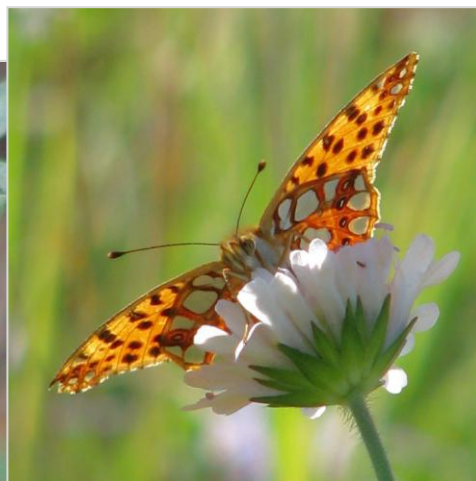
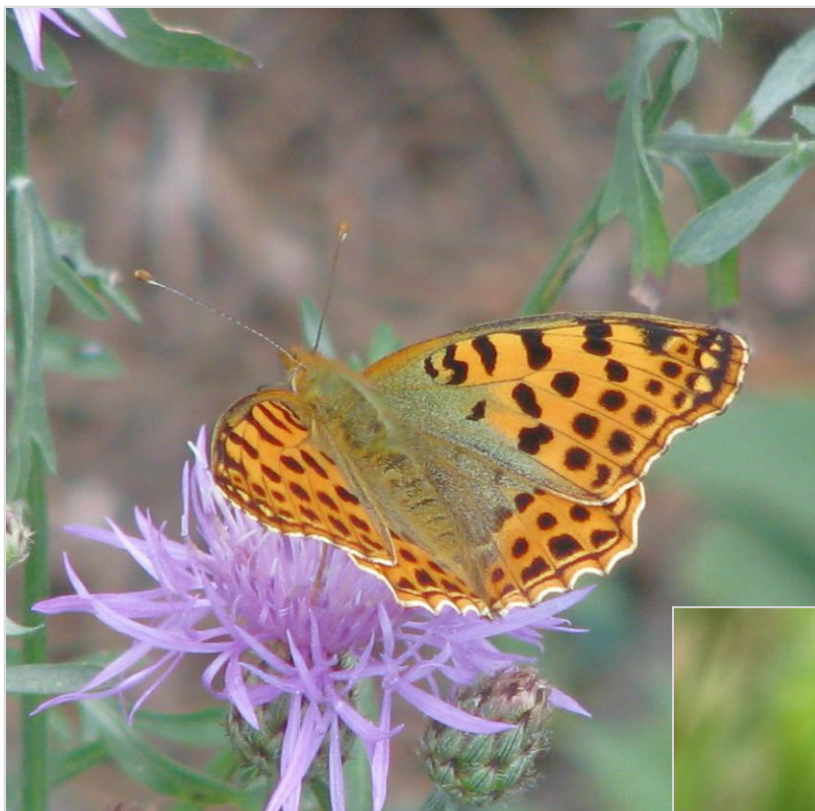
Na Santonu, ve Velatické stráni nebo v rozsáhlém svahovém komplexu nad Viničnými Šumicemi lze poměrně běžně zastihnout velkého perleťovce stříbropáská (*Argynnis paphia*). V podstatě kdekoliv pak můžeme narazit na perleťovce malého (*Issoria lathonia*) nebo perleťovce nejmenšího (*Boloria dia*).

Perleťovec stříbropásek

Samice

Perleťovec malý

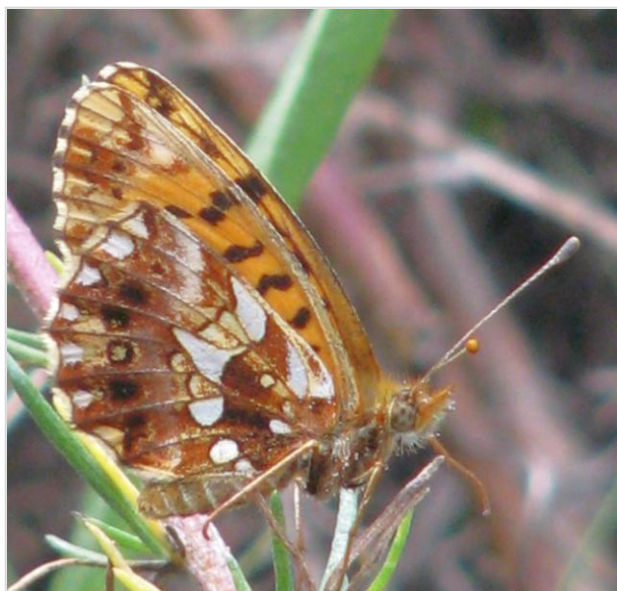

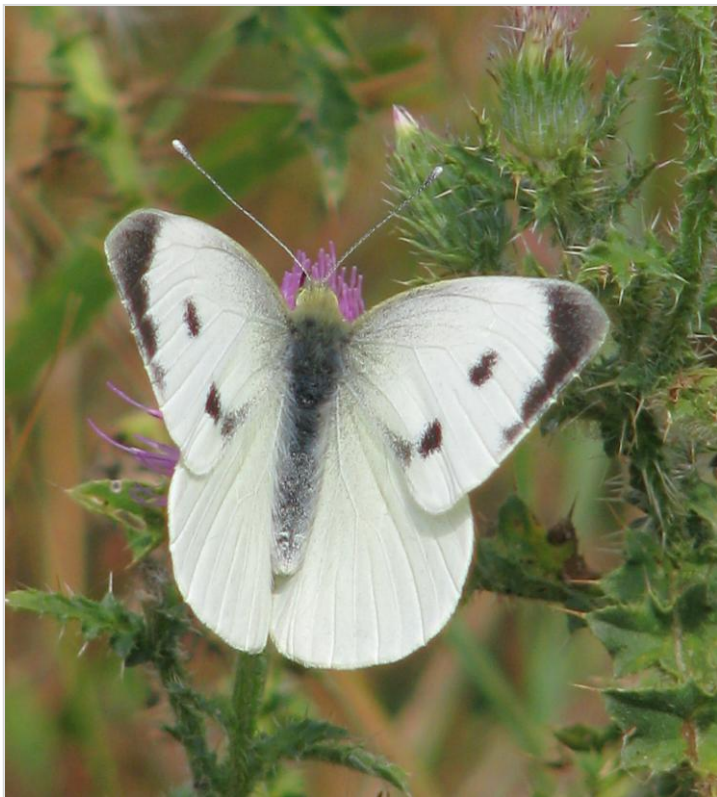
Perleťovec nejmenší

Perleťovec malý

Nejběžnějšími motýli žijícími v naší krajině jsou i zde na Šlapanicku bělásci. Nejhojnější je bezesporu bělásek zelný (*Pieris brassicae*) a bělásek řepový (*Pieris rapae*), ale pokud se budeme pozorně dívat, tak můžeme spatřit třeba i nějakého běláška rezedkového (*Pontia daplidice*) nebo běláška řepkového (*Pieris napi*).

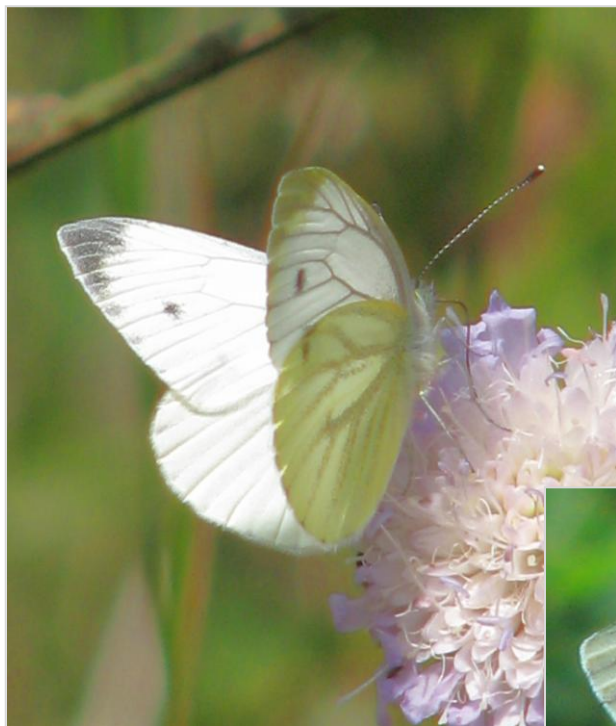
Bělásek zelný

Bělásek řepový

Bělásek rezedkový

Bělásek řepkový

Žluťásek řešetlákový

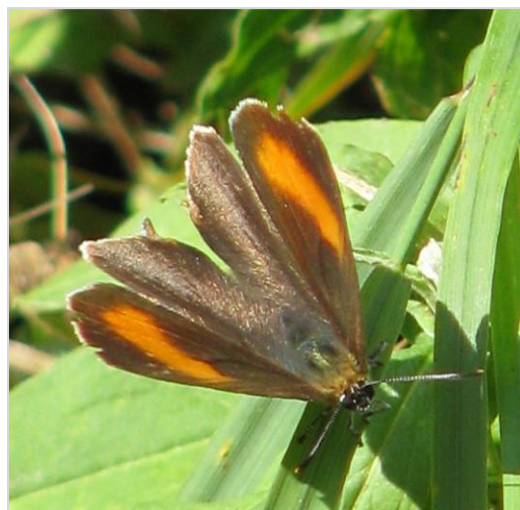
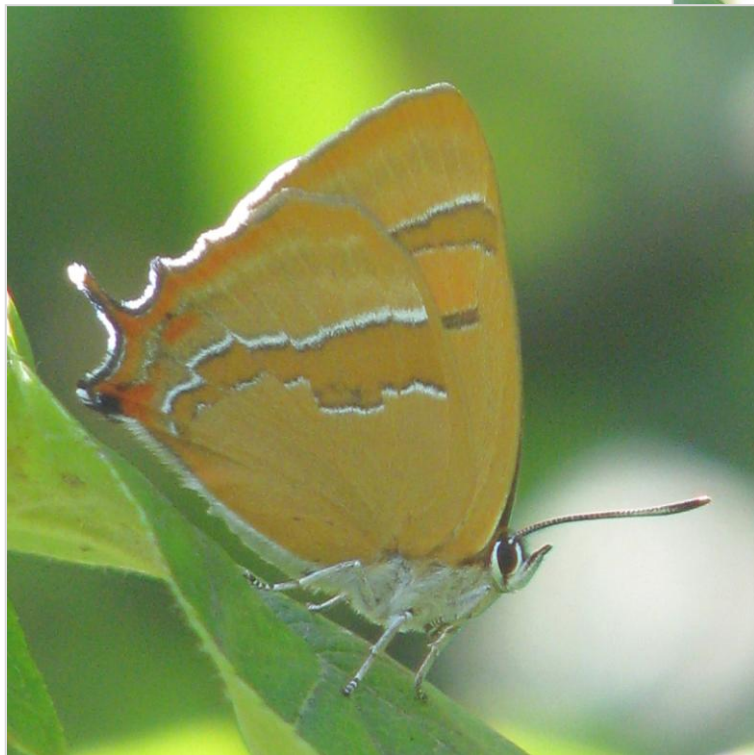
Ze žluťásků žije ve zdejších územích žluťásek řešetlákový (*Gonepteryx rhamni*) a několik dalších velmi podobných druhů jako je žluťásek čičorečkový (*Colias hyale*), žluťásek čilimníkový (*Colias crocea*) nebo žluťásek tolicový (*Colias erate*).

Žluťásci
(rodu *Colias*)

Na bohatší porosty či výskyty trnky obecné (*Prunus spinosa*) nebo řesetláku počisticového (*Rhamnus catharticus*) jsou i ve zdejší oblasti vázány některé druhy nenápadných a zpravidla přehlížených ostruháčků. V některých místech přežívají ostruháček švestkový (*Satyrium pruni*) nebo ostruháček trnkový (*Satyrium spinii*). Nejrozšířenějším je ostruháček březový (*Thecla betulae*) rovněž vázaný na trnkové porosty.

Ostruháček březový

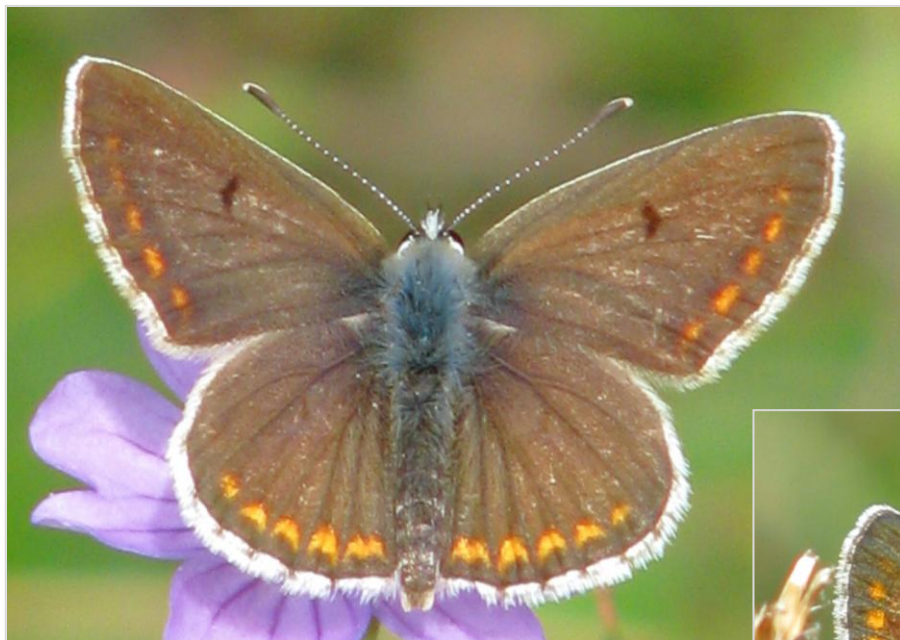

*Ostruháček
březový*

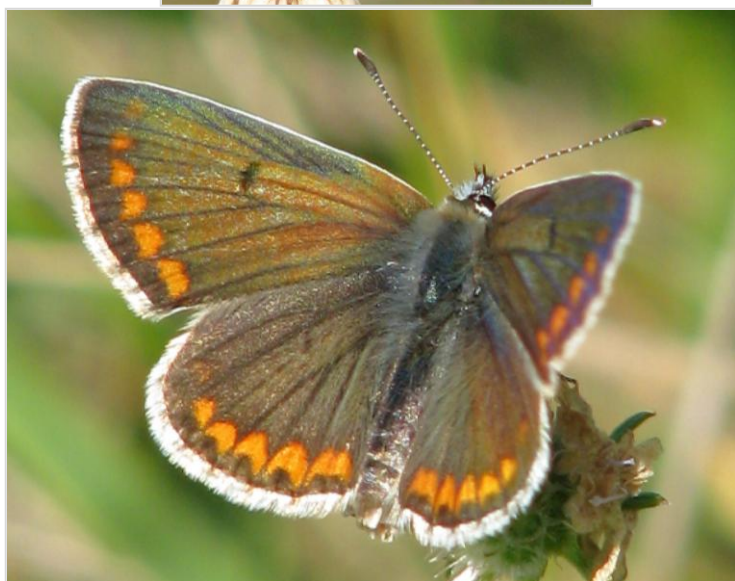
Teplomilné porosty s roztroušenými dřevinami porůstající Šlapanické slepence jsou osídleny i populacemi více druhů drobných modrásků. Snad největší vzácností je přežívání modráska rozchodníkového (*Scolitantides orion*) na Velatické slepencové stráni a Hynčicových skalách.

Výčet dalších druhů drobných modrásků je bohatý: modrásek tmavohnědý (*Aricia agestis*), modrásek štírovníkový (*Cupido argiades*), modrásek černolemý (*Plebejus argus*), modrásek tolicový (*Cupido decoloratus*), modrásek obecný (*Plebejus idas*), modrásek jehlicový (*Polyommatus icarus*), modrásek jetelový (*Polyommatus bellargus*), modrásek vikvicový (*Polyommatus coridon*), modrásek ušlechtilý (*Polyommatus amandus*), modrásek krušínový (*Celastrina argiolus*) nebo modrásek vičencový (*Polyommatus thersites*). Jistě bychom zde dodnes našli i některé další, ale i tak je fauna těchto drobných klenotů zdejší říše hmyzu ještě stále bohatá. I přes dlouhodobé působení nejrozumnějších negativních jevů, i přes postupnou degradaci a zanikání míst vhodných k jejich životu.

Modrásek tmavohnědý

Modrásek tolicový

*Modrásek
víkvicový*

Modrásek štírovníkový

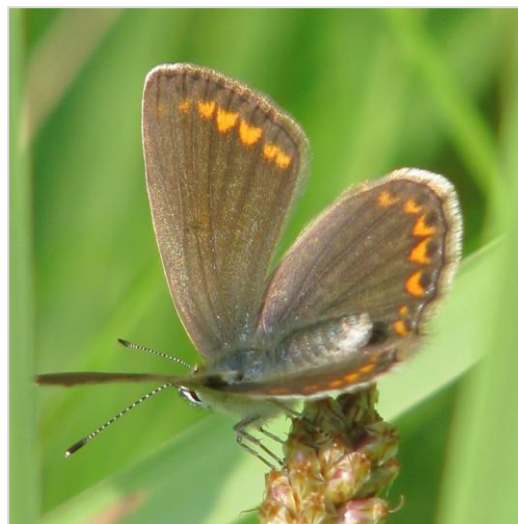
Život drobných modrásků je nejen pestrý v souvislosti s velkým počtem druhů, ale také fascinující v souvislosti s jejich závislostí na mravencích (myrmekofilii). Jednotlivé druhy jsou totiž do větší nebo menší míry závislé na soužití s mravenci. Ti housenkám modrásků nejen že neublíží, ale dokonce je chrání (někdy si je přímo chovají), případně jim umožňují kuklení přímo ve svých hnízdech. Housenky jim za to poskytují „odměnu“ ve formě sladkých a na bílkoviny bohatých šťáv.

Modrásek černolemý

Modrásek černolemý

Modrásek jehlicový

I tak pestrobarevné modrásky lze na Šlapanických slepencích objevit.

Atraktivně vybarvené samičky modráska jetelového (snímky nahoře) nebo modráska jehlicového (snímky dole) jsou při námluvách se samečky daleko úspěšnější než samičky vybarvené klasicky - nevýrazně

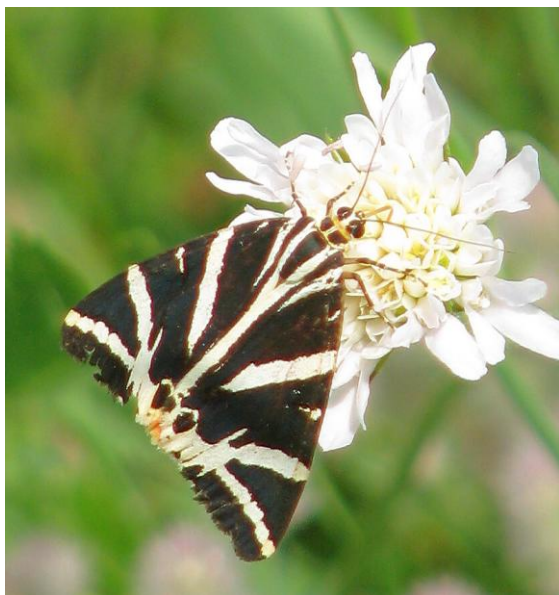

*Modrásek
jetelový*

Ve zdejších územích samozřejmě žijí v daleko větší rozmanitosti i noční druhy motýlů. Během denních vycházek můžeme některé z nich spatřit. Zpravidla jde o druhy aktivující zpravidla během soumraku, ale všechny dále uvedené tři druhy můžeme spatřit i uprostřed slunných teplých dnů.

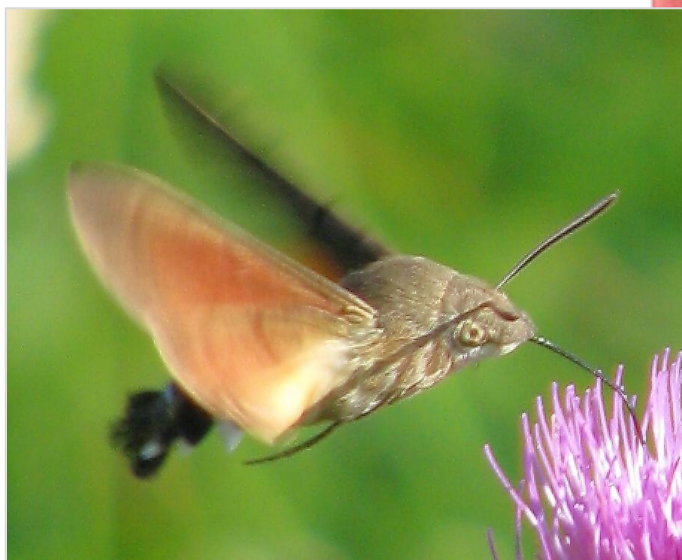
Přástevník kostivalový (*Euplagia quadripunctaria*) je dnes dokonce zařazen mezi prioritní druhy ochrany přírody v rámci Evropské unie. Na jižní Moravě však nejde o nějak zvláště vzácný druh. Zde žije například na Santonu nebo ve stráních nad Viničnými Šumicemi. Ale jistě ho lze zastihnout i jinde. Přes den spatříme motýli nejspíše posedávat na kvetoucích rostlinách, zpravidla ve skupinách.

Běžně saje nektar z kvetoucích rostlin ve zdejších teplomilných trávnících například kovolesskec gama (*Autographa gamma*)

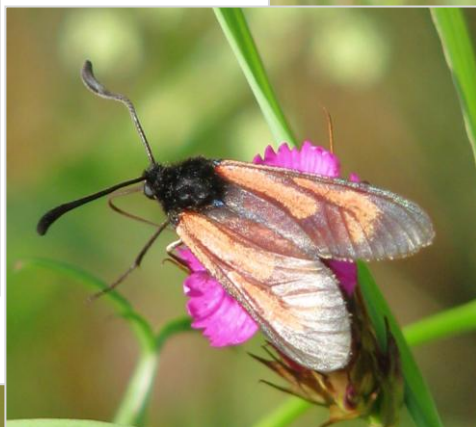
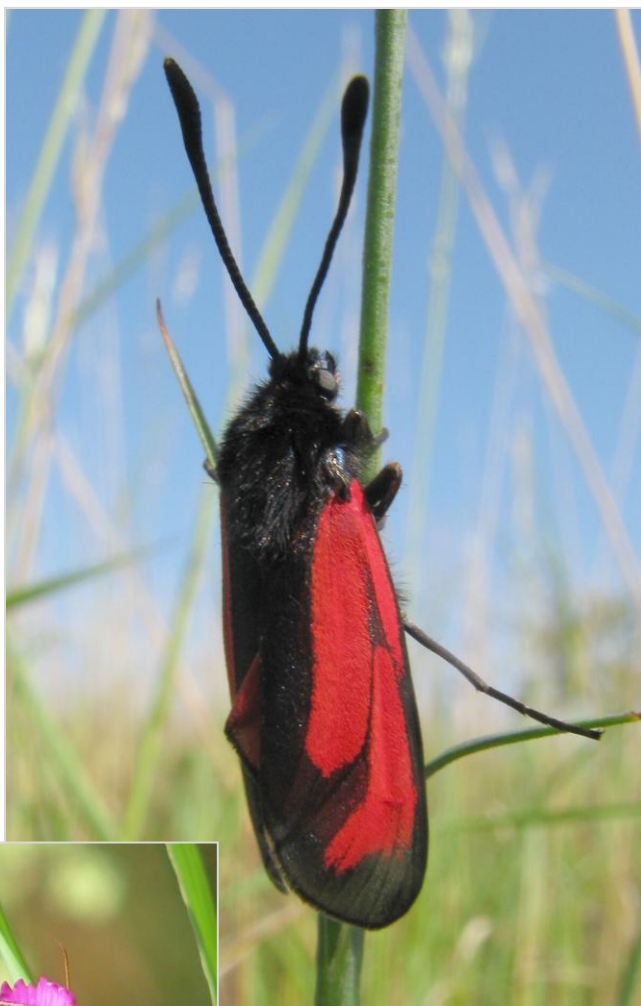
Zajímavým obyvatelem Šlapanicka je dlouhozobka svízelová (*Macroglossum stellatarum*). Můžeme se s ní setkat prakticky kdekoliv, kde kvetou nějaké rostliny, od konce dubna do října. Jak přes den, tak snad nejčastěji v pozdních odpoledních až podvečerních hodinách. Je pravidelným zjevem i ve všech zdejších lidských sídlech, kde bývá pozorována při sání nektaru v zahrádkách, předzahrádkách, na balkonech nebo okenních římsách. Dlouhozobky na jižní Moravu přilétají každé jaro z jižní Evropy a až druhá letní generace se rodí u nás. Z květů saje nektar za neustálého víření křídlů, podobně jako drobní jihoameričtí ptáci – kolibříci.

Každoročně od konce června do srpna můžeme ve zdejších teplomilných trávnicích sledovat život další skupiny drobných denních motýlů – vřetenušek. Nejlépe dnes v rozsáhlém komplexu jižně orientovaných strání nad Viničními Šumicemi. Jinde jen stále vzácněji. Dodnes ještě přežívá na Šlapanických slepenicích ohrožená vřetenuška ligrusová (*Zygaena carniolica*). Z dalších lze jmenovat například vřetenušku obecnou (*Zygaena filipinédulae*) nebo vřetenušku mateřídouškovou (*Zygaena purpuralis*).

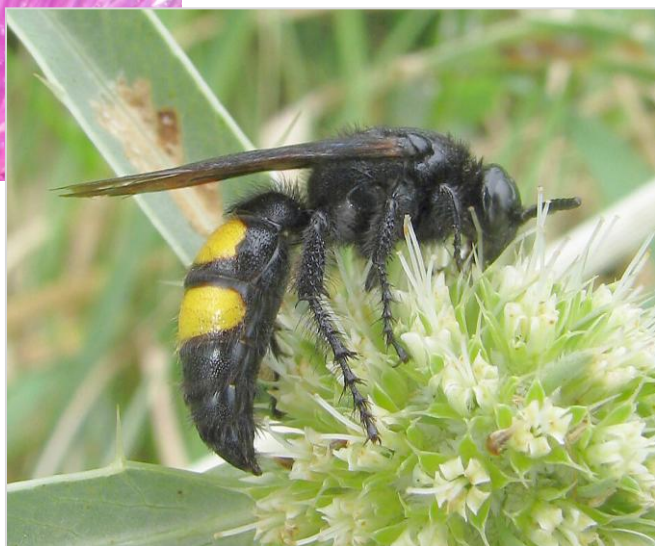
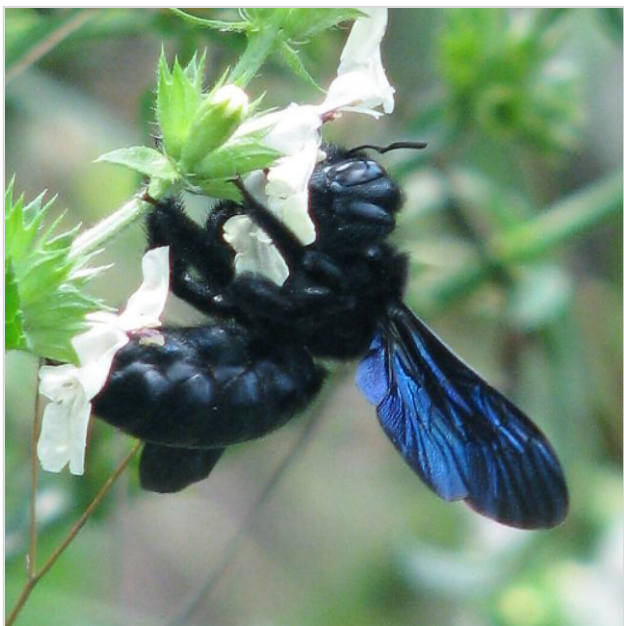

Stále ještě bohatá jsou zdejší společenstva blanokřídlého hmyzu s desítkami druhů čmeláků, včel, vos nebo much.

Dnes i "obyčejní" čmeláci patří k rychle ubývajícím a v řadě případů ohroženým druhům. Na zdejších lokalitách můžeme ještě stále narazit na poněkud početnější kolonie některých druhů.

Žahalka

*Občas můžeme při toulkách zdejšími územími narazit na statnou tmavou drvodělkou fialovou (*Xylocopa violacea*), která nás jistě ihned upoutá svojí mohutností a pronikavým „bzučením“.*

V údolí Řičky mezi Šlapanicemi a Bedřichovicemi, ve Velkém hájku a na Andělce a Čertovce dodnes přežívá populace našeho největšího brouka – roháče obecného (*Lucanus cervus*).

Zajímavostí zdejších teplomilných trávníků je bohatý výskyt suchomilných plžů. Zvláště v travobylinných porostech *Santonu* se objevuje páskovka žíhaná (). V některých letech se zde tento druh objevuje v obrovském množství tisíců a tisíců jedinců. Naposledy tomu tak bylo v roce 2008, kdy bylo možné v jediném trsu trávy napočítat až několik desítek jedinců.

Svět bezobratlých zdejších teplomilných společenstev je skutečně ještě stále neobyčejně pestrý, bohatý a zajímavý. Desítky předchozích fotografií to jasně dokládají. Dokládají to, že nejen daleko obecněji známá teplomilná květena

007 KVĚTENA

Květena zdejších osmi chráněných území dnes čítá více než 600 taxonů vyšších rostlin včetně dřevin. Uvážíme-li jejich celkovou rozlohu kolem pouhých 15 ha v souvislosti s „nekonečností“ krajiny a také aktuální stav respektive dlouhodobou degradaci krajiny v uplynulých desetiletích, tak je to počet vsutku úctyhodný.

V naší přírodě dnes roste obrovské množství nepůvodních druhů rostlin zavlečených k nám během dlouhých staletí z jiných oblastí Evropy nebo dokonce jiných oblastí celého světa. Značná část těchto zavlečených druhů u nás natolik zdomácněla, že se ani nepozastavujeme nad jejich původem a považujeme je za přirozenou složku naší květeny. Druhy, které se u nás objevily do konce středověku jsou nazývány archeofyty. Jde například o šedivku šedou (*Berteroa incana*), lnici obecnou (*Linaria vulgaris*), ostrožku stračku (*Consolida regalis*), bodlák obecný (*Carduus acanthoides*), vratič obecný (*Tanacetum vulgare*), pcháč oset (*Cirsium vulgare*) nebo hadinec obecný (*Echium vulgare*). Některé z těchto druhů jsou dnes dokonce zařazeny mezi ohrožené druhy naší květeny. V případě zdejších území jde například o pochybek prodloužený (*Androsace elongata*), rozrazil polní (*Veronica agrestis*) nebo hlaváček letní (*Adonis aestivalis*). Druhy, které se objevily později až po objevení Ameriky jsou nazývány geofyty. Odhaduje se, že až plná třetina rostlinných druhů se u nás objevila až během posledních 400 let.

Některé z druhů k nám zavlečených až během posledních staletí mohou až zásadním způsobem ovlivňovat přirozenost našich původních biotopů, ba obecně celé krajiny. Tyto druhy nacházejí v naší přírodě ideální podmínky pro svoji samovolnou expanzi. Jde o tzv. invazní druhy, které jsou schopné svojí mimořádnou vitalitou fatálně potlačovat a degradovat původní společenstva. Invazní druhy jsou nejen na Šlapanicku dnes zcela běžné a v mnoha případech se soustavně samovolně rozšiřují. Z dřevin je nejrozšířenějším trnovník bílý – akát (*Robinia pseudoacacia*). Z dalších pak třeba javor jasanolistý (*Acer negundo*), pajasan žláznatý (*Ailanthus molissima*) nebo keř kustovnice cizí (*Lyceum barbarum*). Z bylin jde v případě zdejších území například o slunečnici hlíznatou – topinambur (*Helianthus tuberosus*), zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*) nebo netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*).

008 PŘEHLED DRUHŮ

Následující přehled je zpracován na základě dostupných botanických průzkumů. Seznam je rozčleněn do třech oddílů (dřeviny, trávy, byliny) a je abecedně řazen dle českých názvů rostlin s tím, že následně je uveden kompletní seznam zjištěných druhů v kombinaci českých a latinských názvů (ve dvou provedeních s obojím abecedním řazením) se současným uvedením, ve kterém oddílu se ten který druh nachází a také na které straně publikace je ten či onen druh speciálně vyobrazen na fotografiích.

V seznamu uváděné ověřování výskytu významných (případně i některých dalších druhů) bylo autory během posledních let prováděno pouze příležitostně. Nešlo o žádné systematické průzkumy s cílem kompletního posouzení aktuálního výskytu vůči poznatkům získaným během dřívějších průzkumů.

Všechny významné druhy (druhy zvláště chráněné nebo zařazené na Červeném seznamu naší flóry) jsou zvýrazněny červeným tučným písmem se současným uvedením kategorie. Zvláště chráněné druhy: OH – ohrožený druh, SO – silně ohrožený druh. Ohrožené druhy z Červeného seznamu: ČS A3 – nejasný případ, ČS VZ – vzácný druh, ČS OH – ohrožený druh, ČS SO – silně ohrožený druh, ČS KO – kriticky ohrožený druh.

*Jedním ze symbolů památné teplomilné květeny Šlapanických slepenců je bezpochyby
česnek žlutý (Allium flavum)*

PP Andělka a Čertovka

Základem pro Andělku a Čertovku (AN) je průzkum z roku 1992 (Kuhn). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1992 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (symbolem „H“ nebo konkrétním rokem) uvedené přímo autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005, symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Velký hájek

Základem pro Velký hájek (VH) je průzkum z roku 1992 (Kuhn). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1992 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (symbolem „H“ nebo konkrétním rokem) uvedené autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005, symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Návrší

Základem pro Návrší (NA) je průzkum z roku 1992 (Kuhn). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1992 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (symbolem „H“ nebo konkrétním rokem) uvedené autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005, symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Horka

Základem pro Horku (HO) je průzkum z roku 1992 (Kuhn). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1992 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (symbolem „H“ nebo konkrétním rokem) uvedené autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005, symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Vinohrady

Základem pro Vinohrady (VI) je průzkum z roku 1992 (Kuhn). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1992 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (symbolem „H“ nebo konkrétním rokem) uvedené autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005, symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Hynčicovy skály

Základem pro Hynčicovy skály (HY) je průzkum z roku 1992 (Kuhn). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1992 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (symbolem „H“ nebo konkrétním rokem) uvedené autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005, symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Velatická slepencová stráň

Základem pro Velatickou slepencovou stráň (VE) je průzkum z roku 1995 (Lustyk). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 1995 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (konkrétním rokem) uvedené přímo autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory publikace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005 (v případě ověření historického výskytu je v závorce uveden jeho rok), ověření výskytu uvedeným symbolem je uvedeno u všech druhů (včetně těch, které nejsou významné), symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech.

PP Santon

Základem pro Santon (SA) je průzkum z roku 2007 (Šmiták). Symbolem „+“ jsou označeny druhy registrované v rámci průzkumu v roce 2007 (v některých případech jsou uvedeny historické výskyty (konkrétním rokem) uvedené v průzkumu z roku 1995 (Lustyk), případně přímo autorem tohoto průzkumu. Seznam je dále doplněn autory pub-

likace: symbolem „0“ jsou označeny významné druhy s ověřeným výskytem po roce 2005 (v případě ověření historického výskytu je v závorce uveden jeho rok), ověření výskytu uvedeným symbolem je uvedeno u všech druhů (včetně těch, které nejsou významné), symbolem „N“ jsou doplněny zcela nově registrované druhy autory publikace v posledních letech. V případě historických výskytů není zcela zřejmé, zda ten či onen druh byl nalezen přímo na Santonu nebo na sousední Hrubé skále, která zpravidla při těchto příležitostech nebyla odlišována.

DŘEVINY

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Bez černý	-	+		+	N	+	+	+
Bez červený	-	+						
Bílojetel německý	ČS OH				0		+	1919
Borovice černá	-						+	+
Borovice lesní	-	+	+				+	+
Brslen bradavičnatý	ČS VZ 0	0				0	0	0
Brslen evropský	-	+	+	+	+	+	+	+
Břečťan popínavý	-	+						
Bříza bělokorá	-		+			+	+	1995
Buk lesní	-		H				+	
Čilimník nízký	-					+		
Čilimník poléhavý	ČS OH	0	+	0			+	0
Čilimník řezenský	ČS VZ			0	0	+		0
Čilimníkovec černající	-	+				+		
Čimišník stromkovitý	-	+						
Dřín obecný	OH N	0		N	0	0	0 (76)	0
Dřišťál obecný	ČS VZ			N			1976	
Dub				N				
Dub červený	-	+						
Dub letní	-	+	+				+	+
Dub pýřitý	OH	+						
Dub zimní	-	+	+			+	+	1995
Habr obecný	-	+	+			+	+	0 (95)
Hloh jednosemenný	-	+	+			+	+	+
Hloh obecný	-	+	+	+	+	+		+
Hrušeň obecná	-			+	N		+	+
Hrušeň polnička	ČS VZ	+	+	0	+	+		
Jabloň domácí	-		+		+			
Jabloň lesní	ČS SO	+		+	0			
Jasan ztepilý	-	+	+	+		+	+	+
Javor babyka	-	+	+				+	+
Javor jasanolistý	-	+	+	+				0 (95)
Javor klen	-	+	+			+	+	+
Javor mléč	-	+		N			0 (76)	+
Jerlín japonský	-	N						
Jeřáb břek	ČS VZ 0			N	N	0	0	0 (95)
Jeřáb ptačí	-	+						0 (95)
Jilm habrolistý	ČS VZ 0	+		N	+	+		0
Jilm horský	-							+
Jírovec maďal	-		+			+	1976	+
Kalina obecná	-	+					1976	
Kalina tušalaj	ČS VZ							0
Klokoč zpeřený	ČS OH	N						N
Kručinka barvířská	-					+		
Kustovnice cizí	-			+				+
Lípa				N				
Lípa srdčitá	-	+	+			+	+	+

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Lípa velkolistá	-							+
Líska obecná	-	+				+	+	+
Loubinec pětistý	-	+						+
Mahalebka obecná	ČS OH 0							N
Mahónie cesmínolistá	-	+					+	+
Mandloň nízká	KO			N				
Meruzalka alpská	-	+						
Mišpule obecná	-			N				
Modřín opadavý	-						1976	+
Morušovník	-			N				
Myrobalán třešňový	-	+			+			
Ochmet evropský	ČS VZ +	+						
Olše lepkavá	-	+	+					
Opletka čínská	-							+
Ořešák černý	-		+					
Ořešák královský	-		+	+		+	+	
Osika obecná	-		+			+		
Oskeruše domácí	-			N	N			
Ostružiník horský	-						+	
Ostružiník ježiník	-	+		+	+	+	+	
Ostružiník křovištní	-					+	1976	+
Ostružiník křovitý	-	+		+				
Ostružiník maliník	-			+				+
Ostružiník přicestní	-							+
Pajasan žláznatý	-							N
Pámelník bílý	-	+	+	+	+	+	1964	+
Ptačí zob obecný	-	+	+		+	+	+	+
Réva pobřežní	-					+		
Réva vinná	-						1976	
Růže bedrníkolistá	ČS OH 0			N				
Růže galská	ČS OH	0				+		
Růže májová	ČS SO			+				
Růže šípková	-	+	+	+	+	+	+	0 (95)
Růže vinná	-						+	
Rybíz červený	-	+	+					+
Řešetlák počistivý	-	+	+	+	+	+	+	+
Skalník černoplodý	ČS VZ							0
Skalník matranský	ČS VZ					+		
Skalník obecný	ČS VZ +					+	+	0
Skalník vodorovný	-	+						
Slivoň obecná	-							+
Smrk ztepilý	.	+	+				1976	+
Srstka angrešt	-	+	+		+	+	+	+
Svída krvavá	-	+	+	+	+	+	+	+
Šeřík obecný	-	+	+	+				+
Štědřenec odvislý	-			+				
Švestka domácí	-	+	+	+	+	+	1964	0 (95)
Tis červený	SO N							N
Topol černý	ČS SO +	+						
Topol kosníkolistý	-	+		+				
Trnka obecná	-	+	+	+	+	+	+	0 (95)
Trnovník akát	-	+	+	+	+	+	+	+
Třešeň křovitá	ČS OH	+				0	+	
Třešeň ptačí	-	+	+		+	+	+	+
Víšeň obecná	-		+			+		
Vrba bílá	-	+						
Vrba křehká	-	+						
Zimolez obecný	-		+				+	
Zimolez tatarský	-	+						

TRÁVY

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Bér přeslenitý	-						1976	
Bér sivý	-					+	1976	
Bér zelený	-		+				1976	
Bika bledá	-						1964	
Bika hajní	-					+		
Bika ladní	-	+				+		+
Bojínek luční	-							+
Bojínek tuhý	-	+		+	+		+	+
Chundelka metlice	-					+		
Ječmen myší	-							+
Ječmenka psí	-	+						
Jílek vytrvalý	-	+				+	1969	+
Kamyšník přímořský	ČS OH	+						
Kavyl Ivanův	OH						1976	
Kavyl sličný	SO					0	1927	
Kavyl tenkolistý	SO						0	1928
Kavyl vláskovitý	ČS VZ 0			0	0		0	0
Kostřava červená	-	+	+	+	+	+		+
Kostřava drsnolistá	-						1964	
Kostřava luční	-	+			+	+		
Kostřava nepravá	ČS OH +	+	+	+	+			
Kostřava ovčí	-						1964	
Kostřava rákosovitá	-	+						
Kostřava sivá	ČS VZ		+	+				
Kostřava walliská	ČS VZ +	+	+	+	+	+	0	0
Kostřava žlábkatá	-	+	+	+	+	+	+	+
Kostřavice bezosinná	-	+	+	+		+		
Kostřavice vzpřímená	-	+	+			+	1976	1966
Lesknice rákosovitá	-		+					
Lipnice bahenní	-	+				+		
Lipnice cibulkatá	-	+	+	+	+	+		
Lipnice cibulkatá ladná	ČS VZ		+	+			+	0 (95)
Lipnice hajní	-	+	+			+	+	1995
Lipnice luční	-	+	+	+	+	+	+	+
Lipnice obecná	-		+	+	+	+		
Lipnice roční	-						+	+
Lipnice smáčkutá	-	+	+		+	+		+
Lipnice úzkolistá	-						+	+
Medyněk vlnatý	-					+		
Orobinec širokolistý	-					+		
Ostřice časná	-	+					+	+
Ostřice jarní	-			+	+	+	+	
Ostřice klasnatá	-							+
Ostřice měkoostenná	-	+			+	+	+	
Ostřice Micheliova	ČS OH					+	1976	
Ostřice nízká	ČS VZ +	+		+		+	+	0
Ostřice oddálená	ČS SO						1976	
Ostřice prstnatá	-	+	+			+		
Ostřice srstnatá	-		+	+			1969	
Ostřice stepní	ČS OH	+		+	+	+	+	1966
Ovsík vyvýšený	-	+	+	+	+	+	+	+
Ovsíř luční	-		+	+	+		+	1928
Ovsíř pýřitý	-	+	+			+		+
Psárka luční	-					+		
Psineček obecný	-							1966

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Psineček tenký	-					+		
Psineček viniční	ČS VZ	+	+					
Psineček výběžkatý	-					+	1976	
Pšeničko rozkladité	-	+						
Pýr plazivý	-		+		+	+	+	+
Pýr prostřední	ČS VZ +		+	+	+	+	+	0
Rosička krvavá	-					+		
Sítina článkovaná	-					+		
Sítina klubkatá	-					+		
Sítina rozkladitá	-					+		
Sítina žabí	-					+		
Smělek jehlancovitý	-					+	1964	
Smělek štíhlý	-	+	+	+	+	+	+	+
Srha hajní	-							2006
Srha laločnatá	-	+	+		+	+	+	+
Strdivka jednokvětá	-					+		
Strdivka nicí	-	+	+					
Strdivka pestrá	ČS OH	+						
Strdivka sedmihradská	ČS VZ 0	0		0	0	0	0	0
Sveřep jalový	-				+	+	+	+
Sveřep japonský	ČS VZ					+		
Sveřep luční	ČS SO +							
Sveřep měkký	-						+	+
Sveřep polní	ČS KO	+	+		+	+		
Sveřep střešní	-					+	+	+
Tomka vonná	-	+				+		1995
Trojštět žlutavý	-	+	+			+	+	+
Třeslice prostřední	-					+	+	
Třtina křovištní	-		+	+	+	+	+	N
Třtina rákosovitá	-						1976	
Válečka lesní	-	+	+	+		+		
Válečka prapořitá	-	+	+	+	+	+	+	+
Vousatka prstnatá	ČS VZ +	0		0	0	+	+	N

BYLINY

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Barvínek menší	-	+						
Bažanka roční	-						1976	
Bažanka vytrvalá	-	+	+					+
Bedrník černý	-							1995
Bedrník obecný	-	+	+	+	+	+	+	+
Bedrník větší	-	+						
Bělolist rolní	ČS OH					0	1964	
Bělotrn kulatohlavý	-						1976	
Bělotrn statný	-			+				
Bělozářka větevnatá	ČS VZ 0	0		0		0	0	0
Bez chebdí	-			+				
Bezobalka sivá	ČS KO						1928	1928
Blín černý	ČS OH			0	+			N
Bodlák kadeřavý	-	+					1976	1995
Bodlák obecný	-		+	+	+	+	+	+
Bolehlav plamatý	-						+	

ŠLAPANICKÉ SLEPENČE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Bolševník obecný	-	+	+				+	+
Bolševník velký	-	+						
Boryt barvířský	-	N						
Bračka rolní	-				+	+	1976	
Bršlice kozí noha	-	+	+			+	1976	
Bukvice lékařská	-	+				+	+	+
Bytel vlnokvětý	ČS NZ						1964	
Čekanka obecná	-		+	N			+	+
Černohlávek obecný	-	+	+	N		+		
Černohlávek velkokvětý	ČS OH		+	+			1976	1966
Černucha rolní	ČS KO						1976	
Černýš hajní	-	+						
Česnáček lékařský	-	+	+			+	+	+
Česnek horský	ČS VZ					0	+	0
Česnek kuchyňský	-					+		
Česnek kulatohlavý	ČS SO		+	+	0	+		N
Česnek kulovitý	ČS SO						1976	
Česnek ořešec	-			+				
Česnek planý	-	+	+	+	+	+	+	
Česnek viniční	-	+		+			1964	
Česnek žlutý	ČS OH 0	0	0	0	+		0	0
Čičorka pestrá	-		+	N	+	+	+	N
Čistec bahenní	-					+		
Čistec přímý	-	+	+	+	+	+	+	+
Čistec roční	ČS SO			N	N		1976	0 (06)
Dejvorec mrkvovitý	ČS SO		1965	0	0		1964	
Devaterník dvoubarvý	-		+					
Devaterník vejčitý	-	+						
Devaterník velkokvětý	-						+	+
Devětsil lékařský	-	+						
Divizna černá	-						1964	
Divizna fialová	OH H	0		0				0
Divizna malokvětá	-			+	+	+		+
Divizna rakouská	ČS VZ	0				0	0	0
Divizna sápkovitá	-							+
Divizna velkokvětá	-		+					+
Dobromysl obecná	-					+		
Drchnička rolní	-			N	N		1976	+
Dymnivka dutá	-	+	+					
Dymnivka plná	ČS VZ 0	0					+	1995
Hadí mord rakouský	ČS OH			0			0	1928
Hadí mordec dřipený	ČS A3	+						1966
Hadinec nachový	KO			1916				
Hadinec obecný	-	+	+	+	+	+	+	+
Heřmánek nevonný	-					+	+	+
Heřmánek vonný	-						1976	
Hlaváč fialový	ČS SO							0
Hlaváč šedavý	ČS OH		0	0			1976	0 (61)
Hlaváč žlutavý	-	+	+	+	+	+	+	+
Hlaváček letní	ČS SO			0	N		1976	0
Hlaváček plamenný	ČS KO		1965	0				
Hledíček menší	-						1964	
Hluchavka bílá	-	+					+	+
Hluchavka nachová	-	+			+		+	+
Hluchavka objímavá	-	+			+	+	+	1995
Hluchavka skvrnitá	-	+	+					
Hojník chlumní	ČS KO						1964	
Hořčík jestřábníkolistý	-	+	+	+	+	+	1976	
Hrachor černý	-	+				+		

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

		AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Hrachor hlíznatý	-		+		+	+	+	1976	N
Hrachor luční	-			+			+		2006
Hulevník lékařský	-							1976	
Hulevník mnohodišný	-					+			
Hulevník tuhý	-	+							
Huseníček polní	-		+	+	+	+	+		+
Huseník chlupatý	-				+				
Huseník ouškatý	ČS SO		+						
Hvězdnice kopinatá	-	+							
Hvězdnice malokvětá	-	+							
Hvězdnice virginská	-			+					
Hvozdíček prorostlý	ČS VZ 0						0	1969	
Hvozdík kartouzek	?	-					+	+	+
Hvozdík Pontederův	?	ČS OH +	+	+	+	+	+	+	+
Hvozdík svazčitý	ČS VZ		+				+		
Chlupáček zední	-					+	+	+	1995
Chmel otáčivý	-	+	+				+	+	
Chmerek roční	-						+	+	1995
Chrastavec rolní	-		+			+	+	1976	0 (95)
Chrpa čekánek	-		+	+	N	+	+	+	0 (95)
Chrpa chlumní	OH 0	0	0					0	0
Chrpa latnatá	-	+	+	+	+	+		+	+
Chrpa luční	-	+		+	+		+	+	+
Chrpa modrá	ČS VZ							1964	
Chřest lékařský	-			+			+	+	
Jablečník cizí	ČS KO								1922
Jahodník obecný	-	+		+				1976	+
Jahodník trávnic	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Jahodník vyšší	-	+					+		
Jaterník podléška	-		+						
Jehlice trnitá	-			+		+		1976	
Jestřábník Baihinův	-						+		
Jestřábník hladký	-		+						
Jestřábník mnoholistý	-	+					+		1966
Jestřábník okoličnatý	-		+				+	1976	
Jestřábník savojský	-		+	+			+		
Jestřábník zední	-		+						+
Jetel horský	-	+	+	+	+			+	0 (95)
Jetel ladní	-		+				+	1976	
Jetel luční	-							+	0 (95)
Jetel plazivý	-		+				+	1976	0 (95)
Jetel pochybný	-						+		
Jetel podhorní	ČS VZ		0		+	N	+	0 (76)	0 (66)
Jetel prostřední	-						+		
Jetel rolní	-		+		+		+	+	+
Jetel válcovitý	ČS OH						+		
Jetel zlatý	-		+						
Jitrocel kopinatý	-			+			+	+	+
Jitrocel prostřední	-	+	+	+		+	+	1964	+
Jitrocel větší	-							+	1995
Kakost holubičí	-	+					+		
Kakost krvavý	ČS VZ 0		0				0	+	0
Kakost luční	-				+			1976	+
Kakost maličká	-					+	+	+	+
Kakost pyrenejský	-								+
Kakost smrdutý	-	+				+		+	+
Kamejka modronach	ČS OH		0						
Kamejka rolní	-		+			N	+	0 (76)	N
Kamzičník rakouský	OH								0

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

		AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Kaprad' samec	-	+	+				+	N	0 (95)
Kapustka obecná	-	+					+	+	+
Karbínek evropský	-	+							
Kerblík lesní	-	+				+		+	+
Klinopád obecný	-	+	+				+	1976	
Kmín kořený	-							1976	1995
Knotovka bílá	-	+			+		+	+	+
Kokořík mnohokvětý	-	+	+				+		
Kokořík vonný	-	+	+				+	+	
Kokoška pastuší tobolka	-	+		+		+		+	+
Kokotice povázka	-						+		
Komonice bílá	-				N		+	+	+
Komonice žlutá	-				N	N	+	+	+
Koniklec velkokvětý	SO		0		0	0		0	
Konopice pýřitá	-	+	+						
Konopice úzkolistá	ČS OH					+			
Kontryhel obecný	-						+		
Konvalinka vonná	-	+	+				+		
Kopretina bílá	-		+		N		+	1976	1966
Kopřiva dvoudomá	-	+	N	N	N	N	+	+	+
Kopytník evropský	-	+	+				+		
Kosatec bradatý	-	+							
Kosatec nízký	SO				N	0		0	0
Kosatec pestrý	SO						0		
Kozí brada luční	-								+
Kozí brada pochybná	-					+	+	1976	+
Kozí brada východní	-		+	+	+	+	+		+
Kozinec dánský	OH							1969	
Kozinec rakouský	SO								+
Kozinec sladkolistý	-				+			+	
Kozinec vičencovitý	OH			0	0	0		0	0
Kozlíček kýlnatý	ČS KO								1995
Kozlíček polníček	-	+	+			+	+	+	+
Krabalice hlíznatá	-		+						1995
Krabalice chlupatá	-								+
Krabalice kořená	-	+							
Krabalice mámivá	-	+	+					1976	+
Krtičník hlíznatý	-	+	+	+			+		
Krtičník křídlatý	ČS OH	+							
Krvavec menší	-	+	+	+	+	+		+	+
Křehkýš vodní	-		+						1995
Křez zední	-							1976	
Křivatec luční	-	+	+						0 (66)
Křivatec maličký	ČS SO	+	0			+		1969	
Křivatec rolní	ČS SO				0				
Křivatec žlutý	-	+	+					+	
Kuklík městský	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Laskavec ohnutý	-							+	
Lebeda lesklá	-						+	+	+
Lebeda podlouhlolistá	ČS VZ							+	
Lebeda rozkladitá	-			+			+		+
Lecha jarní	-	+	+					+	
Len luční	-			+	+	+		+	1995
Len rakouský	-				N				
Len tenkolistý	OH			1965	H			+	
Lilek černý	-						+	1976	
Lilek potměchut'	-								+
Lilie zlatohlávek	OH		0						
Lněnka lnolistá	ČS OH				+				

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Lnice kručinkolistá	ČS OH 0	0		+		0	+	
Lnice květel	- +	+		+	+	+	+	+
Lnička drobnoplodá	-			+	+		+	+
Locika dubová	ČS OH	+	+					
Locika kompasová	-				+	+	+	+
Locika prutnatá	ČS OH					+	1976	
Locika zední	-	+				+		
Lomikámen cibulkatý	OH	+						
Lomikámen trojprstý	SO 0	0	0				0 (64)	0
Lomikámen zrnatý	-					+		
Lopuch menší	-					+		
Lopuch plstnatý	-							+
Lopuch větší	-			+				
Máčka ladní	-	+	+	+	+	+	+	+
Máchelka obecná	- +		+			+	1976	1995
Máchelka podzimní	- +							
Mák pochybný	ČS VZ +	+						
Mák polní	ČS VZ						0	0
Mák vlčí	-					+	1976	N
Mařinka psí	- +	+	+	+	+	+	+	+
Mařinka vonná	- +	+	+					
Máta dlouholistá	- +							
Mateřídouška časná	ČS VZ +	+	+	+	+		1976	+
Mateřídouška obecná	- +	+				+		
Mateřídouška olysá	ČS OH							+
Mateřídouška panonská	ČS VZ +		+	+	+		1976	+
Mateřídouška úzkolistá	-							1961
Mateřka trojžilná	- +	+				+		+
Medovník velkokvětý	OH	0						
Merlík bílý	-					+	+	+
Merlík mnohosemenný	-					+		
Merlík tuhý	-						1976	
Merlík všedobr	-						1976	
Merlík zvrhlý	-					+	1976	+
Měrnice černá	- +	+	+	N	+		+	+
Mléč drsný	-		+					
Mléč zelinný	-						1976	+
Mléčka zední	-						+	+
Modřenec hroznatý	ČS A3							0
Modřenec chocholatý	ČS OH +	+	0	0	0	+	0	0
Modřenec širokolistý	ČS A3 +	+						
Mochna husí	-		+					
Mochna jarní	- +					+		+
Mochna písečná	ČS VZ +	+	+	+	+	+	+	+
Mochna plazivá	-					+		
Mochna přímá	-					+	1976	
Mochna sedmilistá	-	+	+	+				
Mochna stříbrná	-	+			+	+	+	+
Mochyně židovská třešeň	- +							
Mrkev obecná	-	+	+	+	+	+	1976	+
Mydlice lékařská	- +			N				
Narcis	- N							
Netřesk střešní	- +							
Netřesk výběžkatý	ČS OH					0		
Netýkavka malokvětá	- +	+						
Netýkavka nedůtklivá	-	+						
Ocún jesenní	-					+		
Ohnice polní	-						1964	1966
Okrotice bílá	OH	N	0					

ŠLAPANICKÉ SLEPENCE

		AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Oman hnídák	-						+	0 (64)	+
Oman luční	-	+	+				+		
Oman oko Kristovo	OH		+					1964	
Oman pravý	-						+		
Opletka křovištní	-	+	+				+		
Opletka obecná	-								1995
Opletník plotní	-	+	+						
Orsej blatoucholistý	ČS OH								0 (95)
Orsej jarní	-	+	+					+	
Osívka jarní	-		+	+	+	+	+	+	1995
Osladič obecný	-	+					+		0 (95)
Ostropes trubíl	-				+			+	+
Ostrožka stračka	-				N	N		0 (76)	+
Ožanka kalamandra	-	+	+			+	+	+	+
Pamětník rolní	-	+	+	+	+	+	+	0 (76)	+
Pampeliška červenopl	-							+	+
Pampeliška lékařská	-		+				+	+	+
Pastinák luční	-	+	+				+		0 (95)
Pavinec horský	-						+		
Pelyněk černobýl	-	+			N	N	+	+	+
Pelyněk ladní	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Pelyněk pravý	-						+		
Penízek prorostlý	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Penízek rolní	-							1976	
Pěťour maloubořný	-						+	1976	
Pcháč obecný	-			+			+	+	+
Pcháč rolní	-			+			+	+	+
Pcháč šedý	-						+		
Pipla osmahlá	ČS VZ	+	+		0	0	+	1976	N
Písečnice douškolistá	-		+	+	+	+	+	+	+
Pitulník žlutý	-	+	+						+
Pižmovka obecná	-	+	+						1966
Plamének přímý	OH	0	0						
Plevel okoličnatý	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Plicník lékařský	-	+	+			+			
Podběl lékařský	-				N		+	1976	1966
Pochybek prodloužený	ČS SO	0	0			0		0 (76)	0
Pomněnka drobnokvětá	-	+		+		+	+		1995
Pomněnka lesní	-							1976	
Pomněnka rolní	-				+		+	+	+
Pomněnka řídkokvětá	ČS VZ	+	+					+	
Popenec obecný	-		+		N		+	1976	+
Posed bílý	-	+			+	+			+
Prorostlík okrouhlostý	ČS KO				N	+			
Prorostlík srpovitý	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Prvosenka jarní	ČS VZ	0	0					1976	0 (95)
Prvosenka vyšší ?	-							+	
Pryskyřník ilýrský	SO	0	0		0			1976	0
Pryskyřník hajní	-		+						
Pryskyřník kosmatý	-							1976	
Pryskyřník mnohokvětý	-					+	+		+
Pryskyřník plazivý	-						+	+	+
Pryskyřník prudký	-						+		
Pryskyřník rolní	ČS OH							1964	
Pryskyřník zlatožlutý	-	+	+						
Pryšec kolovratec	-					N		1976	
Pryšec chvojka	-	+	+	+	+		+	+	+
Pryšec mnohobarevný	ČS OH	+	0	N				1976	0
Pryšec obecný	-		+		N	+	+	+	+

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Pryšec prutnatý	ČS VZ		0	0	0		+	N
Pryšec srpovitý	ČS OH						1976	
Pryšec tuhý	ČS OH						1976	
Přeslička polní	-					+		
Pstroček dvoulistý	-	+						
Ptačinec hajní	-							+
Ptačinec prostřední	-	+			+	+		+
Ptačinec trávovitý	-					+	+	
Ptačinec velkokvětý	-	+				+		
Puchýřník křehký	-	+				+	0 (64)	
Pumpava rozpučková	-	+	+	+	+	+	+	+
Pupava bezlodyžná	-	+		+	+	+	+	
Pupava obecná	-					+	1976	
Pupkovec pomněnkový	ČS VZ	0						
Radyk prutnatý	ČS VZ				N	+	+	
Rdesno ptačí	-			N	N		+	+
Rdesno řídkokvěté	-						1976	
Rdest kadeřavý	-	+						
Rmen rolní	-					+	+	1995
Rozchodník bílý	-	+	+			+	+	1995
Rozchodník nepravý	-	+						
Rozchodník prudký	-	+	+	+	+	+	+	+
Rozchodník šestiřadý	-	+	+		+	+	+	+
Rozchodník velký	-	+	+	N	N	+	+	0 (66)
Rozrazil břechťanolistý	-	+	+	+	+	+	+	+
Rozrazil časný	ČS OH	+	+	+				
Rozrazil Dilleniiův	ČS VZ			+	0		+	
Rozrazil jarní	ČS VZ	+			+	+		
Rozrazil klasnatý	ČS VZ	0	0	0		0	0	0
Rozrazil lékařský	-	N						
Rozrazil lesklý	-	+	+		+	+		
Rozrazil ožankovitý	ČS VZ						1976	1995
Rozrazil perský	-						+	0 (95)
Rozrazil polní	ČS SO							+
Rozrazil rezekvítek	-	+	+	+		+	1976	
Rozrazil rolní	-	+	+	+	+	+	+	+
Rozrazil rozprostřený	ČS OH	+	0	0	0		+	0
Rozrazil trojklanný	-	+					1964	0 (66)
Rozrazil trojlaločný	ČS SO							N
Rozrazil vídeňský	-							+
Rozrazil zubatý	ČS SO							1966
Rožec Biebersteinův	-	+						
Rožec krátkoplátečný	ČS OH					+		
Rožec lepkavý	-	+						0 (95)
Rožec nízký	ČS VZ					+	+	
Rožec obecný	-					+	1976	+
Rožec pětimužný	ČS OH	+	+	+	+			
Rožec rolní	-	+	+	+	+	+	+	+
Rýt žlutý	-			+	N	+	+	+
Řebříček chlumní	-							+
Řebříček obecný	-		+	+	+	+	+	+
Řebříček panonský	ČS OH						+	+
Řebříček sličný	ČS OH			+				
Řebříček štetinolistý	ČS OH		+	+	+	+	1964	
Řepík lékařský	-		N	N	+	+	+	N
Řepovník vytrvalý	ČS OH			N	+		1976	
Řeřicha ladní	-				+	+	+	
Řeřicha rumní	-						1976	
Řimbaba okoličnatá	-	N	+	+	+	+	1976	+

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Sasanka hajní	-	+	+					
Sasanka lesní	OH							0
Sasanka pryskyřníkovitá	-	+						
Sedmikráska obecná	-	+						
Sesel fenyklový	ČS OH +	+	+	0			+	0
Sesel roční	ČS OH	+					1964	
Sesel sivý	ČS VZ 0	0	0	0	0	0	0	0
Silenka nadmutá	-	+	+	+		+	+	0 (95)
Silenka nicí	-	+	+			+	+	0 (66)
Silenka ušnice	ČS OH 0	0	0	0	0	0	0	0 (95)
Sléz lesní	-						1964	N
Sléz přehližený	-						+	+
Sleziník červený	-	+	+			+	+	+
Sleziník routička	-	+				+	+	+
Sleziník severní	-	+				+	+	
Slézovec durynský	ČS VZ							N
Slunečnice hlíznatá	-			N				
Slunečnice roční	-							N
Smldník jelení	ČS VZ	+						
Smolníčka obecná	-	H	H			+	+	1995
Snědek Kochův	-	+	+					+
Sněženka předjarní	OH N	N						
Srdečník obecný	-			N		+	1976	0 (66)
Srpek obecný	-		+	+	+	+	+	+
Starček celolistý	SO							1966
Starček lepkavý	-							2006
Starček obecný	-						+	+
Starček přímětník	-		+	+			1976	0 (66)
Strmobýl lysý	-	+	+			+		
Strošek pomněnkový	ČS OH	N		0			1964	N
Světlík tatarský	ČS SO		+					
Světlík tuhý	-		+	+		+	N	1966
Svízel lesní	-		+				+	
Svízel lysý	-		+			+		
Svízel nízký	-		+			+		
Svízel potoční	-	+						
Svízel povázka	-	+				+	+	+
Svízel přitula	-	+	+	+	+	N	+	+
Svízel Schultesův	-		+					
Svízel sivý	-	+	+	+	+		1976	+
Svízel syříšřový	-		+	+	+		+	+
Svízel trojrohý	ČS KO						1964	
Svlačec rolní	-					+	+	+
Šalvěj hajní	-	+	+	+		+	+	+
Šalvěj luční	-		+		+		+	+
Šalvěj přeslenitá	-	+				+		N
Šanta kočičí	-	+				+		
Šedivka šedá	-	+			+	+	+	+
Škarda dvouletá	-		+		+	+	+	
Škarda ukousnutá	ČS SO						1887	
Šťável kyselý	-	+						
Šťávelka tuhá	-						1976	
Štírovník růžkatý	-		+	N	+	+	1976	+
Šťovík kadeřavý	-			+			+	
Šťovík klubkatý	-						1964	
Šťovík kyselý	-					+		
Šťovík menší	-	+				+		+
Šťovík tenkolistý	ČS KO	+						
Šťovík tupolistý	-							1995

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

	AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Tařinka chlumní	ČS VZ						1964	
Tařinka kališní	- +	+	+	+	+	+	+	1995
Tetlucha koží pysk	-						1969	
Tolice dětelová	-	+				+	+	+
Tolice nejmenší	ČS OH	+	+	+			+	0
Tolice setá	-			N	N		+	+
Tolice srpovitá	-	+	+	+	+		+	+
Tolita lékařská	- +	+				+	+	+
Tořice japonská	- +	+		+	+	+		+
Trýzel jestřábníkolistý	ČS VZ	+		+				
Trýzel malokvětý	-						1976	
Trýzel panonský	ČS OH						1976	2006
Trýzel rozkladitý	ČS KO	+					1964	
Trýzel rozvětvený	ČS OH						0	0
Trýzel tvrdý	-							1961
Třezalka tečkovaná	- +	+	+	+	+	+	+	+
Turan ostrý	-		+					
Turan roční	-							+
Turanka kanadská	-					+	+	
Tužebník obecný	-			+			+	0 (95)
Úhorník mnohodílný	-			N	N		+	+
Úročník bolhoj	-		+			+		1995
Večernice smutná	ČS SO						0	0
Večernice vonná	-							+
Vesnovka jarní	-			N			+	+
Vičenec ligrus	- +	+	+	+	+		+	
Vikev čtyřsemenná	-					+	1964	
Vikev osenní	-					+		
Vikev plotní	- +					+	+	
Vikev ptačí	-	+		N		+	1976	+
Vikev srstnatá	-					+		
Violka divotvorná	ČS VZ	+						+
Violka lesní	-	+					1964	
Violka Riviniova	-					+		
Violka rolní	- +		+	+	+	+	+	+
Violka skalní	ČS OH				+		1976	1966
Violka srstnatá	- +	+	+			+	1976	0 (95)
Violka trojbarevná	-			N	N			+
Violka vonná	- +	+		+		+		+
Vítod obecný	-						1976	1966
Vítod větší	ČS OH						1976	
Vlaštovičník větší	- +	N		N			+	+
Voskovka menší	ČS OH				0			
Vrabečnice polní	ČS SO			N	0		1964	1961
Vratič obecný	-			+		+		
Vrbina penízková	- +	+	+			+	1964	N
Vrbovka horská	-					+		
Vřes obecný	-							1928
Záhořanka žlutá	ČS OH	0						
Zapalice žluťuchovitá	ČS VZ 0	0						
Zárazka bílá	ČS OH		0	0	0		1976	1966
Zárazka hřebíčková	ČS OH		+					
Zárazka namodralá	ČS KO	+						
Zárazka síťnatá	SO		+					
Zárazka štíhlá	-			+				
Zárazka žlutá	ČS KO		+					
Zběhovec plazivý	-	+					+	0 (66)
Zběhovec ženevský	-	+		+		+	+	+
Zběhoveček trojklanný	ČS SO					+	1964	

		AN 1992	VH 1992	NA 1992	HO 1992	VI 1992	HY 1992	VE 1995	SA 2007
Zemědým lékařský	-							+	1995
Zemědým Schleicherův	-							1964	
Zemědým Vaillantův	-						+	1964	
Zlatobýl kanadský	-						+		N
Zlatobýl obecný	-						+		
Zlatobýl obrovský	-	+							
Zlatovlásek obecný	OH	0	0	+	0			0	
Zvonek boloňský	OH							1976	0
Zvonek broskvolistý	-	+	+				+	+	+
Zvonek klubkatý	ČS OH		+	0	+				0 (95)
Zvonek kopřivolistý	-	+	+						+
Zvonek moravský	? ČS VZ							0	0 (95)
Zvonek okrouhlolistý	? -		+	+		+	+	1976	1966
Zvonek řepkovitý	-	+	+			+	+	+	+
Zvonek sibiřský	OH				0				
Žahavka roční	-							1976	1966

ČESKO-LATINSKÝ SEZNAM DRUHŮ

ABECEDNÍ ŘAZENÍ DLE LATINSKÝCH JMEN

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Acer negundo	Javor jasanolistý	dřeviny	
Acer campestre	Javor babyka	dřeviny	2/44
Acer platanoides	Javor mléč	dřeviny	2/45
Acer pseudoplatanus	Javor klen	dřeviny	2/45
Achillea collina	Řebříček chlumní		5/79+
Achillea millefolium	Řebříček obecný		5/79+
Achillea nobilis	Řebříček sličný		5/79+
Achillea pannonica	Řebříček panonský		5/79+
Achillea setacea	Řebříček štětínolistý		5/79+
Acinos arvensis	Pamětník rolní		7/49
Adonis aestivalis	Hlaváček letní		12/18
Adonis flammea	Hlaváček plamenný		12/17
Adoxa moschatelina	Pižmovka obecná		2/42
Aegopodium podagraria	Bršlice kozí noha		
Aesculus hippocastanum	Jírovec maďal	dřeviny	
Aethusa cynapium	Tetlucha kozí pysk		
Agrimonia eupatoria	Řepík lékařský		4/19
Agrostis canina	Psineček obecný	trávy	
Agrostis capillaris	Psineček tenký	trávy	
Agrostis stolonifera	Psineček výběžkatý	trávy	
Agrostis vinealis	Psineček viniční	trávy	
Ailanthus altissima	Pajasan žláznatý	dřeviny	
Ajuga chamaepitys	Zběhoveček trojklanný		12/14
Ajuga genevensis	Zběhovec ženevský		9/29
Ajuga reptans	Zběhovec plazivý		
Alchemilla vulgaris	Kontryhel obecný		
Alliaria petiolata	Česnáček lékařský		2/69
Allium flavum	Česnek žlutý		2/18
Allium oleraceum	Česnek planý		10/32
Allium rotundum	Česnek kulovitý		
Allium sativum	Česnek kuchyňský		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Allium scorodoprasum	Česnek ořešec		
Allium senescens	Česnek horský		9/26
Allium sphaerocephalum	Česnek kulatohlavý		8/59
Allium vineale	Česnek viniční		10/32
Alnus glutinosa	Olše lepkavá	dřeviny	
Alopecurus pratensis	Psárka luční	trávy	
Alyssum alyssoides	Tařinka kališní		7/18
Alyssum montanum	Tařinka chlumní		
Amaranthus retroflexus	Laskavec ohnutý		
Amygdalus nana	Mandloň nízká	dřeviny	5/49
Anagalis arvensis	Drchnička rolní		12/9
Androsace elongata	Pochybek prodloužený		7/21
Anemone nemorosa	Sasanka hajní		2/38
Anemone ranunculoides	Sasanka pryskyřníkovitá		2/37
Anemone sylvestris	Sasanka lesní		9/16
Anthemis arvensis	Rmen rolní		
Anthericum ramosum	Bělozářka větevnatá		5/76
Anthoxanthum odoratum	Tomka vonná	trávy	
Anthriscus sylvestris	Kerblík lesní		
Anthyllis vulneraria	Úročník bolhoj		10/31
Apera spica-venti	Chundelka metlice	trávy	
Arabidopsis thaliana	Huseniček polní		7/14
Arabis auriculata	Huseník ouškatý		
Arabis hirsuta	Huseník chlupatý		
Arctium majus	Lopuch větší		
Arctium minus	Lopuch menší		
Arctium tomentosum	Lopuch plstnatý		
Arenaria serpyllifolia	Písečnice douškolistá		7/18,12/8
Arrhenatherum elatius	Ovsík vyvýšený	trávy	
Artemisia absinthium	Pelyněk pravý		
Artemisia campestris	Pelyněk ladní		3/41
Artemisia vulgaris	Pelyněk černobýl		
Asarum europaeum	Kopytník evropský		2/41
Asparagus officinalis	Chřest lékařský		
Asperula cynanchica	Mařinka psi		3/42
Asplenium ruta-muraria	Sleziník routička		2/49
Asplenium septentrionale	Sleziník severní		2/50
Asplenium trichomanes	Sleziník červený		2/48
Aster lanceolatus	Hvězdnice kopinatá		
Aster linosyris	Zlatovlásek obecný		2/20
Aster novi-belgii	Hvězdnice virginská		
Aster tradescentii	Hvězdnice malokvětá		
Astragalus austriacus	Kozinec rakouský		
Astragalus danicus	Kozinec dánský		
Astragalus glycyphyllos	Kozinec sladkolistý		
Astragalus onobrychis	Kozinec vičencovitý		9/12
Atriplex oblongifolia	Lebeda podlouhlolistá		
Atriplex patula	Lebeda rozkladitá		
Atriplex sagittata	Lebeda lesklá		
Ballota nigra	Měrnice černá		
Bellis perennis	Sedmikráska obecná		
Berberis vulgaris	Dřišťál obecný	dřeviny	5/50
Berteroa incana	Šedivka šedá		2/61
Betonica officinalis	Bukvice lékařská		7/46
Betula pendula	Bříza bělokorá	dřeviny	
Bolboschoenus maritimus	Kamyšník přímořský	trávy	
Botriochloa ischaemum	Vousatka prstnatá	trávy	5/25
Brachypodium pinnatum	Válečka prapořitá	trávy	
Brachypodium sylvaticum	Válečka lesní	trávy	

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Briza media	Třeslice prostřední	trávy	
Bromopsis erecta	Kostřavice vzpřímená	trávy	
Bromopsis inermis	Kostřavice bezosinná	trávy	
Bromus arvensis	Sveřep polní	trávy	
Bromus commutatus	Sveřep luční	trávy	
Bromus hordeaceus	Sveřep měkký	trávy	
Bromus japonicus	Sveřep japonský	trávy	
Bromus sterilis	Sveřep jalový	trávy	
Bromus tectorum	Sveřep střešní	trávy	
Bryonia alba	Posed bílý		
Bupleurum falcatum	Prorostlík srpovitý		9/31
Bupleurum rotundifolium	Prorostlík okrouhlostý		12/16
Calamagrostis arundinacea	Třtina rákosovitá	trávy	
Calamagrostis epigejos	Třtina křovištní	trávy	
Calluna vulgaris	Vřes obecný		
Calystegia sepium	Opletník plotní		
Camelina microcarpa	Lnička drobnoplodá		
Campanula bonoiensis	Zvonek boloňský		8/56
Campanula glomerata	Zvonek klubkatý		4/16
Campanula moravica	Zvonek moravský		7/38
Campanula rotundifolia	Zvonek okrouhlostý		
Campanula sibirica	Zvonek sibiřský		5/16
Campanula persicifolia	Zvonek broskvolistý		2/21
Campanula rapunculoides	Zvonek řepkovitý		
Campanula trachelium	Zvonek kopřivolistý		
Capsella bursa-pastoris	Kokoška pastuší tobolka		7/14
Caragana arborescens	Čimšík stromkovitý	dřeviny	
Cardaria draba	Vesnovka jarní		
Carduus acanthoides	Bodlák obecný		
Carduus crispus	Bodlák kadeřavý		
Carex caryophyllea	Ostřice jarní	trávy	
Carex digitata	Ostřice prstnatá	trávy	
Carex distans	Ostřice oddálená	trávy	
Carex hirta	Ostřice srstnatá	trávy	
Carex humilis	Ostřice nízká	trávy	10/20
Carex michelii	Ostřice Micheliova	trávy	
Carex muricata	Ostřice měkoostenná	trávy	
Carex praecox	Ostřice časná	trávy	
Carex spicata	Ostřice klasnatá	trávy	
Carex supina	Ostřice stepní	trávy	
Carlina acaulis	Pupava bezlodyžná		6/32
Carlina vulgaris	Pupava obecná		10/30
Carpinus betulus	Habr obecný	dřeviny	
Carum carvi	Kmín kořený		
Caucalis platycarpus	Dejvovec mrkvovitý		12/23
Centaurea cyanus	Chřpa modrá		12/12
Centaurea jacea	Chřpa luční		5/80
Centaurea scabiosa	Chřpa čekánek		5/80
Centaurea stoebe	Chřpa latnatá		5/80
Centaurea triumphatii	Chřpa chlumní		3/38
Cephalanthera damasonium	Okrotice bílá		4/8
Cerastium arvense	Rožec rolní		
Cerastium biebersteinianum	Rožec Biebersteinův		
Cerastium brachypetallum	Rožec krátkoplátečný		
Cerastium glutinosum	Rožec lepkavý		7/16
Cerastium holosteoides	Rožec obecný		7/16
Cerastium pumilum	Rožec nízký		
Cerastium semidecandrum	Rožec pětimužný		
Cerinthe minor	Voskovka menší		6/22

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Chaenorrhinum minus	Hledíček menší		
Chareophyllum aromaticum	Krabilice kořená		
Chaerophyllum bulbosum	Krabilice hlíznatá		
Chaerophyllum hirsutum	Krabilice chlupatá		
Chaerophyllum temulum	Krabilice mámivá		
Chamaecytisus ratisbonensis	Čilimník řezenský	dřeviny	5/82
Chamaecytisus supinus	Čilimník nízký	dřeviny	
Chelidonium majus	Vlaštovičník větší		
Chenopodium album	Merlík bílý		
Chenopodium bonus-henricus	Merlík všedobr		
Chenopodium hybridum	Merlík zvrhlý		
Chenopodium polyspermum	Merlík mnohosemenný		
Chenopodium strictum	Merlík tuhý		
Chondrilla juncea	Radyk prutnatý		12/21
Cichorium intybus	Čekanka obecná		5/34
Cirsium arvense	Pcháč rolní		
Cirsium canum	Pcháč šedý		
Cirsium vulgare	Pcháč obecný		
Clematis recta	Plamének přímý		2/19
Clinopodium vulgare	Klinopád obecný		2/69
Colchicus autumnale	Ocún jesenní		
Conium maculatum	Bolehlav plamatý		
Consolida regalis	Ostrožka stračka		12/6
Convallaria majalis	Konvalinka vonná		3/16
Convolvulus arvensis	Svlačec rolní		
Conyza canadensis	Turanka kanadská		
Cornus mas	Dřín obecný	dřeviny	9/47
Cornus sanguinea	Svída krvavá	dřeviny	5/43
Coronilla varia	Čičorka pestrá		5/34
Corydalis cava	Dymnivka dutá		2/34
Corydalis solida	Dymnivka plná		2/35
Corylus avellana	Líska obecná	dřeviny	9/55
Cotoneaster horizontalis	Skalník vodorovný	dřeviny	
Cotoneaster integerrimus	Skalník obecný	dřeviny	9/53+
Cotoneaster matrensis	Skalník matranský	dřeviny	
Cotoneaster melanocarpus	Skalník černoplodý	dřeviny	9/53+
Crataegus laevigata	Hloh obecný	dřeviny	9/57+
Crataegus monogyna	Hloh jednosemenný	dřeviny	9/57+
Crepis biennis	Škarda dvouletá		
Crepis praemorsa	Škarda ukousnutá		
Custuta epithymum	Kokotice povázka		
Cystopteris fragilis	Puchýřník křehký		2/53
Cytisus procumbens	Čilimník poléhavý	dřeviny	5/83
Dactylis glomerata	Srha laločnatá	trávy	
Dactylis polygama	Srha hajní	trávy	
Daucus carota	Mrkev obecná		
Descurainia sophia	Úhorník mnohodílný		
Dianthus armeria	Hvozdík svazčitý		10/28
Dianthus carthusianorum	Hvozdík kartouzek		10/26+
Dianthus deltoides	Hvozdík kropenatý		10/29
Dianthus pontederiae	Hvozdík Pontederův		10/26+
Digitaria sanguinalis	Rosička krvavá	trávy	
Diploxia muralis	Křez zední		
Doronicum austriacum	Kamzičník rakouský		
Dorycnium germanicum	Bílojetel německý	dřeviny	6/23
Dryopteris fylis-mas	Kaprad' samec		2/52
Echinops exaltatus	Bělotrn statný		5/35+
Echinops sphaerocephalus	Bělotrn kulatohlavý		5/35+
Echium russicum	Hadinec nachový		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Echium vulgare	Hadinec obecný		4/20
Elymus caninus	Ječmenka psí	trávy	
Elytrigia intermedia	Pýr prostřední	trávy	8/62
Elytrigia repens	Pýr plazivý	trávy	
Epilobium montanum	Vrbovka horská		
Equisetum arvense	Přeslička polní		
Erigeron acris	Turan ostrý		
Erigeron annuus	Turan roční		
Erodium cicutarium	Pumpava rozpuková		7/17
Erophila verna	Osívka jarní		7/15
Eryngium campestre	Máčka ladní		9/29
Erysimum diffusum	Trýzel rozvětvený		9/11
Erysimum durum	Trýzel tvrdý		
Erysimum hieracifolium	Trýzel jestřábníkolistý		
Erysimum cheiranthoides	Trýzel malokvětý		
Erysimum odoratum	Trýzel panonský		
Erysimum repandum	Trýzel rozkladitý		
Euonymus europaeus	Brslen evropský	dřeviny	9/49
Euonymus verrucosa	Brslen bradavičnatý	dřeviny	9/49
Euphorbia cyparissias	Přýšec chvojka		4/19
Euphorbia epithymoides	Přýšec mnohobarevný		9/14
Euphorbia esula	Přýšec obecný		5/87
Euphorbia falcata	Přýšec srpovitý		
Euphorbia helioscopia	Přýšec kolovratec		
Euphorbia stricta	Přýšec tuhý		
Euphorbia virgata	Přýšec prutnatý		6/20
Euphrasia stricta	Světlík tuhý		7/51
Euphrasia tatarica	Světlík tatarský		
Fagus sylvatica	Buk lesní	dřeviny	
Falcaria vulgaris	Srpek obecný		6/32
Fallopia aubertii	Opletka čínská	dřeviny	
Fallopia convolvulus	Opletka obecná		
Fallopia dumetorum	Opletka křovištní		
Festuca arundinacea	Kostřava rákosovitá	trávy	
Festuca ovina	Kostřava ovčí	trávy	
Festuca pallens	Kostřava sivá	trávy	
Festuca pratensis	Kostřava luční	trávy	
Festuca pseudovina	Kostřava nepravá	trávy	
Festuca rubra	Kostřava červená	trávy	
Festuca rupicola	Kostřava žlábkatá	trávy	
Festuca trachyphylla	Kostřava drsnolistá	trávy	
Festuca valesiaca	Kostřava walliská	trávy	4/14
Ficaria vernalis	Orsej blatoucholistý		9/27
Ficaria verna	Orsej jarní		2/36
Filago arvensis	Bělolist rolní		12/22
Filipendula vulgaris	Tužebník obecný		9/22
Fragaria moschata	Jahodník vyšší		
Fragaria vesca	Jahodník obecný		
Fragaria viridis	Jahodník trávnice		
Fraxinus excelsior	Jasan ztepilý	dřeviny	
Fumaria officinalis	Zemědým lékařský		
Fumaria schleicherii	Zemědým Schleicherův		
Fumaria vaillantii	Zemědým Vaillantův		
Gagea lutea	Křivatec žlutý		3/33
Gagea pratensis	Křivatec luční		3/32
Gagea pusilla	Křivatec maličký		3/33
Gagea villosa	Křivatec rolní		3/33
Galanthus nivalis	Sněženka předjarní		2/43
Galeobdolon lutea	Pitulník žlutý		2/68

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Galeopsis angustifolia	Konopice úzkolistá		
Galeopsis pubescens	Konopice pýřitá		
Galinsoga oarviflora	Pětour malouborný		
Galium aparine	Svízel přitula		
Galium glaucum	Svízel sivý		
Galium mollugo	Svízel povázka		9/30
Galium odoratum	Mařinka vonná		
Galium pumilum	Svízel nízký		
Galium rivale	Svízel potoční		
Galium schultesii	Svízel Schultesův		
Galium sylvaticum	Svízel lesní		
Galium tricorutum	Svízel trojrohý		
Galium verum	Svízel lysý		
Galium verum	Svízel syřišťový		7/49
Genista tinctoria	Kručinka barvířská	dřeviny	
Geranium colymbinum	Kakost holubičí		
Geranium pratense	Kakost luční		
Geranium pusillum	Kakost maličký		
Geranium pyrenaicum	Kakost pyrenejský		
Geranium robertianum	Kakost smrdutý		
Geranium sanguineum	Kakost krvavý		3/35
Geum urbanum	Kuklík městský		
Glechoma hederacea	Popenec obecný		
Hedera helix	Břečťan popínavý	dřeviny	
Helianthemum grandiflorum	Devaterník velkokvětý		
Helianthemum nummularium	Devaterník dvoubarvý		3/41
Helianthemum ovatum	Devaterník vejčitý		
Helianthus annuus	Slunečnice roční		
Helianthus tuberosus	Slunečnice hlíznatá		
Helictotrichon pratense	Ovsíř luční	trávy	
Helictotrichon pubescens	Ovsíř pýřitý	trávy	
Hepatica nobilis	Jaterník podléška		2/39
Heracleum sphondylium	Bolševník obecný		
Heracleum mantagazzianum	Bolševník velký		
Hesperis tristis	Večernice smutná		8/48
Hesperis matronalis	Večernice vonná		
Hieracium bauhini	Jestřábník Baihinův		
Hieracium lachenalii	Jestřábník mnoholistý		
Hieracium laevigatum	Jestřábník hladký		3/17+
Hieracium murorum	Jestřábník zední		
Hieracium pilosella	Chlupáček zední		7/50
Hieracium sabaudum	Jestřábník savojský		3/17+
Hieracium umbellatum	Jestřábník okoličnatý		3/17+
Holcus lanatus	Medyněk vlnatý	trávy	
Holosteum umbellatum	Plevel okoličnatý		7/15
Hordeum murinum	Ječmen myši	trávy	
Humulus lupulus	Chmel otáčivý		
Hyoscyamus niger	Blín černý		12/24
Hypericum perforatum	Třezalka tečkovaná		3/42
Impatiens noli-tangere	Netýkavka nedůtklivá		
Impatiens parviflora	Netýkavka malokvětá		
Inula britannica	Oman luční		
Inula conyza	Oman hnídák		
Inula helenium	Oman pravý		
Inula oculus christi	Oman oko Kristovo		
Iris barbata	Kosatec bradatý		
Iris pumila	Kosatec nízký		7/9
Iris variegata	Kosatec pestrý		10/18
Isatis tinctoria	Boryt barvířský		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Isopyrum thalictroides	Zapalice žlut'uchovitá		2/40
Jasione montana	Pavinec horský		10/31
Jovibarba globifera	Netřesk výběžkatý		10/15
Juglans nigra	Ořešák černý	dřeviny	
Juglans regia	Ořešák královský	dřeviny	
Juncus articulatus	Sítina článkovaná	trávy	
Juncus bufonius	Sítina žabí	trávy	
Juncus conglomeratus	Sítina klubkatá	trávy	
Juncus effusus	Sítina rozkladitá	trávy	
Knautia arvensis	Chrastavec rolní		
Koeleria macrantha	Smělek štíhlý	trávy	
Koeleria pyramidata	Smělek jehlancovitý	trávy	
Kohlrauschia prolifera	Hvozdíček prorostlý		10/27
Kochia laniflora	Bytel vlnokvětý		
Laburnum anagyroides	Štědřenec odvislý	dřeviny	
Lactuca muralis	Locika zední		
Lactuca quercina	Locika dubová		
Lactuca seriola	Locika kompasová		
Lactuca viminea	Locika prutnatá		
Lamium album	Hluchavka bílá		9/31
Lamium amplexicaule	Hluchavka objímavá		
Lamium maculatum	Hluchavka skvrnitá		2/68
Lamium purpureum	Hluchavka nachová		7/16
Lappula squarrosa	Strošek pomněnkový		12/25
Lapsana communis	Kapustka obecná		
Larix decidua	Modřín opadavý	dřeviny	
Lathyrus niger	Hrachor černý		
Lathyrus pratensis	Hrachor luční		10/30
Lathyrus tuberosus	Hrachor hlíznatý		5/35
Lathyrus vernus	Lecha jarní		
Lavatera thuringiaca	Slézovec durynský		8/57
Lembotropis nigricans	Čilimníkovec černající	dřeviny	5/83
Leontodon autumnalis	Máchelka podzimní		
Leontodon hispidus	Máchelka obecná		5/88
Leonurus cardiaca	Srdečník obecný		
Lepidium campestre	Řeřicha ladní		
Lepidium rudemale	Řeřicha rumní		
Leucanthemum vulgare	Kopretina bílá		5/35
Ligustrum vulgare	Ptačí zob obecný	dřeviny	8/65
Lilium martagon	Lilie zlatohlávek		3/15
Linaria genistifolia	Lnice kručinkolistá		10/19
Linaria vulgaris	Lnice květel		
Linum austriacum	Len rakouský		5/30
Linum catharticum	Len luční		
Linum tenuifolium	Len tenkolistý		
Lithospermum arvense	Kamejka rolní		12/7
Lithospermum purpureocaerul	Kamejka modronach		3/15
Lolium perenne	Jílek vytrvalý	trávy	
Lonicera tatarica	Zimolez tatarský	dřeviny	
Lonicera xylosteum	Zimolez obecný	dřeviny	3/11
Loranthus europaeus	Ochmet evropský	dřeviny	
Lotus corniculatus	Štírovník různý		4/20
Luzula campestris	Bika ladní	trávy	
Luzula luzuloides	Bika hajní	trávy	
Luzula pallescens	Bika bledá	trávy	
Lycium barbarum	Kustovnice cizí	dřeviny	
Lycopus europaeus	Karbínek evropský		
Lysimachia nummularia	Vrbina penízková		
Mahonia aquifolium	Mahónie cesmínolistá	dřeviny	

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Maianthemum bifolium	Pstroček dvoulistý		
Malus domestica	Jabloň domácí	dřeviny	
Malus sylvestris	Jabloň lesní	dřeviny	6/36
Malva neglecta	Sléz přehlížený		
Malva sylvestris	Sléz lesní		8/58
Marrubium peregrinum	Jablečník cizí		
Matricaria inodora	Heřmánek nevonný		
Matricaria suaveolens	Heřmánek vonný		
Medicago falcata	Tolice srpovitá		
Medicago lupulina	Tolice dětelová		
Medicago minima	Tolice nejmenší		8/61
Medicago sativa	Tolice setá		
Melampyrum nemorosum	Černýš hajní		
Melandrium album	Knotovka bílá		5/88
Melica nutans	Strdivka nicí	trávy	
Melica picta	Strdivka pestrá	trávy	
Melica transsylvanica	Strdivka sedmihradská	trávy	7/35
Melica uniflora	Strdivka jednokvětá	trávy	
Melilotus albus	Komonice bílá		5/36
Melilotus officinalis	Komonice žlutá		5/36
Melittis melissophyllum	Medovník velkokvětý		3/14
Mentha longifolia	Máta dlouholistá		
Mercurialis annua	Bažanka roční		
Mercurialis perennis	Bažanka vytrvalá		2/42
Mespilus germanicus	Mišpule obecná	dřeviny	5/46
Milium effusum	Pšeničko rozkladité	trávy	
Moehringia trinervia	Mateřka trojžilná		
Morus	Morušovník	dřeviny	5/48
Muscari botryoides	Modřenec širokolistý		
Muscari comosum	Modřenec chocholatý		4/17
Muscari neglectum	Modřenec hroznatý		
Mycelis muralis	Mléčka zední		
Myosotis arvensis	Pomněnka rolní		
Myosotis sparsiflora	Pomněnka řídkokvětá		
Myosotis stricta	Pomněnka drobnokvětá		
Myosotis sylvatica	Pomněnka lesní		
Myosoton aquaticum	Křehkýš vodní		
Narcissus	Narcis		
Nepeta cataria	Šanta kočičí		
Nigella arvensis	Černucha rolní		
Nonea pulla	Pipla osmahlá		6/21
Omphalodes scorpioides	Pupkovec pomněnkový		
Onobrychis viciifolia	Vičenec ligurský		6/33
Onopordum acanthium	Ostropes trubil		
Ononis spinosa	Jehlice trnitá		6/31
Origanum vulgare	Dobromysl obecná		
Ornithogalum kochii	Snědek Kochův		3/34
Orobanche alba	Zárazka bílá		5/22
Orobanche caryophyllacea	Zárazka hřebíčková		
Orobanche coerulescens	Zárazka namodralá		5/24
Orobanche gracilis	Zárazka štíhlá		
Orobanche lutea	Zárazka žlutá		
Orobanche reticulata	Zárazka síťnatá		
Orthanta lutea	Záhořanka žlutá		3/37
Oxalis acetosella	Šťável kyselý		
Papaver argemone	Mák polní		12/19
Papaver dubium	Mák pochybný		
Papaver rhoeas	Mák vlčí		12/6
Parthenocissus quinquefolia	Loubinec pětistý	dřeviny	

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Persicaria mitis	Rdesno řídkokvěté		
Pastinaca sativa	Pastinák luční		
Petasites hybridus	Devětsil lékařský		
Peucedanum cervaria	Smldník jelení		
Phalaris arundinacea	Lesknice rákosovitá	trávy	
Phleum phleoides	Bojíněk tuhý	trávy	
Phleum pratense	Bojíněk luční	trávy	
Physalis alkekengi	Mochyně židovská třešeň		
Picea abies	Smrk ztepilý	dřeviny	
Picris hieracioides	Hořčík jestřábníkolistý		
Pimpinella saxifraga	Bedrník obecný		
Pimpinella major	Bedrník větší		
Pimpinella nigra	Bedrník černý		
Pinus nigra	Borovice černá	dřeviny	
Pinus sylvestris	Borovice lesní	dřeviny	
Plantago lanceolata	Jitrocel kopinatý		
Plantago major	Jitrocel větší		
Plantago media	Jitrocel prostřední		
Poa angustifolia	Lipnice úzkolistá	trávy	
Poa annua	Lipnice roční	trávy	
Poa bulbosa pseudoconcinna	Lipnice cibulkatá ladná	trávy	
Poa bulbosa	Lipnice cibulkatá	trávy	
Poa compressa	Lipnice smáčkнутá	trávy	
Poa nemoralis	Lipnice hajní	trávy	
Poa palustris	Lipnice bahenní	trávy	
Poa pratensis	Lipnice luční	trávy	
Poa trivialis	Lipnice obecná	trávy	
Podospermum laciniatum	Hadí mordec dřípený		
Polygala major	Vítod větší		
Polygala vulgaris	Vítod obecný		
Polygonatum multiflorum	Kokořík mnohokvětý		3/18
Polygonatum odoratum	Kokořík vonný		3/19
Polygonum aviculare	Truskavec ptačí		
Polypodium vulgare	Osladič obecný		2/51
Populus deltoides	Topol kosníkolistý	dřeviny	
Populus nigra	Topol černý	dřeviny	
Populus tremula	Osika obecná	dřeviny	
Potamogeton crispus	Rdest kadeřavý		
Potentilla anserina	Mochna husí		
Potentilla arenaria	Mochna písčinná		5/19+
Potentilla argentea	Mochna stříbrná		8/60
Potentilla heptaphylla	Mochna sedmilitá		
Potentilla recta	Mochna přímá		
Potentilla reptans	Mochna plazivá		
Potentilla tabernaemontani	Mochna jarní		5/19+
Primula elatior	Prvosenka vyšší		
Primula veris	Prvosenka jarní		2/43
Prunella grandiflora	Černohlávek velkokvětý		11/36
Prunella vulgaris	Černohlávek obecný		
Prunus avium	Třešeň ptačí	dřeviny	9/43
Prunus cerasifera	Myrobalán třešňový	dřeviny	
Prunus cerasus	Višeň obecná	dřeviny	
Prunus domestica	Švestka domácí	dřeviny	
Prunus fruticosa	Třešeň křovitá	dřeviny	10/13
Prunus insititia	Slivoň obecná	dřeviny	
Prunus mahaleb	Mahalebka obecná	dřeviny	2/62
Prunus spinosa	Trnka obecná	dřeviny	6/34
Pseudolysimachion spicatum	Rozrazil klasnatý		5/57
Pulmonaria officinalis	Plicník lékařský		2/39

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Pulsatilla grandis	Koniklec velkokvětý		5/55
Pyrethrum corymbosum	Řimbaba okoličnatá		5/81
Pyrus communis	Hrušeň obecná	dřeviny	
Pyrus pyraeaster	Hrušeň polníčka	dřeviny	5/84
Quercus petraea	Dub zimní	dřeviny	
Quercus pubescens	Dub pýřitý	dřeviny	3/39
Quercus robur	Dub letní	dřeviny	
Quercus rubra	Dub červený	dřeviny	
Ranunculus acris	Pryskyřník prudký		
Ranunculus arvensis	Pryskyřník rolní		
Ranunculus auricomus	Pryskyřník zlatožlutý		
Ranunculus illyricus	Pryskyřník ilyrský		8/50
Ranunculus lanuginosus	Pryskyřník kosmatý		
Ranunculus nemorensis	Pryskyřník hajní		
Ranunculus polyanthemus	Pryskyřník mnohokvětý		
Ranunculus repens	Pryskyřník plazivý		
Raphanus raphanistrum	Ohnice polní		
Rapistrum perenne	Řepovník vytrvalý		12/20
Reseda lutea	Rýt žlutý		5/14
Rhamnus catharticus	Řešetlák počistivý	dřeviny	9/19
Ribes alpinum	Meruzalka alpská	dřeviny	
Ribes rubrum	Rybíz červený	dřeviny	
Ribes uva-crispa	Srstka angrešt	dřeviny	
Robinia pseudoacacia	Trnovník akát	dřeviny	
Rosa canina	Růže šípková	dřeviny	5/38
Rosa gallica	Růže galská	dřeviny	5/41
Rosa majalis	Růže májová	dřeviny	5/39
Rosa pimpinellifolia	Růže bedrníkolistá	dřeviny	5/40
Rosa rubiginosa	Růže vinná	dřeviny	5/42
Rubus caesius	Ostružiník ježíník	dřeviny	
Rubus idaeus	Ostružiník přicestní	dřeviny	
Rubus fruticosus	Ostružiník maliník	dřeviny	
Rubus montanus	Ostružiník křovištní	dřeviny	
Rubus plicatus	Ostružiník horský	dřeviny	
Rumex acetosa	Šťovík kyselý		
Rumex acetosella	Šťovík menší		
Rumex conglomeratus	Šťovík klubkatý		
Rumex crispus	Šťovík kadeřavý		
Rumex obtusifolius	Šťovík tupolistý		
Rumex stenophyllus	Šťovík tenkolistý		
Salix alba	Vrba bílá	dřeviny	
Salix fragilis	Vrba křehká	dřeviny	
Salvia nemorosa	Šalvěj hajní		9/18
Salvia pratensis	Šalvěj luční		9/18
Salvia verticillata	Šalvěj přeslenitá		9/17
Sambucus ebulus	Bez chebdí		
Sambucus nigra	Bez černý	dřeviny	
Sambucus racemosa	Bez červený	dřeviny	
Sanguisorba minor	Krvavec menší		6/31
Saponaria officinalis	Mydlice lékařská		
Saxifraga bulbifera	Lomikámen cibulkatý		
Saxifraga granulata	Lomikámen zrnatý		
Saxifraga tridactylites	Lomikámen trojprstý		7/19
Scabiosa canescens	Hlaváč šedavý		5/20
Scabiosa columbaria	Hlaváč fialový		
Scabiosa ochroleuca	Hlaváč žlutavý		5/21
Scleranthus annuus	Chmerek roční		
Scorzonera austriaca	Hadí mord rakouský		5/18

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Scrophularia nodosa	Krtičník hlíznatý		
Scrophularia umbrosa	Krtičník křídlatý		
Sedum acre	Rozchodník prudký		2/22+
Sedum album	Rozchodník bílý		2/24
Sedum maximum	Rozchodník velký		2/59
Sedum spurium	Rozchodník nepravý		2/57
Sedum sexangulare	Rozchodník šestiřadý		2/22+
Sempervivum tectorum	Netřesk střešní		
Senecio integrifolius	Starček celolistý		
Senecio jacobaea	Starček přímětník		6/33
Senecio viscosus	Starček lepkavý		
Senecio vulgaris	Starček obecný		
Seseli hippomarathrum	Sesel fenyklový		7/45
Seseli osseum	Sesel sivý		7/44
Seseli annuum	Sesel roční		
Setaria pumila	Bér sivý	trávy	
Setaria verticillata	Bér přeslenitý	trávy	
Setaria viridis	Bér zelený	trávy	
Sherardia arvensis	Bračka rolní		
Sideritis montana	Hojník chlumní		
Silene latifolia	Silenka širolistá		
Silene nutans	Silenka nicí		9/30
Silene otites	Silenka ušnice		5/78
Silene vulgaris	Silenka nadmutá		5/88
Sisymbrium officinale	Hulevník lékařský		
Sisymbrium sophia	Hulevník mnohodišný		
Sisymbrium strictissimum	Hulevník tuhý		
Solanum dulcamara	Lilek potměchuť		
Solanum nigrum	Lilek černý		
Solidago canadensis	Zlatobýl kanadský		
Solidago gigantea	Zlatobýl obrovský		
Solidago virgaurea	Zlatobýl obecný		
Sonchus asper	Mléč drsný		
Sonchus oleraceus	Mléč zelinný		
Sophora japonica	Jerlín japonský	dřeviny	
Sorbus aucuparia	Jeřáb ptačí	dřeviny	
Sorbus domestica	Oskeruše domácí	dřeviny	5/45
Sorbus torminalis	Jeřáb břek	dřeviny	9/39
Stachys annua	Čistec roční		12/13
Stachys palustris	Čistec bahenní		
Stachys recta	Čistec přímý		2/60
Staphylea pinnata	Klokoč zpeřený	dřeviny	3/40
Stellaria graminea	Ptačinec trávovitý		
Stellaria holostea	Ptačinec velkokvětý		
Stellaria media	Ptačinec prostřední		7/14
Stellaria nemorum	Ptačinec hajní		
Steris viscaria	Smolníčka obecná		10/8
Stipa capillata	Kavyl vláskovitý	trávy	5/69
Stipa joannis	Kavyl Ivanův	trávy	
Stipa pulcherrima	Kavyl sličný	trávy	10/8
Stipa tirsia	Kavyl tenkolistý	trávy	7/33
Symphoricarpos rivularis	Pámelník bílý	dřeviny	
Syringa vulgaris	Šeřík obecný	dřeviny	
Tanacetum vulgare	Vratič obecný		5/37
Taraxacum sect. Erythrosperma	Pampeliška červenopl		
Taraxacum officinale	Pampeliška lékařská		
Taxus baccata	Tis červený	dřeviny	2/46
Teucrium chamaedrys	Ožanka kalamandra		6/28
Thalictrum minus	Žlutůcha menší		11/7

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Thesium linophyllon	Lněnka lnolistá		1/113
Thlaspi arvense	Penízek rolní		
Thlaspi perfoliatum	Penízek prorostlý		7/50
Thymelaea passerina	Vrabečnice polní		12/15
Thymus glabrescens	Mateřídouška olýsalá		6/24+
Thymus pannonicus	Mateřídouška panonská		6/24+
Thymus praecox	Mateřídouška časná		6/24+
Thymus pulegioides	Mateřídouška obecná		6/24+
Thymus serpyllum	Mateřídouška úzkolistá		6/24+
Tilia cordata	Lípa srdčitá	dřeviny	
Tilia platyphyllos	Lípa velkolistá	dřeviny	
Torylis japonica	Tořice japonská		
Tragopogon dubius	Kozí brada pochybná		9/32
Tragopogon orientalis	Kozí brada východní		9/32
Tragopogon pratensis	Kozí brada luční		9/32
Trifolium alpestre	Jetel podhorní		9/63
Trifolium arvense	Jetel rolní		11/20
Trifolium campestre	Jetel ladní		
Trifolium dubium	Jetel pochybný		
Trifolium medium	Jetel prostřední		
Trifolium montanum	Jetel horský		
Trifolium pratense	Jetel luční		
Trifolium repens	Jetel plazivý		
Trifolium rubens	Jetel válcovitý		
Trifolium strepens	Jetel zlatý		
Trinia glauca	Bezobalka sivá		
Trisetum flavescens	Trojštět žlutavý	trávy	
Turritis glabra	Strmobýl lysý		
Tussilago farfara	Podběl lékařský		
Typha latifolia	Orobinec širokolistý	trávy	
Ulmus minor	Jilm habrolistý	dřeviny	9/45
Ulmus glabra	Jilm horský	dřeviny	9/46
Urtica dioica	Kopřiva dvoudomá		
Urtica urens	Žahavka roční		
Valerianella carinata	Kozlíček kýlnatý		
Valerianella locusta	Kozlíček polníček		7/15
Verbascum austriacum	Divizna rakouská		7/43
Verbascum densiflorum	Divizna velkokvětá		8/54+
Verbascum nigrum	Divizna černá		
Verbascum phlomoides	Divizna sápkovitá		8/54+
Verbascum phoeniceum	Divizna brunátná		8/52
Verbascum thapsus	Divizna malokvětá		8/54+
Veronica agrestis	Rozrazil polní		
Veronica arvensis	Rozrazil rolní		
Veronica chamaedrys	Rozrazil rezekvítek		4/24
Veronica dentata	Rozrazil zubatý		
Veronica dillenii	Rozrazil Dilleniiův		4/28
Veronica hederifolia	Rozrazil břečťanolistý		4/27
Veronica officinalis	Rozrazil lékařský		4/25
Veronica persica	Rozrazil perský		
Veronica polita	Rozrazil lesklý		
Veronica praecox	Rozrazil časný		
Veronica prostrata	Rozrazil rozprostřený		5/74
Veronica teucrium	Rozrazil ožankovitý		4/26
Veronica triloba	Rozrazil trojlaločný		4/27
Veronica triphyllos	Rozrazil trojklanný		4/28
Veronica verna	Rozrazil jarní		
Veronica vindobonensis	Rozrazil vídeňský		4/25
Viburnum lantana	Kalina tušalaj	dřeviny	9/28

ŠLAPANICKÉ SLEPENICE

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Viburnum opulus	Kalina obecná	dřeviny	3/12
Vicia cracca	Vikev ptačí		5/36
Vicia hirsuta	Vikev srstnatá		
Vicia smetalis	Vikev osenní		
Vicia sepium	Vikev plotní		
Vicia tetrasperma	Vikev čtyřsemenná		
Vinca minor	Barvíněk menší		
Vincetoxicum hirundinaria	Tolita lékařská		3/36
Viola arvensis	Violka rolní		4/23,7/17
Viola hirta	Violka srstnatá		4/22
Viola mirabilis	Violka divotvorná		
Viola odorata	Violka vonná		4/21
Viola reichenbachiana	Violka lesní		
Viola riviniana	Violka Riviniova		
Viola rupestris	Violka skalní		
Viola tricolor	Violka trojbarevná		4/23
Vitis riparia	Réva pobřežní	dřeviny	
Vitis vinifera	Réva vinná	dřeviny	
Xanthoxalis dillenii	Šťavelka tuhá		

ABECEDNÍ ŘAZENÍ DLE ČESKÝCH JMEN

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Vinca minor	Barvíněk menší		
Mercurialis annua	Bažanka roční		
Mercurialis perennis	Bažanka vytrvalá		2/42
Pimpinella nigra	Bedrník černý		
Pimpinella saxifraga	Bedrník obecný		
Pimpinella major	Bedrník větší		
Filago arvensis	Bělolist rolní		12/22
Echinops sphaerocephalus	Bělotrň kulatohlavý		5/35+
Echinops exaltatus	Bělotrň statný		5/35+
Anthericum ramosum	Běložáčka větevnatá		5/76
Setaria verticillata	Bér přeslenitý	trávy	
Setaria pumila	Bér sivý	trávy	
Setaria viridis	Bér zelený	trávy	
Sambucus racemosa	Bez červený	dřeviny	
Sambucus nigra	Bez černý	dřeviny	
Sambucus ebulus	Bez chebdí		
Trinia glauca	Bezobalka sivá		
Dorycnium germanicum	Bílojetel německý	dřeviny	6/23
Luzula pallescens	Bika bledá	trávy	
Luzula luzuloides	Bika hajní	trávy	
Luzula campestris	Bika ladní	trávy	
Hyoscyamus niger	Blín černý		12/24
Carduus crispus	Bodlák kadeřavý		
Carduus acanthoides	Bodlák obecný		
Phleum pratense	Bojínek luční	trávy	
Phleum phleoides	Bojínek tuhý	trávy	
Conium maculatum	Bolehlav plamatý		
Heracleum sphondylium	Bolševník obecný		
Heracleum mantagazzianum	Bolševník velký		
Pinus nigra	Borovice černá	dřeviny	
Pinus sylvestris	Borovice lesní	dřeviny	
Isatis tinctoria	Boryt barvířský		
Sherardia arvensis	Bračka rolní		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Euonymus verrucosa	Brslen bradavičnatý	dřeviny	9/49
Euonymus europaeus	Brslen evropský	dřeviny	9/49
Aegopodium podagraria	Bršlice kozí noha		
Hedera helix	Břečťan popínavý	dřeviny	
Betula pendula	Bříza bělokorá	dřeviny	
Fagus sylvatica	Buk lesní	dřeviny	
Betonica officinalis	Bukvice lékařská		7/46
Kochia laniflora	Bytel vlnokvětý		
Cichorium intybus	Čekanka obecná		5/34
Prunella grandiflora	Černohlávek velkokvětý		11/36
Prunella vulgaris	Černohlávek obecný		
Nigella arvensis	Černucha rolní		
Melampyrum nemorosum	Černýš hajní		
Alliaria petiolata	Česnáček lékařský		2/69
Allium senescens	Česnek horský		9/26
Allium sativum	Česnek kuchyňský		
Allium sphaerocephalum	Česnek kulatohlavý		8/59
Allium rotundum	Česnek kulovitý		
Allium scorodoprasum	Česnek ořešec		
Allium oleraceum	Česnek planý		10/32
Allium vineale	Česnek viniční		10/32
Allium flavum	Česnek žlutý		2/18
Coronilla varia	Čičorka pestrá		5/34
Chamaecytisus supinus	Čilimník nízký	dřeviny	
Cytisus procumbens	Čilimník poléhavý	dřeviny	5/83
Chamaecytisus ratisbonensis	Čilimník řezenský	dřeviny	5/82
Lembotropis nigricans	Čilimníkovec černající	dřeviny	5/83
Caragana arborescens	Čišíšník stromkovitý	dřeviny	
Stachys palustris	Čistec bahenní		
Stachys recta	Čistec přímý		2/60
Stachys annua	Čistec roční		12/13
Caucalis platycarpus	Dejvovec mrkvovitý		12/23
Helianthemum nummularium	Devaterník dvoubarvý		3/41
Helianthemum ovatum	Devaterník vejčitý		
Helianthemum grandiflorum	Devaterník velkokvětý		
Petasites hybridus	Devětsil lékařský		
Verbascum phoeniceum	Divizna brunátná		8/52
Verbascum nigrum	Divizna černá		
Verbascum thapsus	Divizna malokvětá		8/54+
Verbascum austriacum	Divizna rakouská		7/43
Verbascum phlomoides	Divizna sápkovitá		8/54+
Verbascum densiflorum	Divizna velkokvětá		8/54+
Origanum vulgare	Dobromysl obecná		
Anagalis arvensis	Drchnička rolní		12/9
Cornus mas	Dřín obecný	dřeviny	9/47
Berberis vulgaris	Dřišťál obecný	dřeviny	5/50
Quercus rubra	Dub červený	dřeviny	
Quercus robur	Dub letní	dřeviny	
Quercus pubescens	Dub pýřitý	dřeviny	3/39
Quercus petraea	Dub zimní	dřeviny	
Corydalis cava	Dymnivka dutá		2/34
Corydalis solida	Dymnivka plná		2/35
Carpinus betulus	Habr obecný	dřeviny	
Scorzonera austriaca	Hadí mord rakouský		5/18
Podospermum laciniatum	Hadí mordec dřípenny		
Echium russicum	Hadinec nachový		
Echium vulgare	Hadinec obecný		4/20
Matricaria inodora	Heřmánek nevonný		
Matricaria suaveolens	Heřmánek vonný		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Scabiosa columbaria	Hlaváč fialový		
Scabiosa canescens	Hlaváč šedavý		5/20
Scabiosa ochroleuca	Hlaváč žlutavý		5/21
Adonis aestivalis	Hlaváček letní		12/18
Adonis flammea	Hlaváček plamenný		12/17
Chaenorrhinum minus	Hledíček menší		
Crataegus monogyna	Hloh jednosemenný	dřeviny	9/57+
Crataegus laevigata	Hloh obecný	dřeviny	9/57+
Lamium album	Hluchavka bílá		9/31
Lamium purpureum	Hluchavka nachová		7/16
Lamium amplexicaule	Hluchavka objímavá		
Lamium maculatum	Hluchavka skvrnitá		2/68
Sideritis montana	Hojník chlumní		
Picris hieracioides	Hořčík jestřábníkolistý		
Lathyrus niger	Hrachor černý		
Lathyrus tuberosus	Hrachor hlíznatý		5/35
Lathyrus pratensis	Hrachor luční		10/30
Pyrus communis	Hrušeň obecná	dřeviny	
Pyrus pyraeaster	Hrušeň polníčka	dřeviny	5/84
Sisymbrium officinale	Hulevník lékařský		
Sisymbrium sophia	Hulevník mnohodišný		
Sisymbrium strictissimum	Hulevník tuhý		
Arabidopsis thaliana	Huseníček polní		7/14
Arabis hirsuta	Huseník chlupatý		
Arabis auriculata	Huseník ouškatý		
Aster lanceolatus	Hvězdnice kopinatá		
Aster tradescentii	Hvězdnice malokvětá		
Aster novi-belgii	Hvězdnice virginská		
Kohlruschia prolifera	Hvozdíček prorostlý		10/27
Dianthus carthusianorum	Hvozdík kartouzek		10/26+
Dianthus deltoideus	Hvozdík kropenatý		10/29
Dianthus pontederiae	Hvozdík Pontederův		10/26+
Dianthus armeria	Hvozdík svazčitý		10/28
Hieracium pilosella	Chlupáček zední		7/50
Humulus lupulus	Chmel otáčivý		
Scleranthus annuus	Chmerek roční		
Knautia arvensis	Chrastavec rolní		
Centaurea scabiosa	Chrpa čekánek		5/80
Centaurea triumphetii	Chrpa chlumní		3/38
Centaurea stoebe	Chrpa latnatá		5/80
Centaurea jacea	Chrpa luční		5/80
Centaurea cyanus	Chrpa modrá		12/12
Asparagus officinalis	Chřest lékařský		
Apera spica-venti	Chundelka metlice	trávy	
Marrubium peregrinum	Jablečník cizí		
Malus domestica	Jabloň domácí	dřeviny	
Malus sylvestris	Jabloň lesní	dřeviny	6/36
Fragaria vesca	Jahodník obecný		
Fragaria viridis	Jahodník trávnice		
Fragaria moschata	Jahodník vyšší		
Fraxinus excelsior	Jasan ztepilý	dřeviny	
Hepatica nobilis	Jaterník podléška		2/39
Acer campestre	Javor babyka	dřeviny	2/44
Acer negundo	Javor jasanolistý	dřeviny	
Acer pseudoplatanus	Javor klen	dřeviny	2/45
Acer platanoides	Javor mléč	dřeviny	2/45
Hordeum murinum	Ječmen myší	trávy	
Elymus caninus	Ječmenka psi	trávy	
Ononis spinosa	Jehlice trnitá		6/31

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Sophora japonica	Jerlín japonský	dřeviny	
Sorbus torminalis	Jeřáb břek	dřeviny	9/39
Sorbus aucuparia	Jeřáb ptačí	dřeviny	
Hieracium bauginii	Jestřábník Baihinův		3/17+
Hieracium laevigatum	Jestřábník hladký		
Hieracium lachenalii	Jestřábník mnohokvětý		3/17+
Hieracium umbellatum	Jestřábník okoličnatý		3/17+
Hieracium sabaudum	Jestřábník savojský		
Hieracium murorum	Jestřábník zední		
Trifolium montanum	Jetel horský		
Trifolium campestre	Jetel ladní		
Trifolium pratense	Jetel luční		
Trifolium repens	Jetel plazivý		
Trifolium alpestre	Jetel podhorní		9/63
Trifolium dubium	Jetel pochybný		
Trifolium medium	Jetel prostřední		
Trifolium arvense	Jetel rolní		11/20
Trifolium rubens	Jetel válcovitý		
Trifolium strepens	Jetel zlatý		
Lolium perenne	Jílek vytrvalý	trávy	
Ulmus minor	Jilm habrolistý	dřeviny	9/45
Ulmus glabra	Jilm horský	dřeviny	9/46
Aesculus hippocastanum	Jírovec maďal	dřeviny	
Plantago lanceolata	Jitrocel kopinatý		
Plantago media	Jitrocel prostřední		
Plantago major	Jitrocel větší		
Geranium colymbinum	Kakost holubičí		
Geranium sanguineum	Kakost krvavý		3/35
Geranium pratense	Kakost luční		
Geranium pusillum	Kakost maličký		
Geranium pyrenaicum	Kakost pyrenejský		
Geranium robertianum	Kakost smrdutý		
Viburnum opulus	Kalina obecná	dřeviny	3/12
Viburnum lantana	Kalina tušalaj	dřeviny	9/28
Lithospermum purpureocaerul	Kamejka modronach		3/15
Lithospermum arvense	Kamejka rolní		12/7
Bolboschoenus maritimus	Kamyšník přímořský	trávy	
Doronicum austriacum	Kamzičník rakouský		
Dryopteris fylis-mas	Kaprad' samec		2/52
Lapsana communis	Kapustka obecná		
Lycopus europaeus	Karbínek evropský		
Stipa joannis	Kavyl Ivanův	trávy	
Stipa pulcherrima	Kavyl sličný	trávy	10/8
Stipa tirsia	Kavyl tenkolistý	trávy	7/33
Stipa capillata	Kavyl vláskovitý	trávy	5/69
Anthriscus sylvestris	Kerblík lesní		
Clinopodium vulgare	Klinopád obecný		2/69
Staphylea pinnata	Klokoč zpeřený	dřeviny	3/40
Carum carvi	Kmín kořený		
Melandrium album	Knotovka bílá		5/88
Polygonatum multiflorum	Kokořík mnohokvětý		3/18
Polygonatum odoratum	Kokořík vonný		3/19
Capsella bursa-pastoris	Kokoška pastuší tobolek		7/14
Custuta epithymum	Kokotice povázka		
Melilotus albus	Komonice bílá		5/36
Melilotus officinalis	Komonice žlutá		5/36
Pulsatilla grandis	Koniklec velkokvětý		5/55
Galeopsis pubescens	Konopice pýřitá		
Galeopsis angustifolia	Konopice úzkolistá		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Alchemilla vulgaris	Kontryhel obecný		
Convallaria majalis	Konvalinka vonná		3/16
Leucanthemum vulgare	Kopretina bílá		5/35
Urtica dioica	Kopřiva dvoudomá		
Asarum europaeum	Kopytník evropský		2/41
Iris barbata	Kosatec bradatý		
Iris pumila	Kosatec nízký		7/9
Iris variegata	Kosatec pestrý		10/18
Festuca rubra	Kostřava červená	trávy	
Festuca trachyphylla	Kostřava drsnolistá	trávy	
Festuca pratensis	Kostřava luční	trávy	
Festuca pseudovina	Kostřava nepravá	trávy	
Festuca ovina	Kostřava ovčí	trávy	
Festuca arundinacea	Kostřava rákosovitá	trávy	
Festuca pallens	Kostřava sívá	trávy	
Festuca valesiaca	Kostřava walliská	trávy	4/14
Festuca rupicola	Kostřava žlábkatá	trávy	
Bromopsis inermis	Kostřavice bezosinná	trávy	
Bromopsis erecta	Kostřavice vzpřímená	trávy	
Tragopogon pratensis	Kozí brada luční		9/32
Tragopogon dubius	Kozí brada pochybná		9/32
Tragopogon orientalis	Kozí brada východní		9/32
Astragalus danicus	Kozinec dánský		
Astragalus austriacus	Kozinec rakouský		
Astragalus glycyphyllos	Kozinec sladkolistý		
Astragalus onobrychis	Kozinec vičencovitý		9/12
Valerianella carinata	Kozlíček kýlnatý		
Valerianella locusta	Kozlíček polníček		7/15
Chaerophyllum bulbosum	Krabilice hlízkatá		
Chaerophyllum hirsutum	Krabilice chlupatá		
Chaerophyllum aromaticum	Krabilice kořená		
Chaerophyllum temulum	Krabilice mámivá		
Scrophularia nodosa	Krtičník hlízkatý		
Scrophularia umbrosa	Krtičník křídlatý		
Genista tinctoria	Kručinka barvířská	dřeviny	
Sanguisorba minor	Krvavec menší		6/31
Myosoton aquaticum	Křehkýš vodní		
Diploxys muralis	Křez zední		
Gagea pratensis	Křivatec luční		3/32
Gagea pusilla	Křivatec maličký		3/33
Gagea villosa	Křivatec rolní		3/33
Gagea lutea	Křivatec žlutý		3/33
Geum urbanum	Kuklík městský		
Lycium barbarum	Kustovnice cizí	dřeviny	
Amaranthus retroflexus	Laskavec ohnutý		
Atriplex sagittata	Lebeda lesklá		
Atriplex oblongifolia	Lebeda podlouhlolistá		
Atriplex patula	Lebeda rozkladitá		
Lathyrus vernus	Lecha jarní		
Linum catharticum	Len luční		
Linum austriacum	Len rakouský		5/30
Linum tenuifolium	Len tenkolistý		
Phalaris arundinacea	Lesknice rákosovitá	trávy	
Solanum nigrum	Lilek černý		
Solanum dulcamara	Lilek potměchuť		
Lilium martagon	Lilie zlatohlávek		3/15
Tilia cordata	Lípa srdčitá	dřeviny	
Tilia platyphyllos	Lípa velkolistá	dřeviny	
Poa palustris	Lipnice bahenní	trávy	

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Poa bulbosa	Lipnice cibulkatá	trávy	
Poa bulbosa pseudoconcinna	Lipnice cibulkatá ladná	trávy	
Poa nemoralis	Lipnice hajní	trávy	
Poa pratensis	Lipnice luční	trávy	
Poa trivialis	Lipnice obecná	trávy	
Poa annua	Lipnice roční	trávy	
Poa compressa	Lipnice smáčknutá	trávy	
Poa angustifolia	Lipnice úzkolistá	trávy	
Corylus avellana	Líska obecná	dřeviny	9/55
Thesium linophyllum	Lněnka lnolistá		1/113
Linaria genistifolia	Lnice kručinkolistá		10/19
Linaria vulgaris	Lnice květel		
Camelina microcarpa	Lníčka drobnoplodá		
Lactuca quercina	Locika dubová		
Lactuca seriola	Locika kompasová		
Lactuca viminea	Locika prutnatá		
Lactuca muralis	Locika zední		
Saxifraga bulbifera	Lomikámen cibulkatý		
Saxifraga tridactylites	Lomikámen trojprstý		7/19
Saxifraga granulata	Lomikámen zrnatý		
Arctium minus	Lopuch menší		
Arctium tomentosum	Lopuch plstnatý		
Arctium majus	Lopuch větší		
Parthenocissus quinquefolia	Loubinec pětistý	dřeviny	
Eryngium campestre	Máčka ladní		9/29
Prunus mahaleb	Mahalebka obecná	dřeviny	2/62
Mahonia aquifolium	Mahónie cesmínolistá	dřeviny	
Leontodon hispidus	Máchelka obecná		
Leontodon autumnalis	Máchelka podzimní		
Papaver dubium	Mák pochybný		
Papaver argemone	Mák polní		12/19
Papaver rhoeas	Mák vlčí		12/6
Amygdalus nana	Mandloň nízká	dřeviny	5/49
Asperula cynanchica	Mařinka psí		3/42
Galium odoratum	Mařinka vonná		
Mentha longifolia	Máta dlouholistá		
Thymus praecox	Mateřídouška časná		6/24+
Thymus pulegioides	Mateřídouška obecná		6/24+
Thymus glabrescens	Mateřídouška olysálá		6/24+
Thymus pannonicus	Mateřídouška panonská		6/24+
Thymus serpyllum	Mateřídouška úzkolistá		6/24+
Moehringia trinervia	Mateřka trojžilná		
Melittis melissophyllum	Medovník velkokvětý		3/14
Holcus lanatus	Medyněk vlnatý	trávy	
Chenopodium album	Merlík bílý		
Chenopodium polyspermum	Merlík mnohosemenný		
Chenopodium strictum	Merlík tuhý		
Chenopodium bonus-henricus	Merlík všedobr		
Chenopodium hybridum	Merlík zvrhlý		
Ballota nigra	Měrnice černá		
Ribes alpinum	Meruzalka alpská	dřeviny	
Mespilus germanicus	Mišpule obecná	dřeviny	5/46
Sonchus asper	Mléč drsný		
Sonchus oleraceus	Mléč zelinný		
Mycelis muralis	Mléčka zední		
Muscari neglectum	Modřelec hroznatý		
Muscari comosum	Modřelec chocholatý		4/17
Muscari botryoides	Modřelec širokolistý		
Larix decidua	Modřín opadavý	dřeviny	

ŠLAPANICKÉ SLEPENČE

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Potentilla anserina	Mochna husí		
Potentilla tabernaemontani	Mochna jarní		5/19+
Potentilla arenaria	Mochna písččná		5/19+
Potentilla reptans	Mochna plazivá		
Potentilla recta	Mochna přímá		
Potentilla heptaphylla	Mochna sedmílistá		
Potentilla argentea	Mochna stříbrná		8/60
Physalis alkekengi	Mochyně židovská třešeň		
Morus	Morušovník	dřeviny	5/48
Daucus carota	Mrkev obecná		
Saponaria officinalis	Mydlice lékařská		
Prunus cerasifera	Myrobalán třešňový	dřeviny	
Narcissus	Narcis		
Sempervivum tectorum	Netřesk střešní		
Jovibarba globifera	Netřesk výběžkatý		10/15
Impatiens parviflora	Netýkavka malokvětá		
Impatiens noli-tangere	Netýkavka nedůtklivá		
Colchicus autumnale	Ocún jesenní		
Raphanus raphanistrum	Ohnice polní		
Loranthus europaeus	Ochmet evropský	dřeviny	
Cephalanthera damasonium	Okrotice bílá		4/8
Alnus glutinosa	Olše lepkavá	dřeviny	
Inula conyza	Oman hnídák		
Inula britannica	Oman luční		
Inula oculus christi	Oman oko Kristovo		
Inula helenium	Oman pravý		
Fallopia aubertii	Opletka čínská	dřeviny	
Fallopia dumetorum	Opletka křovištní		
Fallopia convolvulus	Opletka obecná		
Calystegia sepium	Opletník plotní		
Typha latifolia	Orobinec širokolistý	trávy	
Ficaria verna	Orsej blatoucholistý		9/27
Ficaria verna	Orsej jarní		2/36
Juglans nigra	Ořešák černý	dřeviny	
Juglans regia	Ořešák královský	dřeviny	
Populus tremula	Osika obecná	dřeviny	
Erophila verna	Osívka jarní		7/15
Sorbus domestica	Oskeruše domácí	dřeviny	5/45
Polypodium vulgare	Osladič obecný		2/51
Onopordum acanthium	Ostropes trubil		
Consolida regalis	Ostrožka stračka		12/6
Rubus montanus	Ostružiník horský	dřeviny	
Rubus caesius	Ostružiník ježiník	dřeviny	
Rubus fruticosus	Ostružiník křovištní	dřeviny	
Rubus plicatus	Ostružiník křovitý	dřeviny	
Rubus idaeus	Ostružiník maliník	dřeviny	
Rubus dollnensis	Ostružiník přicestní	dřeviny	
Carex praecox	Ostřice časná	trávy	
Carex caryophylla	Ostřice jarní	trávy	
Carex spicata	Ostřice klasnatá	trávy	
Carex muricata	Ostřice měkoostenná	trávy	
Carex michelii	Ostřice Micheliova	trávy	
Carex humilis	Ostřice nízká	trávy	10/20
Carex distans	Ostřice oddálená	trávy	
Carex digitata	Ostřice prstnatá	trávy	
Carex hirta	Ostřice srstnatá	trávy	
Carex supina	Ostřice stepní	trávy	
Arrhenatherum elatius	Ovsík vyvýšený	trávy	
Helictotrichon pratense	Ovsík luční	trávy	

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Helictotrichon pubescens	Ovsíř pýřitý	trávy	
Teucrium chamaedrys	Ožanka kalamandra		6/28
Ailanthus altissima	Pajasan žláznatý	dřeviny	
Symphoricarpos rivularis	Pámelník bílý	dřeviny	
Acinos arvensis	Pamětník rolní		7/49
Taraxacum sect. Erythrosperma	Pampeliška červenopl		
Taraxacum officinale	Pampeliška lékařská		
Pastinaca sativa	Pastinák luční		
Jasione montana	Pavinec horský		10/31
Artemisia vulgaris	Pelyněk černobýl		
Artemisia campestris	Pelyněk ladní		3/41
Artemisia absinthium	Pelyněk pravý		
Thlaspi perfoliatum	Penízek prorostlý		7/50
Thlaspi arvense	Penízek rolní		
Galinsoga oarviflora	Pět'our maloubořný		
Cirsium vulgare	Pcháč obecný		
Cirsium arvense	Pcháč rolní		
Cirsium canum	Pcháč šedý		
Nonea pulla	Pipla osmahlá		6/21
Arenaria serpyllifolia	Písečnice douškolistá		7/18,12/8
Galeobdolon lutea	Pitulník žlutý		2/68
Adoxa moschatelina	Pižmovka obecná		2/42
Clematis recta	Plamének přímý		2/19
Holosteum umbellatum	Plevel okoličnatý		7/15
Pulmonaria officinalis	Plicník lékařský		2/39
Tussilago farfara	Podběl lékařský		
Androsace elongata	Pochybek prodloužený		7/21
Myosotis stricta	Pomněnka drobnokvětá		
Myosotis sylvatica	Pomněnka lesní		
Myosotis arvensis	Pomněnka rolní		
Myosotis sparsiflora	Pomněnka řídkokvětá		
Glechoma hederacea	Popenec obecný		
Bryonia alba	Posed bílý		
Bupleurum rotundifolium	Prorostlík okrouhlostý		12/16
Bupleurum falcatum	Prorostlík srpovitý		9/31
Primula veris	Prvosenska jarní		2/43
Primula elatior	Prvosenska vyšší		
Ranunculus nemorensis	Pryskyřník hajní		
Ranunculus illyricus	Pryskyřník ilyrský		8/50
Ranunculus lanuginosus	Pryskyřník kosmatý		
Ranunculus polyanthemos	Pryskyřník mnohokvětý		
Ranunculus repens	Pryskyřník plazivý		
Ranunculus acris	Pryskyřník prudký		
Ranunculus arvensis	Pryskyřník rolní		
Ranunculus auricomus	Pryskyřník zlatožlutý		
Euphorbia cyparissias	Pryšec chvojka		4/19
Euphorbia helioscopia	Pryšec kolovratec		
Euphorbia epithymoides	Pryšec mnohobarevný		9/14
Euphorbia esula	Pryšec obecný		5/87
Euphorbia virgata	Pryšec prutnatý		6/20
Euphorbia falcata	Pryšec srpovitý		
Euphorbia stricta	Pryšec tuhý		
Equisetum arvense	Přeslička polní		
Alopecurus pratensis	Psárka luční	trávy	
Agrostis canina	Psineček obecný	trávy	
Agrostis capillaris	Psineček tenký	trávy	
Agrostis vinealis	Psineček viniční	trávy	
Agrostis stolonifera	Psineček výběžkatý	trávy	
Maianthemum bifolium	Pstroček dvoulistý		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Milium effusum	Pšeničko rozkladité	trávy	
Ligustrum vulgare	Ptačí zob obecný	dřeviny	8/65
Stellaria nemorum	Ptačinec hajní		
Stellaria media	Ptačinec prostřední		7/14
Stellaria graminea	Ptačinec trávovitý		
Stellaria holostea	Ptačinec velkokvětý		
Cystopteris fragilis	Puchýřník křehký		2/53
Erodium cicutarium	Pumpava rozpučková		7/17
Carlina acaulis	Pupava bezlodyžná		6/32
Carlina vulgaris	Pupava obecná		10/30
Omphalodes scorpioides	Pupkovec pomněnkový		
Elytrigia repens	Pýr plazivý	trávy	
Elytrigia intermedia	Pýr prostřední	trávy	8/62
Chondrilla juncea	Radyk prutnatý		12/21
Persicaria mitis	Rdesno řídkokvěté		
Potamogeton crispus	Rdest kadeřavý		
Vitis riparia	Réva pobřežní	dřeviny	
Vitis vinifera	Réva vinná	dřeviny	
Anthemis arvensis	Rmen rolní		
Digitaria sanguinalis	Rosička krvavá	trávy	
Sedum album	Rozchodník bílý		2/24
Sedum spurium	Rozchodník nepravý		2/57
Sedum acre	Rozchodník prudký		2/22+
Sedum sexangulare	Rozchodník šestiřadý		2/22+
Sedum maximum	Rozchodník velký		2/59
Veronica hederifolia	Rozrazil břečťanolistý		4/27
Veronica praecox	Rozrazil časný		
Veronica dillenii	Rozrazil Dilleniův		4/28
Veronica verna	Rozrazil jarní		
Pseudolysimachion spicatum	Rozrazil klasnatý		5/57
Veronica officinalis	Rozrazil lékařský		4/25
Veronica polita	Rozrazil lesklý		
Veronica teucrium	Rozrazil ožankovitý		4/26
Veronica persica	Rozrazil perský		
Veronica agrestis	Rozrazil polní		
Veronica chamaedrys	Rozrazil rezekvítek		4/24
Veronica arvensis	Rozrazil rolní		
Veronica prostrata	Rozrazil rozprostřený		5/74
Veronica triphyllos	Rozrazil trojklanný		4/28
Veronica triloba	Rozrazil trojlaločný		4/27
Veronica vindobonensis	Rozrazil vídeňský		4/25
Veronica dentata	Rozrazil zubatý		
Cerastium biebersteinianum	Rožec Biebersteinův		
Cerastium brachypetallum	Rožec krátkoplátečný		
Cerastium glutinosum	Rožec lepkavý		7/16
Cerastium pumilum	Rožec nízký		
Cerastium holosteoides	Rožec obecný		7/16
Cerastium semidecandrum	Rožec pětimužný		
Cerastium arvense	Rožec rolní		
Rosa pimpinellifolia	Růže bedrníkolistá	dřeviny	5/40
Rosa gallica	Růže galská	dřeviny	5/41
Rosa majalis	Růže májová	dřeviny	5/39
Rosa canina	Růže šípková	dřeviny	5/38
Rosa rubiginosa	Růže vinná	dřeviny	5/42
Ribes rubrum	Rybíz červený	dřeviny	
Reseda lutea	Rýt žlutý		5/14
Achillea collina	Řebříček chlumní		5/79+
Achillea millefolium	Řebříček obecný		5/79+
Achillea pannonica	Řebříček panonský		5/79+

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Achillea nobilis	Řebříček sličný		5/79+
Achillea setacea	Řebříček štětínolistý		5/79+
Agrimonia eupatoria	Řepík lékařský		4/19
Rapistrum perenne	Řepovník vytrvalý		12/20
Lepidium campestre	Řeřicha ladní		
Lepidium ruderales	Řeřicha rumní		
Rhamnus catharticus	Řešetlák počistivý	dřeviny	9/19
Pyrethrum corymbosum	Řimbaba okoličnatá		5/81
Anemone nemorosa	Sasanka hajní		2/38
Anemone sylvestris	Sasanka lesní		9/16
Anemone ranunculoides	Sasanka pryskyřníkovitá		2/37
Bellis perennis	Sedmikráska obecná		
Seseli hippomarathrum	Sesel fenýklový		7/45
Seseli annuum	Sesel roční		
Seseli osseum	Sesel sivý		7/44
Silene vulgaris	Silenka nadmutá		5/88
Silene nutans	Silenka níci		9/30
Silene latifolia	Silenka široolistá		
Silene otites	Silenka ušnice		5/78
Juncus articulatus	Sítina článkovaná	trávy	
Juncus conglomeratus	Sítina klubkatá	trávy	
Juncus effusus	Sítina rozkladitá	trávy	
Juncus bufonius	Sítina žabí	trávy	
Cotoneaster melanocarpus	Skalník černoplodý	dřeviny	9/53+
Cotoneaster matrensis	Skalník matranský	dřeviny	
Cotoneaster integerrimus	Skalník obecný	dřeviny	9/53+
Cotoneaster horizontalis	Skalník vodorovný	dřeviny	
Malva sylvestris	Sléz lesní		8/58
Malva neglecta	Sléz přehlížený		
Asplenium trichomanes	Sleziník červený		2/48
Asplenium ruta-muraria	Sleziník routička		2/49
Asplenium septentrionale	Sleziník severní		2/50
Lavatera thuringiaca	Slézovec durynský		8/57
Prunus insititia	Slivoň obecná	dřeviny	
Helianthus tuberosus	Slunečnice hlíznatá		
Helianthus annuus	Slunečnice roční		
Koeleria pyramidata	Smělek jehlancovitý	trávy	
Koeleria macrantha	Smělek štíhlý	trávy	
Peucedanum cervaria	Smldník jelení		
Steris viscaria	Smolníčka obecná		10/8
Picea abies	Smrk ztepilý	dřeviny	
Ornithogalum kochii	Snědek Kochův		3/34
Galanthus nivalis	Sněženka předjarní		2/43
Leonurus cardiaca	Srdečník obecný		5/88
Dactylis polygama	Srha hajní	trávy	
Dactylis glomerata	Srha laločnatá	trávy	
Falcaria vulgaris	Srpek obecný		6/32
Ribes uva-crispa	Srstka angrešt	dřeviny	
Senecio integrifolius	Starček celolistý		
Senecio viscosus	Starček lepkavý		
Senecio vulgaris	Starček obecný		
Senecio jacobaea	Starček přímětník		6/33
Melica uniflora	Strdivka jednokvětá	trávy	
Melica nutans	Strdivka níci	trávy	
Melica picta	Strdivka pestrá	trávy	
Melica transsilvanica	Strdivka sedmihradská	trávy	7/35
Turritia glabra	Strmobýl lysý		
Lappula squarrosa	Strošek pomněnkový		12/25
Bromus sterilis	Sveřep jalový	trávy	

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Bromus japonicus	Sveřep japonský	trávy	
Bromus commutatus	Sveřep luční	trávy	
Bromus hordeaceus	Sveřep měkký	trávy	
Bromus arvensis	Sveřep polní	trávy	
Bromus tectorum	Sveřep střešní	trávy	
Euphrasia tatarica	Světlik tatarský		
Euphrasia stricta	Světlik tuhý		7/51
Cornus sanguinea	Svída krvavá	dřeviny	5/43
Galium sylvaticum	Svízel lesní		
Galium verum	Svízel lysý		
Galium pumilum	Svízel nízký		
Galium rivale	Svízel potoční		
Galium mollugo	Svízel povázka		9/30
Galium aparine	Svízel přitula		
Galium schultesii	Svízel Schultesův		
Galium glaucum	Svízel sivý		
Galium verum	Svízel syřišťový		7/49
Galium tricorutum	Svízel trojrohý		
Convolvulus arvensis	Svlačec rolní		
Salvia nemorosa	Šalvěj hajní		9/18
Salvia pratensis	Šalvěj luční		9/18
Salvia verticillata	Šalvěj přeslenitá		9/17
Nepeta cataria	Šanta kočičí		
Berteroa incana	Šedivka šedá		2/61
Syringa vulgaris	Šeřík obecný	dřeviny	
Crepis biennis	Škarda dvouletá		
Crepis praemorsa	Škarda ukousnutá		
Oxalis acetosella	Šťavel kyselý		
Xanthoxalis dilenii	Šťavelka tuhá		
Laburnum anagyroides	Štědřenec odvislý	dřeviny	
Lotus corniculatus	Štírovník růžkatý		4/20
Rumex crispus	Šťovík kadeřavý		
Rumex conglomeratus	Šťovík klubkatý		
Rumex acetosa	Šťovík kyselý		
Rumex acetosella	Šťovík menší		
Rumex stenophyllus	Šťovík tenkolistý		
Rumex obtusifolius	Šťovík tupolistý		
Prunus domestica	Švestka domácí	dřeviny	
Alyssum montanum	Tařinka chlumní		
Alyssum alyssoides	Tařinka kališní		7/18
Aethusa cynapium	Tetlucha kozí pysk		
Taxus baccata	Tis červený	dřeviny	2/46
Medicago lupulina	Tolice dětelová		
Medicago minima	Tolice nejmenší		8/61
Medicago sativa	Tolice setá		
Medicago falcata	Tolice srpovitá		
Vincetoxicum hirundinaria	Tolita lékařská		3/36
Anthoxanthum odoratum	Tomka vonná	trávy	
Populus nigra	Topol černý	dřeviny	
Populus deltoides	Topol kosníkolistý	dřeviny	
Torylis japonica	Tořice japonská		
Prunus spinosa	Trnka obecná	dřeviny	6/34
Robinia pseudoacacia	Trnovník akát	dřeviny	
Trisetum flavescens	Trojštět žlutavý	trávy	
Polygonum aviculare	Truskavec ptačí		
Erysimum hieracifolium	Trýzel jestřábníkolistý		
Erysimum cheiranthoides	Trýzel malokvětý		
Erysimum odoratum	Trýzel panonský		
Erysimum repandum	Trýzel rozkladitý		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
Erysimum diffusum	Trýzel rozvětvený		9/11
Erysimum durum	Trýzel tvrdý		
Briza media	Třeslice prostřední	trávy	
Prunus fruticosa	Třešeň křovitá	dřeviny	10/13
Prunus avium	Třešeň ptačí	dřeviny	9/43
Hypericum perforatum	Třezalka tečkovaná		3/42
Calamagrostis epigejos	Třtina křovištní	trávy	
Calamagrostis arundinacea	Třtina rákosovitá	trávy	
Erigeron acris	Turan ostrý		
Erigeron annuus	Turan roční		
Conyza canadensis	Turanka kanadská		
Filipendula vulgaris	Tužebník obecný		9/22
Descurainia sophia	Úhorník mnohოდilný		
Anthyllis vulneraria	Úročník bolhoj		10/31
Brachypodium sylvaticum	Válečka lesní	trávy	
Brachypodium pinnatum	Válečka prapořitá	trávy	
Hesperis tristis	Večernice smutná		8/48
Hesperis matronalis	Večernice vonná		
Cardaria draba	Vesnovka jarní		
Onobrychis viciifolia	Vičenec ligrus		6/33
Vicia tetrasperma	Vikev čtyřsemenná		
Vicia smetalis	Vikev osenní		
Vicia sepium	Vikev plotní		
Vicia cracca	Vikev ptačí		5/36
Vicia hirsuta	Vikev srstnatá		
Viola mirabilis	Violka divotvorná		
Viola reichenbachiana	Violka lesní		
Viola riviniana	Violka Riviniova		
Viola arvensis	Violka rolní		4/23,7/17
Viola rupestris	Violka skalní		
Viola hirta	Violka srstnatá		4/22
Viola tricolor	Violka trojbarevná		4/23
Viola odorata	Violka vonná		4/21
Prunus cerasus	Višeň obecná	dřeviny	
Polygala vulgaris	Vítod obecný		
Polygala major	Vítod větší		
Chelidonium majus	Vlaštovičník větší		
Cerinth minor	Voskovka menší		6/22
Botriochloa ischaemum	Vousatka prstnatá	trávy	5/25
Thymelaea passerina	Vrabečnice polní		12/15
Tanacetum vulgare	Vratič obecný		5/37
Salix alba	Vrba bílá	dřeviny	
Salix fragilis	Vrba křehká	dřeviny	
Lysimachia nummularia	Vrbina penízková		
Epilobium montanum	Vrbovka horská		
Calluna vulgaris	Vřes obecný		
Orthanta lutea	Záhořanka žlutá		3/37
Isopyrum thalictroides	Zapalice žlutúchovitá		2/40
Orobanch alba	Zárazka bílá		5/22
Orobanch caryophyllacea	Zárazka hřebíčková		
Orobanch coerulescens	Zárazka namodralá		5/24
Orobanch reticulata	Zárazka síťnatá		
Orobanch gracilis	Zárazka štíhlá		
Orobanch lutea	Zárazka žlutá		
Ajuga reptans	Zběhovec plazivý		
Ajuga chamaepitys	Zběhoveček trojklanný		12/14
Ajuga genevensis	Zběhovec ženevský		9/29
Fumaria officinalis	Zemědým lékařský		
Fumaria schleicheri	Zemědým Schleicherův		

Latinský název	Český název	Zařazen v oddílu	Foto (strana)
<i>Fumaria vaillantii</i>	Zemědým Vaillantův		
<i>Lonicera xylosteum</i>	Zimolez obecný	dřeviny	3/11
<i>Lonicera tatarica</i>	Zimolez tatarský	dřeviny	
<i>Solidago canadensis</i>	Zlatobýl kanadský		
<i>Solidago virgaurea</i>	Zlatobýl obecný		
<i>Solidago gigantea</i>	Zlatobýl obrovský		
<i>Aster linosyris</i>	Zlatovlásek obecný		2/20
<i>Campanula bonoiensis</i>	Zvonek boloňský		8/56
<i>Campanula persicifolia</i>	Zvonek broskvolistý		2/21
<i>Campanula glomerata</i>	Zvonek klubkatý		4/16
<i>Campanula trachelium</i>	Zvonek kopřivolistý		
<i>Campanula moravica</i>	Zvonek moravský		7/38
<i>Campanula rotundifolia</i>	Zvonek okrouhlolistý		
<i>Campanula rapunculoides</i>	Zvonek řepkovitý		
<i>Campanula sibirica</i>	Zvonek sibiřský		5/16
<i>Urtica urens</i>	Žahavka roční		
<i>Thalictrum minus</i>	Žluťucha menší		11/7

Symbolem „+“ označeny druhy, které nejsou na fotografiích v rámci dotčených rodů vzájemně rozlišovány.

009 VÝZNAMNÉ DRUHY

Ze zdejších chráněných území existují informace o výskytu 187 významných druhů rostlin. Z toho jde o 33 druhů zvláště chráněných (2 kriticky ohrožené, 11 silně ohrožených a 20 ohrožených) a 154 druhů zařazených na Červeném seznamu naší flóry (1 neznámý, 3 nevyjasněné, 13 kriticky ohrožených, 23 silně ohrožených, 58 ohrožených a dalších 56 vzácných).

010 VYMIZELÉ DRUHY

Především dlouhodobá degradace zdejších území v souvislosti s expanzí dřevin, ale také dlouhodobým nevyužíváním travnatých ploch vedla k úplnému vymizení některých druhů rostlin zařazených dnes mezi zvláště chráněné nebo ohrožené v rámci Červeného seznamu naší flóry.

Na Andělce a Čertovce již v roce 1992 nerostla pod Puštorem divizna fialová (*Verbascum phoeniceum*). Na Velkém hájku se již v posledních letech nepodařilo nalézt ještě v roce 1992 uváděný oman oko Kristovo (*Inula oculus-christi*) nebo lomikámen cibulkatý (*Saxifraga bulbifera*). Na Návrší již neroste zlatovlásek obecný (*Aster linosyris*) uváděný ještě v roce 1992 nebo len tenkolistý (*Linum tenuifolium*) vyskytující se zde zhruba do roku 1965. Podobně zde byl v minulosti nacházen hlaváček plamenný (*Adonis flammea*). Na Horce již neroste hadinec červený (*Echium russicum*), který zde snad již během první poloviny minulého století zanikl odtěžením velké části hlavního pahorku. Ve východním svahu hlavního pahorku se v posledních letech nepodařilo nalézt lněnkou holistou (*Thesium loniphylon*) uváděnou ještě v roce 1992. Již před rokem 1992 rostl len tenkolistý na Horce ojediněle, ale jakékoliv zprávy o něm odtud již více než 10 let chybí. Na Velatické stráni je situace nepříliš jasná. Z minulosti je odtud uváděna celá řada významných druhů, které zde dnes již nerostou. Jistě jsou namísto pochybnosti o správné determinaci nebo lokalizaci nálezů některých z nich. Ze zvláště chráněných jde o kozinec dánský (*Ast-*

ragalus danicus), oman oko Kristovo (*Inula oculus-christi*), kavyl Ivanův (*Stipa joannis*), kavyl sličný (*Stipa pulcherrima*), zvonek boloňský (*Campanula bononiensis*) nebo pryskyřník ilyrský (*Ranunculus illyricus*). Na Santonu je situace značně komplikovaná vzhledem k dřívějšímu nerozlišování dnešního chráněného území od sousední Hrubé skály. Z druhů uváděných během prvních desetiletí 20. století jde o kavyl tenkolistý (*Stipa tirsia*), hadí mord rakouský (*Scorzonera austriaca*), bílojetel německý (*Dorycnium germanicum*), jablečník cizí (*Marrubium peregrinum*) nebo bezobalku sivou (*Trinia glauca*). Mnohé další druhy jsou uváděny z roku 1966 (případně 1961): starček celilistý (*Senecio integrifolius*), ostrice stepní (*Carex supina*), záraza bílá (*Orobanche alba*), hadí mordec dřipený (*Scorzonera laciniatum*), černohlávek velkokvětý (*Prunella grandiflora*), violka skalní (*Viola rupestris*), rozrazil zubatý (*Veronica dentata*) nebo vrabečnice polní (*Thymelaea passerina*).

Je možné, zvláště v případě Santonu, že jsou některé dříve uváděné druhy jen nezvěstné. Na druhé straně nelze pominout možnosti chybné determinace některých z nich. Přesto, že mnohé významné druhy rostlin ze zdejších území již zcela vymizely nebo jsou nezvěstné, tak je třeba připomenout, že obecně na zdejších lokalitách teplomilné květeny došlo v průběhu posledních zhruba 100 let k významnému zvýšení teplomilných (včetně významných) druhů rostlin. Jak z hlediska obecného, tak v případě jednotlivých lokalit. Například ve stráních mezi Šlapanicemi a Bedřichovicemi (především na území dnešní Andělky a Čertovky a Velkého hájku) bylo v roce 1914 zjištěno o 90 druhů více než v roce 1866 a v roce 1965 dokonce o 120 druhů více oproti všem předchozím zjištěním. Je třeba připomenout, že toto zvyšování druhové rozmanitosti probíhá dodnes. Často je podpořeno i provedenými rekonstrukčními zásahy nebo průběžnou údržbou travobylinných porostů. Na druhé straně se samozřejmě zvyšuje i počet druhů cizorodých – zavlečených.

Lněnka lnolistá

011 DEGRADACE

Všeobecná degradace většiny zdejších chráněných území byla během uplynulých zhruba 100 let způsobena především výsadbami a spontánním rozvojem některých, zpravidla nepůvodních, druhů dřevin na úkor původních volných travnatých či skalnatých ploch s dřevinami jen roztroušenými. Největším problémem byl víceméně plošný výskyt akátu (*Robinia pseudoacacia*). V naší krajině jde dnes o nejrozšířenější cizorodou dřevinu. Akát je původem z východní a střední části Severní Ameriky. První doklady od nás jsou ze začátku 18. století. Akát je rychle rostoucí až 25 metrů vysoký listnáč se značnou pařezovou a kořenovou výmladností. Rozšiřuje se spontánními nálety semen a především kořenovými výhonky. Obohacuje půdu o sloučeniny dusíku. Proto jeho porosty velmi často v keřovém patře doprovází bez černý (*Sambucus nigra*) a nitrofilní bylinné patro. Většina orgánů stromu je jedovatá. Sloučeniny vylučované opadanými listy a kořeny ničí původní vegetaci. Zapojené akátové porosty vytvářejí společný kořenový systém. I díky tomu dokáže úspěšně růst i v těch nejextrémnějších výslunných a vysušných polohách vysoko či daleko od míst s příznivějšími půdními podmínkami. Jde o rychle rostoucí dřevinu potlačující původní pomaleji rostoucí druhy. Odstraňování cizorodého akátu je tradičně v rámci ochrany přírody pojímáno jako značně obtížně řešitelný problém s ohledem na jeho vitalitu prostřednictvím kořenových výmladků. Jeho odstraňování je ovšem jednoduchou a jasnou dostatečně odzkoušenou záležitostí – ovšem dlouhodobější. Plně do dokládá i výsledek jeho eliminace ve zdejších územích prostřednictvím bezprostřední bodové aplikace herbicidu na řezné plochy během druhé poloviny vegetačního období.

Z dalších cizorodých druhů stromů byl pomístně problémem javor jasanolistý (*Acer negundo*). Například na Andělce a Čertovce, Návrší nebo Horce. Ve volné krajině se dnes po značných oblastech již vyskytuje souvisle a jeho rychlé rozšiřování nadále pokračuje. Javor jasanolistý je původem ze Severní Ameriky. První doklady od nás jsou zhruba od roku 1835. Jde o rychle rostoucí až 25 metrů vysoký listnáč se značnou pařezovou výmladností. Rozšiřuje se běžně spontánními nálety semen (na rozdíl od akátu), nikoliv vegetativně kořenovými výhonky. Každý výskyt druhu je potenciálně nebezpečným ohniskem následné rychlé expanze právě nálety semen i na velké vzdálenosti. Z domácích stromů se na problematickém vývoji více chráněných území podílel především jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Z několika důvodů. Jako rychle rostoucí dřevina záhy potlačuje ostatní druhy pomaleji rostoucí. Jako velice vitální dřevina se úspěšně masově spontánně rozšiřuje nálety semen. Jediný plodný strom tak může trvale ohrožovat značnou plochu. Během posledních desetiletí navíc probíhá po celém našem území expanze jasanu ztepilého (mimo jiné v souvislosti s ukončením dřívější plošné pastvy a sečení).

Ani historické výsadby jehličnanů nezůstaly bez negativních dopadů na památnou flóru Santonu. Zvláště porosty borovice černé (*Pinus nigra*) a borovice lesní (*Pinus sylvestris*) zde zůstaly v nemalých plochách dochovány dodnes. Borovice černá je u nás druhem nepůvodním (přirozeně roste v poněkud jižněji položených oblastech). Borovice lesní je u nás sice druhem původním, ale v případě Santonu jde o výskyt v přímé souvislosti s výsadbami. V případě černé borovice nedochází v našich podmínkách k následnému spontánnímu rozšiřování nálety semen. Nejinak tomu bylo během uplynulého století i na Santonu. Na druhé straně lesní borovice se v našich podmínkách mnohde úspěšně po dosažení plodnosti spontánními nálety semen dále rozšiřuje. Je zajímavé, že na Santonu k tomuto jevu prakticky vůbec nedocházelo a dodnes nedochází. Pokud rostou borovice v zapojených porostech tak vytváří opad jejich jehlic těžko rozložitelnou vrstvu, která znemožňuje růst dalších rostlin. Pod zdejšími až více zapojenými porosty tak v některých dílčích segmentech celého území byly až existenčně potlačeny původní druhově pestré travobylinné teplo a světlomilné porosty. Borovice navíc, jako rychle rostoucí dřevina, záhy potlačuje ostatní pomaleji rostoucí druhy a způsobuje značné zastínění, které opět potlačuje rozvoj nejen bylinného, ale i keřového patra. Nemalý problém

způsobovaly myslivci vysazené lesní borovice na plošně omezeném Návrší, kde byl nezbytný radikální zásah v podobě jejich významné redukce.

V případech nadměrně se rozšiřujících keřových porostů domácích původních druhů šlo především o růži šípovou (*Rosa canina*), svídu krvavou (*Swida sanguinea*) nebo trnku obecnou (*Prunus spinosa*). Pomístní problémy pak způsobovaly některé cizorodé druhy vysazených keřů: šerík obecný (*Syringa vulgaris*), pámelník bílý (*Symphoricarpos rivularis*) a kustovnice cizí (*Lyceum barbarum*). Nejvážnější situace byla v tomto směru na Santonu, kde byl cizorodý šerík obecný masově v minulosti vysazen ve velkých plochách jižních svahů. Keřové porosty v konečné fázi potlačily ostatní druhy keřů a zcela vytlačily jakékoliv bylinné patro. Na druhé straně je třeba připomenout, že šerík se v našich podmínkách zpravidla nerozšiřuje spontánně nálety semen. Proto nedošlo k jeho ještě většímu rozšíření. Šerík obecný je původem z jižní Evropy. První doklady ze střední Evropy jsou zhruba od poloviny 16. století. Nemałym problémem byl třeba i rozvoj keřových porostů kustovnice cizí na terase hlavního pahorku Horky. Kustovnice je dnes ve volné krajině rozšířena stále ještě spíše roztroušeně. Především podél komunikací a v lidských sídlech. Ovšem její rozšiřování stále rychle postupuje. Pochází snad z Číny a první doklady od nás jsou patrně z druhé poloviny 19. století. Kustovnice je rychle rostoucí až 150 cm vysoký listnatý keř s vysokou pařezovou a kořenovou výmladností. Rozšiřuje se především vegetativně kořenovými výhonky a právě jejich prostřednictvím se dokáže v krajině mimořádně rychle samovolně posouvat.

V některých územích lze nalézt i další cizorodé druhy dřevin. Zpravidla druhy nepodílející se na závažnější degradaci. Na Andělce a Čertovce jde o ojediněle se spontánně objevující skalník vodorovný (*Cotoneaster horizontalis*). Ve stejném území a také v severních svazích Santonu o mahónii cesmínolistou (*Mahonia aquifolia*), soustavně roznášenou semeny prostřednictvím ptáků či jiné drobné zvěře. Na Santonu lze u mlýna nalézt postupně se rozšiřující porost liány opletky čínské (*Fallopia aubertii*). Na Santonu nebo Andělce a Čertovce vzácně jiné liány - psího vína nebo-li loubince pětistého (*Parthenocissus quinquefolia*), nápadného zvláště na podzim sytě červeným zbarvením listů. Naštěstí nikde prozatím nedošlo k jejich plošnějšímu rozvoji. Oba uvedené druhy lián totiž dokáží nadělat nemalé problémy.

Odstraňování dřevin bylo během rekonstrukčních zásahů i během drobnějších zásahů v rámci běžné údržby prováděno během druhové poloviny vegetačního období. To proto, aby byl zajištěn maximální efekt bodového ošetřování řezných ploch (jak největších stromových pařezů, tak nejslabších výhonů) herbicidem za účelem eliminace zmlazování v následujících letech. Je třeba zdůraznit, že bez těchto chemických aplikací by nebylo možné rekonstrukce zdejších území provést tak efektivně. Současně je třeba zdůraznit, že výhradně bodové aplikace neměly žádné negativní dopady na ostatní složky přírody.

Především dva druhy invazních bylin se ve zdejších územích podílejí na nemalé degradaci bylinného patra. V případě lesních stinných porostů jde o netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*), v případě volných ploch pak jde o travu ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*). Netýkavka malokvětá, jednoletá bylina původem z východní Asie, se značně rozšířila zvláště po celém území Velkého hájku a celé severní části Andělky a Čertovky. První doklady o jejím výskytu u nás jsou zhruba z roku 1850. Ovsík vyvýšený zpravidla převažuje v uvolněných původně dřevinami zarostlých plochách. Třeba v horních partiích svahů pod Puštorem na Andělce a Čertovce, ve vyšších partiích „odlesněných“ svahů nad Velaticemi nebo v rozsáhlých uvolněných plochách Santonu. V souvislosti s ukončením pravidelného obhospodařování luk, pastvin a travobylinných lad kosením a pastvou dochází velmi často k jeho rychlému rozvoji. Zejména v teplomilných porostech se pak rychle stává dominantou, často potlačuje ostatní druhy, snižuje druhovou rozmanitost a zapříčiňuje mizení významných rostlinných druhů.

Další rizikové invazní druhy cizorodých bylin byly a dodnes jsou ve zdejších územích zastoupeny zpravidla jen nehojně. Ojedinělý plošnější porost slunečnice hlíznaté – topinamburu (*Helianthus tuberosus*) byl eliminován sečením v rekultivované terase hlavního pahorku Horky. Topinambur je původem ze Severní Ameriky. První doklady od nás jsou z druhé poloviny 17. století. Zpravidla vytváří zapojené porosty se vzájemně provázaným kořenovým a oddenkovým systémem. Zpravidla jen ojedinělé nebo roztroušené

rostliny či polykormony zlatobýlu kanadského (*Solidago canadensis*) jsou průběžně v rámci managementu v územích odstraňovány individuálně. Zlatobýl je původem ze Severní Ameriky. První doklady od nás jsou z první poloviny 19. století. Finální porosty bývají mimořádně husté – až 100 lodyh na m².

Z domácích druhů trav je vedle již zmíněného ovsíku invazní také třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*). Ani její výskyt či rozvoj nebyl a ani nenabývá nějakých dramatických rozměrů. Zpravidla jen minimálně plošná ohniska jsou průběžně eliminována opakovaným sečením. Například na Vinohradech, Návrší, v jižním svahu Santonu pod kapličkou nebo v terase hlavního pahorku Horky. Třtina se velmi dobře šíří vegetativně oddenkovými výběžky. I proto je konkurenčně silným druhem. Oproti minulosti se obecně po okrajině rozšířila podobně jako ovsík v souvislosti s ukončením pravidelného obhospodařování luk, pastvin a travobylinných lad kosením a pastvou. Zejména v teplomilných porostech se pak rychle stává dominantou, potlačuje ostatní druhy, snižuje druhovou rozmanitost a zapříčiňuje mizení významných rostlinných druhů. V cílovém stavu monokultura třtiny s vysokou vrstvou stařiny (velmi pomalu se rozkládající) zcela likviduje původní vegetaci.

Potlačování bylin bylo během údržby travobylinných porostů nebo v rámci ostatní běžné údržby prováděno především mechanicky. Tedy opakovaným sečením s odstraňováním biomasy v termínech zohledňujících dozrávání dotčených druhů (hlavně v souvislosti s potlačováním ovsíku vyvýšeného, třtiny křovištní nebo topinamburu). V některých dalších případech pak bylo přistupováno k individuálnímu ručnímu odstraňování vytrháváním rostlin s kořenovým systémem (hlavně v souvislosti s potlačováním netýkavky malokvěté, zlatobýlu kanadského nebo pcháče osetu), případně bylo využito zpravidla bodové aplikace herbicidu jako u dřevin.

012 MANAGEMENT JE TŘEBA

Rekonstrukce zdejších chráněných území se blíží ke konci. Dokončit je třeba ještě zásahy zejména v některých dílčích partiích Santonu. Základní stav jednotlivých území je tedy z hlediska prostorového rozmístění dřevinného patra dnes nastolen. Byť je stabilizace na první pohled jednoznačná v souvislosti s původním masovým výskytem některých cizorodých či invazních druhů dřevin, tak není možné území ponechat samovolnému vývoji. Rekonstrukce zdejších území byly obecně úspěšné a pro tuto chvíli zásadním způsobem přispěly k zachování zdejší památné sucho a teplomilné květeny. Prakticky všechny významné přírodní lokality teplomilné květeny jsou výsledkem staletí trvajícího vývoje víceméně trvale ovlivňovaného lidskou činností. Kosením, vypalováním, pastvou nebo kácením dřevin. Bez tohoto využívání by zde dnes ve většině případů ani ty nejčinnější přírodní lokality nebyly. Zpravidla nejde o žádné pozůstatky divoké přírody, ale o druhotná stanoviště. V každém takovém území probíhá trvalý a mnohdy překotný vývoj vegetace na který je potřeba průběžně reagovat v souvislosti s absencí jakéhokoliv využívání. V našich podmínkách jde o zcela přirozený proces na každém takovém stanovišti. Krajina je dnes plošně postižena stále rychlejším zamořováním cizorodými dřevinami a bylinami nebo kyselými dešti. To vše vede ke stále výraznějším negativním dopadům na významné přírodní lokality. Nejinak je tomu i v zemědělsky využívané oblasti Šlapanicka. Ani zdejší přírodní klenoty tedy nemají do budoucna zdaleka vyhráno. Nejruznější samovolné procesy a rizika přicházející z okolí jsou trvalou hrozbou. Jediným řešením je řízená a trvalá péče - management. Management spočívající v sečení travobylinných porostů a běžné údržbě reagující na aktuální vývoj vegetačního krytu s důrazem na dřevinné patro či vznikající ohniska invazních druhů bylin. Ke všem významným přírodním lokalitám s teplomilnou květenou je třeba přistupovat v principu jako k trvale udržovaným plochám zeleně v lidských sídlech. V podstatě jde o takové plochy v rámci volné krajiny. Podobně jako zeleň v zastavěných územích nemohou být zcela ponechávány samovolnému vývoji.

Nejde o žádnou divokou přírodu, ale o výsledky dlouhodobého lidského využívání. A to využívání skončilo.

013 HROZBY TRVAJÍ

V celé oblasti zaujímají vyhlášená chráněná území jen nepatrný zlomek celé rozlohy. Přesto ani tyto „zoufalé“ kousky poslední „divoké“ přírody, navíc mimořádně malebného charakteru, nemohou mít klidu. Neustále jim hrozí nejrůznější rizika v souvislosti s lidskými aktivitami. K největším hrozbám pro chráněná území je možné řadit přítomnost některých obzvláště rizikových cizorodých invazních druhů dřevin. Například v blízkosti Santonu jde o pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) a javor jasanolistý (*Acer negundo*). Velatická slepencová stráž na severu přímo sousedí se zapojenými porosty akátu (*Robinia pseudoacacia*). Podél horní hrany svahů Andělky a Čertovky je bohatě zastoupen akát nebo javor jasanolistý. Další hrozby představují zahrady podél horních hran svahů nad Velaticemi nebo v rámci Andělky a Čertovky se soustavným ukládáním zahradního odpadu.

Hlavně ať u nás za plotem je pořádek. Přece si tam nebudeme dělat nějaký bordel – kompost. Však tady vedle se toho vejde. Že jde o chráněné území? Však ten odpad je přirozený.

Speciálně na Santonu dochází často k úmyslnému zakládání nežádoucích letních požárů.

K fatální degradaci až devastaci dotčených ploch dochází v místech mysliveckých zařízení pro příkrmování zvěře. Doslova burčující je v tomto směru třeba stav v jednom z izolovaných ostrůvků v polích v rámci přírodní památky Vinohrady nebo v sousedství areálu bývalého mlýna v rámci Santonu.

Hlavně, aby zvířátka měla!!!

Nejroztodivnější okrašlovací aktivity běžné v dnešní krajině se nevyhýbají ani zdejším chráněným územím.

*Zkrášlit bylo třeba i tento žlutě kvetoucí keř (dřín).
Vždyť by to nebylo ono.*

Stále častěji se v některých územích objevují náznaky vyšší devastace jízdou na koních, jízdních kolech či dokonce motocyklech. V poslední době se pak začínají objevovat i vyježděné „dráhy“ od čtyřkolek. Zvláště Andělka a Čertovka je soustavně značně znečišťována rozptýleným odpadem v souvislosti s vysokou návštěvností mládeže v rámci města Šlapanic.

„Kolíbka“ se sousedním temenem mohutného skalního útvaru Andělka při okraji Šlapanic je pravidelným cílem nejrůznějších návštěvníků. Nejčastěji asi mládeže, která se velmi dobře baví shazováním nejrůznějšího odpadu, prostě toho co je po ruce, dolů z vysoké skály. Nejlépe jistě zní vypité skleněné lahve tříštící se kdesi dole o skálu. Panečku to je zábava. Vskutku není náplní managementu do nekonečna uklízet odpadky. A město, jehož je toto území nedílnou součástí a přirozeným zázemím to zjevně nezajímá.

Na Vinohradech se zase donekonečna objevují stále nové navážené hromady odpadu. Na Vinohradech začalo docházet v posledních letech dokonce k vyrývání atraktivních kosatců nízkých (*Iris pumila*) a jeho populace se tu již snížila na kritickou úroveň.

Zdejší chráněná území ne- navštěvují pouze milovníci přírody nebo lidé vyhledávající místa k odpočinku a relaxaci, ale i obyčejná lidská „hovada“. Výsledkem jsou pak donekonečna se objevující hromady odpadu. Kdoví odkud, ale jistě nebudou zpravidla příliš zdaleka.

Za varující pro přírodu Santonu je třeba považovat i zkušenosti z prosince roku 2005, kdy došlo v rozsáhlých plochách svahů pahorku pod kapličkou na Santonu k závažnému narušení obnovených a pozitivně se rozvíjejících travobylinných porostů v souvislosti se vzpomínkovou akcí na bitvu u Slavkova. Dotčené svahy byly v rámci akce bez vědomí orgánu ochrany přírody vyčleněny jako plochy ke stání návštěvníků. Vše bylo mobilně oploceno a návštěvníci byli vpouštěni za vstupné 280 Kč. Z dostupných fotografií z denního tisku a televizního přenosu akce je zřejmé, že se sem vměstnalo kolem 4 tisíc lidí. Výsledkem pobytu tisíců návštěvníků byl fatálně porušený vegetační kryt s mnoha vykopanými plošinkami, ohnisky vodní eroze a rozsáhlými plochami obnaženého a ze svahu splavovaného bahnitého povrchu bez jakékoliv vegetace. I proto patří dodnes tento svah v rámci celého pahorku v souvislosti se sukcesí porostů k nejproblematictějšímu.

Santon
3.12.2005

*Placená tribuna
při vzpomínkové
akci k 200 leté-
mu výročí bitvy u
Slavkova.*

Prý se nic nestalo. Bylo totiž zamrzlo. Moc jsme toho neviděli a navíc se v tom prudkém svahu nedalo vůbec stát, tak jsme si museli v tom nakost zmrzlém svahu vykopávat nohama stupy, aby se nám aspoň trošku dobře stálo. Bohužel realita byla zcela jiná. Přes noc přišla obleva a svah byl tisíci návštěvníky fatálně devastován.

014 BUDOUCNOST

Jaká bude budoucnost zdejších zpravidla komplexně zrekonstruovaných území? Klíčové biotechnické zásahy jsou již dnes z naprosté většiny provedeny. Území jsou stabilizována a doslova v rozkvětu. Nezbytný je však trvalý management. Společenské poměry dnes umožňují zajišťování jejich průběžné údržby a doufejme, že tomu tak bude i nadále. V opačném případě začneme opětovně docházet k jejich degradaci. Byť lze v souvislosti s důsledně a efektivně provedenými rekonstrukčními zásahy předpokládat relativně delší setrvačnost nastoleného stavu. Ve vzdálenějším horizontu by však byla degradace již nevyhnutelná. Ovšem aby byla budoucnost zdejších území světlá, tak pouze management nestačí. Kromě již výše uvedených rizik či hrozeb je třeba věnovat pozornost i dalším skutečnostem, které mohou zdejší přírodní unikáty v budoucnu ohrožit a poškodit.

V souvislosti se vzpomínkovými akcemi na bitvu u Slavkova na Santonu je nezbytné zabránit jakýmkoliv zemním úpravám nebo budování monumentálních staveb, pomníků nebo symbolů. Vzpomínkové akce je třeba organizovat tak, aby nedocházelo k devastaci území. Je třeba bránit možným devastacím dopadům na území jízdu na koních, kolech, motocyklech nebo stále módnějších čtyřkolkách. Je třeba bránit ukládání odpadu v územích včetně odpadu zahrádkářského. Při vycházkách se je třeba chovat maximálně ohleduplně ke zdejší přírodě. Za nepřijatelné je třeba považovat jakékoliv vyrývání rostlin, jakékoliv trhání kvetoucích rostlin nebo jakékoliv olamování rostoucích dřevin. Je žádoucí věnovat podstatně

vyšší pozornost vybavení pro návštěvníky. Například formou působivějších informačních panelů, případně vycházkových naučných stezek nebo instalováním lavic. Ovšem doba těmto aktivitám vůbec nepřeje. Informační panely jsou mnohde soustavně poškozovány. Lavice podél pěšiny na Andělce a Čertovce se v některých případech staly stanovišti mládeže s velmi častým mimořádným znečišťováním nejrušnějším odpadem.

015 KAŽDÉ JARO JE JINÉ

Květena 8 přírodních památek Šlapanických slepenců čítá více než 600 druhů vyšších rostlin. Pokud se sem za rostlinami na jaře vypravíme, tak od prvních dubnových dnů až do konce srpna můžeme při každé návštěvě vidět mnoho zajímavých, více nebo méně vzácných či atraktivních zástupců zdejší květeny. Nikdy neodejdeme s prázdnou. Je však třeba počítat s tím, že každé jaro je tu jiné. Stejně jako všude jinde. Ne všechny druhy kvetou každým rokem. Některé roky bývají pro některé druhy zvláště příhodné a rozkvétají ve velkých počtech a na místech, kde jsme je celé dlouhé roky nikdy nespatriily. V roce 2009 šlo například o řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*). Početnost mnoha druhů se každým rokem významně mění. Některé druhy nemusí vykvést ani několik po sobě jdoucích let. Týká se to nejen druhů jednoletých či dvouletých, u kterých se to dá očekávat, ale i některých druhů vytrvalých. Takže ne vždy uvidíme přesně to, co jsme chtěli. K tomu, abychom poznali zdejší květenu v celé její šíři, kráse a rozmanitosti, musíme vykonat nejen řadu návštěv během jara, ale také řadu návštěv v jednotlivých letech. Každé jaro se navíc liší klimaticky. Doby květu se posunují oběma směry, za přílišného sucha rostliny zasychají a přestávají růst a rozkvétat, za teplého slunečného počasí bývá postupný rozkvět jednotlivých druhů neobyčejně dynamický a rychlý, za vlhkého jara zase mohou kvést některé druhy dlouhou dobu nebo opakovaně. Se všemi těmito projevy musíme při návštěvách počítat. Za zhruba normální průběh jara je možné považovat rok 2008. Ale již v předešlém roce 2007 nebo následujícím roce 2009 jsme mohli ve zdejší přírodě sledovat diametrálně odlišné průběhy rozvoje květeny. V roce 2007 se již začátkem května začalo naplno projevovat nebývalé sucho. Třeba na Santonu již nestačil vykvést jediný pryskyrník ilyrský (*Ranunculus illyricus*) a od konce května již byly travnaté plochy seschlé a jakýkoliv rozvoj travobylinné vegetace se prakticky zastavil. Také v roce 2009 se koncem června začalo projevovat zvýšené sucho. Třeba na Santonu v tu dobu zaschly všichni rozkvétající kříženci divizen. Pak však během července došlo k obratu a vydatné deštivé počasí způsobilo to, co zde již řadu let nebylo k vidění. Ještě koncem července naplno rostly trávy a jindy již seschlé žlutohnědé porosty byly stále svěží zelené. Mnohé druhy květin vykvetly koncem července znovu. Třeba rozrazil rozprostřený (*Veronica prostrata*), jetel podhorní (*Trifolium alpestre*) a také již zmínění kříženci divizen. Porosty trýzele rozvětveného (*Erysimum diffusum*) kvetly masově i v tak pozdní době a navíc neobvykle dlouhou dobu – více než celý měsíc byly rozkvetlé porosty stále svěží.

016 LITERATURA

- ČECHOVÁ, J., 1995: Inventarizační průzkum – „Vinohrádky“.
- KÜHN, F., 1988: Inventarizační průzkum květeny PP Hynčicovy skály v k.ú. Šlapanice.
- KÜHN, F., 1992: Inventarizační průzkum květeny PP Andělka a Čertovka v k.ú. Šlapanice.
- KÜHN, F., 1992: Inventarizační průzkum květeny PP Návrší v k.ú. Šlapanice.
- KÜHN, F., 1992: Inventarizační průzkum květeny PP Horka v k.ú. Podolí.
- KÜHN, F., 1992: Inventarizační průzkum květeny PP Vinohrady v k.ú. Velatice.
- KÜHN, F., 1992: Inventarizační průzkum květeny PP Velký hájek v k.ú. Šlapanice.
- LUSTYK, P., 1995: Inventarizační průzkum květeny PP Velatická slepencová stráň v k.ú. Velatice.
- LUSTYK, P., 1995: Inventarizační průzkum květeny PP Santon v k.ú. Tvarožná.
- LUSTYK, P., 1995: Botanický inventarizační průzkum VKP Pod Žuránem v k.ú. Podolí.
- MARTIŠKO J., 2005: Zpráva o stavu a vývoji zvláště chráněných území na okrese Brno-venkov.
- MARTIŠKO J., MARTIŠKOVÁ K., 2009: Přírodní krásy a zajímavosti Santonu.
- ŘEPKA, R., 1995: Botanický průzkum VKP Velatický lom v k.ú. Velatice.
- ŠMITÁK J., 2007: Přírodní památka Santon - Inventarizační průzkum z oboru botanika.